

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՊԱՏԳԱՄԱԽՕՍ

ԶԱՆԱԶԱՆ

ԴՈՒՂԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ա Ն

ՔԱՂԴԵԱԿԱՆ, ԱՍՏՂԱԲԱՇԽԱԿԱՆ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԵՒ ԴԻԹԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐԵԱԼ ԳՐԻՆԵՐԻՑ.

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

1877

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԶՍԻԱՐԻԱՅԻ Գ. ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՑ

ԵՐԵՒԱՆ

Տ Ս Ջ Ս Տ Մ Ջ

Գ Ն Դ Ս Կ Ո Վ Կ Ա Մ Ս Ի Ս Ե Ռ Ո Վ

Մ Ս Ի Ս Ե Ռ Ո Վ

Ս Ե Ռ Ո Վ Ե Տ Ի Մ Ո Ւ Մ Մ Ք Յ Մ Ք Ս Ե Ռ Ո Վ Ե Տ Ի Մ Ո Ւ Մ Մ Ք Յ Մ Ք

Дозволено Цензурою. Тифлисъ. 6 Мая 1877 года.

Մ Մ Ջ Ի

Ս Ե Ռ Ո Վ Ե Տ Ի Մ Ո Ւ Մ Մ Ք Յ Մ Ք Ս Ե Ռ Ո Վ Ե Տ Ի Մ Ո Ւ Մ Մ Ք Յ Մ Ք

Մ Ս Ի Ս Ե Ռ Ո Վ

Գ Ո Ւ Շ Ա Կ Ո Ւ Ք Ի Ւ Ն Գ Ն Դ Ս Կ Ո Վ Կ Ա Մ Ս Ի Ս Ե Ռ Ո Վ

Այս գուշակութիւնը բաղկանում է չորս բաժանմունքներից, այն է՝ ա. հարցերից, բ. բաղդի աղեստաններից, որոնցից ամեն մէկը 9 վանդակներից է կազմված, գ. միջնորդող աղեստաններից և վերջապէս, զ. ձակատաղլի պատասխաններից:

Այս գուշակութեան համար պէտք է ունենաք մի փոքրիկ գունդ (шарикъ) սոկոտից կամ հացից, կամ մի այնպիսի բան որ լինի բոլորակ և գնդաձև և կամ, եթէ դրա չգտնուեն, վերջիւ էք մի հատ սիսեռ:

Ամենից առաջ կարդացէք հարցերը և ընտրեցէք ձեզ համար նոցանից մէկը; զիցուք ընտրեցիք 19-րէք, ստոսնետ Թ Դ Ո Յ:

Այժմ բացէք այն երեսը, որի վերայ գտնուվում է 19-րէ բառի աշխարհ ստոսնետ Թ Դ Ո Յ հարցով: Այդ վերայ զցեցէք գնդակը, այնպէս որ նա կանգնի աղեստանի 9 վանդակների մէկի մէջ; զիցուք զցեցիք և կանգնեց 8-րդ:

Ամեն մի վանդակում այդ աղեւակների,
դուք անպատճառ կրտսէք թիւ, բառ և ցա-
ծում նորէն թիւ; այն վանդակում, ուր կանդ-

նած է ձեր գնդակը, դուք զանուակք

8
Բ ա Ղ Դ
124.

 :

Նկատեցէք 8 թիւը, իսկ 125 թուով և
„Բաղդ“ բառով վնտուեցէք Բեշարտու աշխատէ;
նորա մէջ բացի „125 Բաղդ“ - ից կրտսէք նաև
„35 Տակիտոս“ : Այժմ այդ թուով և բա-
ռով վնտուեցէք և գտէք ճակատագրի պատասխան-
ներում „35“ բաժանմունքը, որոյ վերնադիրն է
„Տակիտոս“ :

Դա, ինչպէս և միւսները, բաղկանում 9
պտտաախաններից, որոնցից ձեզ վերաբերում է
միայն 8-րդը, որովհետև ձեր պցած դունդը կամ
սխտը կանգնեց Բաղդի աշխատէ 8-րդ վանդա-
կում :

Ի՞նչ է ասում ձեզ ճակատագիրը : Նա աս-
տում է. „Ամուսնացիր, բայց նորա հետ, ո-
րին սիրում ես“ :

ՀԱՐՑՆԵՐ

1. Չե՞ն բարիանում արդեօք ինձ վերայ :
2. Սկսեմ արդեօք մտածածս կատարել :
3. Կլինեմ արդեօք հարուստ :
4. Ո՞ր է արդար վէճ ունեցողներից :
5. Գնամ արդեօք օպրանքի :
6. Կստանամ արդեօք պարտք :
7. Կառող ջաննի արդեօք նա :
8. Կստանամ արդեօք նորանից նամակ :
9. Սիրում է արդեօք նա ինձ, որին ես սի-
րում եմ :
10. Այլի մնամ, թէ զնամ մարդի :
11. Արդեօք նա դէպի ինձ ուղևո՞ղ ցրտով է
թէ ոչ :
12. Տուն շինեմ արդեօք :
13. Չինս կստանամ թէ ոչ :
14. Կապրեմ արդեօք մինչև ծերութիւնս :
15. Օգուտ կունենամ արդեօք խորհած բա-
նիցս :
16. Ո՞ւմ աւելի հաւատամ այն անձներից :
17. Յաջող կլինի արդեօք խորհած նպատակս :
18. Ի՞նչպէս կլինի արդեօք իմ մարդը :
19. Ամուսնանամ թէ ոչ :

- 20. Աորածը կգտնուի՞ արդեօք:
- 21. Դուր գալին եմ արդեօք մարդոց (խկ եթէ տղայէ խորհողը) աղջկանց կամ կանանց:
- 22. Ե՞րբ կտեսնեմ արդեօք նորան, որին ես սիրումեմ:
- 23. Աստանամ արդեօք խոտապաշտը:
- 24. Ընկեղծ է արդեօք սիրելիս ինձ հետ:
- 25. Արեւը է արդեօք յոյս գինը նորա վերայ:
- 26. Ա՞ծառնեմ արդեօք առես:
- 27. Տամ արդեօք փոխ կամ պարտք:
- 28. Ի՞նչ կնշանակի տեսած երազս:
- 29. Մաքուր վարուց տէր է արդեօք նա:
- 30. Բնորունեմ արդեօք, ինձ առաջարկած անդը կամ պաշտօնը:
- 31. Ի՞նչ գործով կամ արհեստով օգտաւէտ է ինձ պարապել:
- 32. Բնով ազատուեմ առաջիկայ նեղութիւնս և վշտից:
- 33. Բնտանեկան կեանքում կլինեմ արդեօք բաղաւոր:
- 34. Փոխեմ արդեօք տեղս կամ պաշտօնս:
- 35. Լատարիայում բաղդ կունենամ թէ ոչ:
- 36. Ահատարուի՞ արդեօք խորհածս:
- 37. Ճանապարհս արդեօք յաջող կլինի:
- 38. Գնեմ արդեօք լատարիայի տօմսակ:

- 39. Ի՞նչ կարծիք և դատողութիւն ունի նա ինձ վերայ:
- 40. Աստանամ արդեօք համոձայնութիւն իմ առաջարկութեան համար:
- 41. Աստանամ արդեօք դրամ:
- 42. Ի՞նչ է սպասում ինձ ապագայում:
- 43. Աստանամ արդեօք յառաջադիմութիւն պաշտօնով:
- 44. Երունակեմ արդեօք իմ այժմեան արհեստն՝ թէ պարապեմ այլ գործով:
- 45. Ահատարի՞ արդեօք իմ կամքը կամ խընդրուածքը իմ խորհած անձը:
- 46. Հիմնաւոր է արդեօք կասկածանքս:
- 47. Ես արդեօք շատ պէտք է կրեմ անբաղդութիւն:
- 48. Ահատարուի՞ արդեօք երազս:
- 49. Չէ՞ խաբում արդեօք նա ինձ:
- 50. Երբ պէտք է ազատուեմ նեղութիւններից:
- 51. Չունի արդեօք վատ և չար մտքեր զէպի ինձ իմ խորհած անձը:
- 52. Բարեբաղդ կլինի՞ արդեօք իմ բոլոր կեանքս:
- 53. Առողջվե՞ն արդեօք իմ գործերը:
- 54. Ալինե՞ն արդեօք բարօրութեան մէջ իմ որդիքս:

103 Երեւոյ քաղաքի քահանայ Սեփակ
 104 Երեւոյ քաղաքի քահանայ Սեփակ
 105 Երեւոյ քաղաքի քահանայ Սեփակ
 106 Երեւոյ քաղաքի քահանայ Սեփակ
 107 Երեւոյ քաղաքի քահանայ Սեփակ
 108 Երեւոյ քաղաքի քահանայ Սեփակ
 109 Երեւոյ քաղաքի քահանայ Սեփակ
 110 Երեւոյ քաղաքի քահանայ Սեփակ
 111 Երեւոյ քաղաքի քահանայ Սեփակ

ԱՂԻՍԱԿՆԵՐԸ

1 Երեւոյ 100	2 Երեւոյ 101	3 Երեւոյ 102
4 Երեւոյ 103	5 Երեւոյ 104	6 Երեւոյ 105
7 Երեւոյ 106	8 Երեւոյ 107	9 Երեւոյ 108

2. Սկսել արդեօք մտայածս կարտաբել?

1 Երեւոյ 101	2 Երեւոյ 102	3 Երեւոյ 103
4 Երեւոյ 104	5 Երեւոյ 105	6 Երեւոյ 106
7 Երեւոյ 107	8 Երեւոյ 108	9 Երեւոյ 100

3. Սկսել արդեօք հարտաբել?

1 Երեւոյ 102	2 Երեւոյ 103	3 Երեւոյ 104
4 Երեւոյ 105	5 Երեւոյ 106	6 Երեւոյ 107
7 Երեւոյ 108	8 Երեւոյ 100	9 Երեւոյ 101

4. ով է արդար վեճ ունեցողներին?

1 Երկինք 103	2 Երկիր 104	3 Աշխարհ 105
4 Սխճակ 106	5 Բաղդ 107	6 Խեղճ 108
7 Երեզակ 100	8 Լուսին 101	9 Աստղճ 102

5. Գնամ արդեօք ասրանքի?

1 Երկիր 104	2 Աշխարհ 105	3 Սխճակ 106
4 Բաղդ 107	5 Խեղճ 108	6 Երեզակ 100
7 Լուսին 101	8 Աստղճ 102	9 Երկինք 103

6. Կատանամ արդեօք պարտքս?

1 Աշխարհ 105	2 Սխճակ 106	3 Բաղդ 107
4 Խեղճ 108	5 Երեզակ 100	6 Լուսին 101
7 Աստղճ 102	8 Երկինք 103	9 Երկիր 104

7. Կառող ջանայ արդեօք նայ?

1 Սխճակ 106	2 Բաղդ 107	3 Խեղճ 108
4 Երեզակ 100	5 Լուսին 101	6 Աստղճ 102
7 Երկինք 103	8 Երկիր 104	9 Աշխարհ 105

8. Կտանամ արդեօք նորանկց նամակ?

1 Բաղդ 107	2 Խեղբ 108	3 Երեզակ 100
4 Լուսին 101	5 Եստեղբ 102	6 Երկինք 103
7 Երկիր 104	8 Աշխարհ 105	9 Վիճակ 106

9. Սիրում է արդեօք նա ինձ, որին ես սիրում եմ?

1 Խեղբ 108	2 Երեզակ 100	3 Լուսին 101
4 Եստեղբ 102	5 Երկինք 103	6 Երկիր 104
7 Աշխարհ 105	8 Վիճակ 106	9 Բաղդ 107

10. Այբի մնամ, թէ զնամ մարդի?

1 Երեզակ 109	2 Լուսին 110	3 Եստեղբ 111
4 Երկինք 112	5 Երկիր 113	6 Աշխարհ 114
7 Վիճակ 115	8 Բաղդ 116	9 Խեղբ 117

+ 11. Արդեօք նա զէպի ինձ ուղիղ սրտով է թէ ոչ?

1 Լուսին 110	2 Եստեղբ 111	3 Երկինք 112
4 Երկիր 113	5 Աշխարհ 114	6 Վիճակ 115
7 Բաղդ 116	8 Խեղբ 117	9 Երեզակ 109

12. Տուն շինե՞մ արդեօք? 01

1 Շամեղք 111	2 Երկինք 112	3 Երկեր 113
4 Աշխարհ 114	5 Վիճակ 115	6 Տաղէ 116
7 Խելք 117	8 Երեզակ 109	9 Լուսին 110

13. Չին՞ս կատանամ թէ ոչ? 02

1 Երկինք 112	2 Երկեր 113	3 Աշխարհ 114
4 Վիճակ 115	5 Տաղէ 116	6 Խելք 117
7 Երեզակ 109	8 Լուսին 110	9 Շամեղք 111

14. Կանգրեմ արդեօք մինչի՞ ձեր ութինն ?

1 Երկեր 113	2 Աշխարհ 114	4 Վիճակ 115
4 Տաղէ 116	5 Խելք 117	6 Երեզակ 109
7 Լուսին 110	8 Շամեղք 111	9 Երկինք 112

15. Օգուտ կունենամ արդեօք խորհած լանկոյն ?

1 Աշխարհ 114	2 Վիճակ 115	3 Տաղէ 116
4 Խելք 117	5 Երեզակ 109	6 Լուսին 110
7 Շամեղք 111	8 Երկինք 112	9 Երկեր 113

16. Ո՞ր տեղի հարադաս ասանքերից ?

1 Ս իճակ 115	2 Բաղդ 116	3 Խեղբ 117
4 Երեզակ 109	5 Լուսին 110	6 Եստեղբ 111
7 Երկինք 112	8 Երկեր 113	9 Եշխարհ 114

17. Յաջող կլինի արդեօք խորհած նորասկս ?

1 Բաղդ 116	2 Խեղբ 117	3 Երեզակ 109
4 Լուսին 110	5 Եստեղբ 111	6 Երկինք 112
7 Երկեր 113	8 Եշխարհ 114	9 Ս իճակ 115

18. Ինչպես կլինի արդեօք իմ մարդը ?

1 Խեղբ 117	2 Երեզակ 109	3 Լուսին 110
4 Եստեղբ 111	5 Երկինք 112	6 Երկեր 113
7 Եշխարհ 114	8 Ս իճակ 115	9 Բաղդ 116

19. Ամուսնանամ թե ոչ ?

1 Երեզակ 118	2 Լուսին 119	3 Եստեղբ 120
4 Երկինք 121	5 Երկեր 122	6 Եշխարհ 123
7 Ս իճակ 124	8 Բաղդ 125	9 Խեղբ 126

20. Կորածը կգտնուի արդեօք?

1 Լուսին 119	2 Շատեղք 120	3 Երկինք 121
4 Երկիր 122	5 Շշտարհ 123	6 Վիճակ 124
7 Բաղդ 125	8 Խեղք 126	9 Երեզակ 118

21. Գուր զախս եւ արդեօք մաշոց (խիկ եթէ տղայ է խորհ զը) աղջկանց կամ կանանց?

1 Շատեղք 120	2 Երկինք 121	3 Երկիր 122
4 Շշտարհ 123	5 Վիճակ 124	6 Բաղդ 125
7 Խեղք 126	8 Երեզակ 118	9 Լուսին 119

22. Շուտ կտեսնեմ արդեօք նորան, որին ես սիրում եմ?

1 Երկինք 121	2 Երկիր 122	3 Շշտարհ 123
4 Վիճակ 124	5 Բաղդ 125	6 Խեղք 126
7 Երեզակ 118	8 Լուսին 119	9 Շատեղք 120

23. Կտանամ արդեօք խոտորածը?

1 Երկիր 122	2 Շշտարհ 123	3 Վիճակ 124
4 Բաղդ 125	5 Խեղք 126	6 Երեզակ 118
7 Լուսին 119	8 Շատեղք 120	9 Երկինք 121

24. Անկեղծ է արդեօք սիրելիս ինձ չեա ?

1 Աշխարհ 123	2 Ս իճակ 124	3 Բաղդ 125
4 Խելք 126	5 Արեղակ 118	6 Լ ուսին 119
7 Ատեղք 120	8 Արկինք 121	9 Արկեր 122

25. Վարելի է արդեօք յոյս դնել նորա վերայ ?

1 Ս իճակ 124	2 Բաղդ 125	3 Խելք 126
4 Արեղակ 118	5 Լ ուսին 119	6 Ատեղք 120
7 Արկինք 121	8 Արկեր 122	9 Աշխարհ 123

26. Վաճառեմ արդեօք տունս ?

1 Բաղդ 125	2 Խելք 126	3 Արեղակ 118
4 Լ ուսին 119	5 Ատեղք 120	6 Արկինք 121
7 Արկեր 122	8 Աշխարհ 123	9 Ս իճակ 124

27. Տամ արդեօք փոխ կամ պատուք ?

1 Խելք 126	2 Արեղակ 118	3 Լ ուսին 119
4 Ատեղք 120	5 Արկինք 121	6 Արկեր 122
7 Աշխարհ 123	8 Ս իճակ 124	9 Բաղդ 125

28. Ինչ կնշանակի տեսած կրացո ?

1 Երեզակ 127	2 Լուսին 128	3 Շատեղք 129
4 Երկինք 130	5 Երկիր 131	6 Շշտարհ 132
7 Այծակ 133	8 Բաղդ 134	9 Խեղք 135

29. Մարտի վարդի տեր է արդեօք նա ?

1 Լուսին 128	2 Շատեղք 129	3 Երկինք 130
4 Երկիր 131	5 Շշտարհ 132	6 Այծակ 133
7 Բաղդ 134	8 Խեղք 135	9 Երեզակ 127

30. Ընդունե՞մ արդեօք ինձ ստաճարկած տեղը կամ պաշտօնը ?

1 Շատեղք 129	2 Երկինք 130	3 Երկիր 131
4 Շշտարհ 132	5 Այծակ 133	6 Բաղդ 134
7 Խեղք 135	8 Երեզակ 127	9 Լուսին 128

31. Ինչ գործով կամ արհեստով օգտակար է ինձ պարագի ?

1 Երկինք 130	2 Երկիր 131	3 Շշտարհ 132
4 Այծակ 133	5 Բաղդ 134	6 Խեղք 135
7 Երեզակ 127	8 Լուսին 128	9 Շատեղք 129

32. Ընչով արդատուեմ առաջիկայ ներդրմանից և վշտից ?

1 Երկիր 131	2 Աշխարհ 132	3 Վիճակ 133
4 Բաղդ 134	5 Խեղճ 135	6 Արեգակ 127
7 Լուսին 128	8 Աստեղք 129	9 Երկինք 130

33. Հնամանեկան կեանքում կինեմ արդեօք բաղդաւոր ?

1 Աշխարհ 132	2 Վիճակ 133	3 Բաղդ 134
4 Խեղճ 135	5 Արեգակ 127	6 Լուսին 128
7 Աստեղք 129	8 Երկինք 130	9 Երկիր 131

34. Քոխեմ արդեօք տեղս կամ պաշտօնս ?

1 Վիճակ 133	2 Բաղդ 134	3 Խեղճ 135
4 Արեգակ 127	5 Լուսին 128	6 Աստեղք 129
7 Երկինք 130	8 Երկիր 131	9 Աշխարհ 132

35. Լատարիայում բաղդ կունենամ թէ ոչ ?

1 Բաղդ 134	2 Խեղճ 135	3 Արեգակ 127
4 Լուսին 128	5 Աստեղք 129	6 Երկինք 130
7 Երկիր 131	8 Աշխարհ 132	9 Վիճակ 133

36. Վկասարտի արդեօք խորհանն ?

1 Խեղք 135	2 Արեղակ 127	3 Լուսին 128
4 Աստեղք 129	5 Երկինք 130	6 Երկիր 131
7 Աշխարհ 132	8 Վիճակ 133	9 Բազդ 134

37. Ճանասարհս յաջող կլինի արդեօք ?

1 Արեղակ 136	2 Լուսին 137	3 Աստեղք 138
4 Երկինք 139	5 Երկիր 140	6 Աշխարհ 141
7 Վիճակ 142	8 Բազդ 143	9 Խեղք 144

38. Գնեմ արդեօք լատարխախի տոմսակ ?

1 Լուսին 137	2 Աստեղք 138	3 Երկինք 134
4 Երկիր 140	5 Աշխարհ 141	6 Վիճակ 142
7 Բազդ 143	8 Խեղք 144	9 Արեղակ 136

39. Ինչ կարծիք և դատողութիւնս ունի նա ինձ վերայ ?

1 Աստեղք 138	2 Երկինք 139	3 Երկիր 140
4 Աշխարհ 141	5 Վիճակ 142	6 Բազդ 143
7 Խեղք 144	8 Արեղակ 136	9 Լուսին 137

40. Կտանամ արդեօք համաձայնութիւն իմ առաջարկութեան համար?

1 Երկինք 139	2 Երկիր 140	3 Աշխարհ 141
4 Սփռակ 142	5 Բաղդ 143	6 Խեղք 144
7 Արեգակ 136	8 Լուսին 137	9 Աստղք 138

41. Կտանամ արդեօք զրամ?

1 Երկիր 140	2 Աշխարհ 141	3 Սփռակ 142
4 Բաղդ 143	5 Խեղք 144	6 Արեգակ 136
7 Լուսին 137	8 Աստղք 138	9 Երկինք 139

42. Ինչ է պատում ինձ ապագայում?

1 Աշխարհ 141	2 Սփռակ 142	3 Բաղդ 143
4 Խեղք 144	5 Արեգակ 136	6 Լուսին 137
7 Աստղք 138	8 Երկինք 139	9 Երկիր 140

43. Կտանամ արդեօք յառաջադիմութիւն պաշտօնով?

1 Սփռակ 142	2 Բաղդ 143	3 Խեղք 144
4 Արեգակ 136	5 Լուսին 137	6 Աստղք 138
7 Երկինք 139	8 Երկիր 140	9 Աշխարհ 141

44. Շարունակեմ արդեօք իմ այժմեան արհեստս թէ պարտակեմ այլ գործով?

1 Բաղդ 143	2 Խեղբ 144	3 Երեզակ 136
4 Լուսին 137	5 Շտեղք 138	6 Նրկինք 139
7 Նրկեր 140	8 Շխարհ 141	9 Վիճակ 142

45. Վկատարի արդեօք իմ կանքը կամ խնդրուածքը իմ խորհած անձը?

1 Խեղբ 144	2 Երեզակ 136	3 Լուսին 137
4 Շտեղք 138	5 Նրկինք 139	6 Նրկեր 140
7 Շխարհ 141	8 Վիճակ 142	9 Բաղդ 143

46. Հիմնադր է արդեօք կատարածանքս?

1 Երեզակ 145	2 Լուսին 146	3 Շտեղք 147
4 Նրկինք 148	5 Նրկեր 149	6 Շխարհ 150
7 Վիճակ 151	8 Բաղդ 152	9 Խեղբ 153

47. Ես արդեօք շատ պէտք է կրեմ անբաղդութիւն?

1 Լուսին 146	2 Շտեղք 147	3 Նրկինք 148
4 Նրկեր 149	5 Շխարհ 150	6 Վիճակ 151
7 Բաղդ 152	8 Խեղբ 153	9 Երեզակ 145

48. Կատարուի արդեօք երազս ?

1 Մտեղք 147	2 Երկինք 148	3 Երկիր 149
4 Մշտարհ 150	5 Սիճակ 151	6 Բազդ 152
7 Խելք 153	8 Երեզակ 145	9 Լուսին 146

49. Չէ խարում արդեօք նա ինձ ?

1 Երկինք 148	2 Երկիր 149	3 Մշտարհ 150
4 Սիճակ 151	5 Բազդ 152	6 Խելք 153
7 Երեզակ 145	8 Լուսին 146	9 Մտեղք 147

50. Երբ պէտք է ազատուեմ նեղութիւնսերից ?

1 Երկիր 149	2 Մշտարհ 150	3 Սիճակ 151
4 Բազդ 152	5 Խելք 153	6 Երեզակ 145
7 Լուսին 146	8 Մտեղք 147	9 Երկինք 148

51. Չունի արդեօք վաս և չար մտքեր դէպի ինձ իմ խորհամ անձը ?

1 Մշտարհ 150	2 Սիճակ 151	3 Բազդ 152
4 Խելք 153	5 Երեզակ 145	6 Լուսին 146
7 Մտեղք 147	8 Երկինք 148	9 Երկիր 149

52. Բարերատղ կլինի արդեօք իմ բոլոր կեանքս ?

1 Ա իճակ 151	2 Բաղղ 152	3 Խեղք 153
4 Արեզակ 145	5 Լ ուսին 146	6 Աստեղք 147
7 Արկինք 148	8 Արկիր 149	9 Աշխարհ 150

53. Կաղղլին արդեօք իմ գործերը ?

1 Բաղղ 152	2 Խեղք 153	3 Արեզակ 145
4 Լ ուսին 146	5 Աստեղք 147	6 Արկինք 148
7 Արկիր 149	8 Աշխարհ 150	9 Ա իճակ 151

54. Կլինեն արդեօք բարություն մեջ իմ ուղիքը ?

1 Խեղք 153	2 Արեզակ 145	3 Լ ուսին 146
4 Աստեղք 147	5 Արկինք 148	6 Արկիր 149
7 Աշխարհ 150	8 Ա իճակ 151	9 Բաղղ 152

10 Բաղղ 152	11 Խեղք 153	12 Արեզակ 145
13 Լ ուսին 146	14 Աստեղք 147	15 Արկինք 148
16 Արկիր 149	17 Աշխարհ 150	18 Ա իճակ 151
19 Բաղղ 152	20 Խեղք 153	21 Արեզակ 145
22 Լ ուսին 146	23 Աստեղք 147	24 Արկինք 148
25 Արկիր 149	26 Աշխարհ 150	27 Ա իճակ 151

ՏԻՋՆՈՐԻՈՂ

100 Երեզակ 10 Խոյ	101 Լուսին 11 ՅուԼ	102 Շատեղք 12 Երկաւոր
103 Երկինք 13 Խեցցեւտին	104 Երկիր 14 Ախւծ	105 Աշխարհ 15 Այս
106 Սիճակ 16 Աշու	107 Բաղդ 17 Վարիճ	108 Խեղք 18 Աղեղնաւոր
109 Երեզակ 19 Ածեղք	110 Լուսին 20 Ծրհոս	111 Շատեղք 21 Չուկն
112 Երկինք 22 Աեղոս	113 Երկիր 23 Ամազոն	114 Աշխարհ 24 Սողապ

115 Սիճակ 25 Երաբս	116 Բաղդ 26 Գունայ	117 Խեղք 27 Գնէպր
118 Երեզակ 28 Պղատոն	119 Լուսին 29 Օրփէնս	120 Շատեղք 30 Արկերոն
121 Երկինք 31 Թէմիստոկի	122 Երկիր 32 Պլուտարքոս	123 Աշխարհ 33 Պոմպէնս
124 Սիճակ 34 Պողոսմէնս	125 Բաղդ 35 Տակիտոս	126 Խեղք 36 Տրայիանոս
127 Երեզակ 37 Մեկենաս	128 Լուսին 38 Քսերքսես	129 Շատեղք 39 Յուդիթ
130 Երկինք 40 Մուրիլլ	131 Երկիր 41 Վեստոր	132 Աշխարհ 42 Մոցարտ
133 Սիճակ 43 Նուտոն	134 Բաղդ 44 Իզարելա	135 Խեղք 45 Զումբուլդ
136 Երեզակ 46 Զայրն	137 Լուսին 47 Եւրիպէդես	138 Շատեղք 48 Բէկենտի

139 Երկինք 49 Երկունք	140 Երկիր 50 Բեթհամէն	141 Աշխարհ 51 Անքաղաք
142 Ա իձակ 52 Ղիմութեն.	143 Բաղդ 53 Անիբաղ	144 Խեղբ 54 Փոկաս
145 Արեգակ 55 Սօրիկ	146 Լուսին 56 Ագնէս	147 Աստեղք 57 Անախոքոս
148 Երկինք 58 Աւերբոս	149 Երկիր 59 Թերեոսիա	150 Աշխարհ 60 Աամբիւսէս
151 Ա իձակ 61 Արայ	152 Բաղդ 62 Հերքիւղէս	153 Խեղբ 63 Աթենք

154 Ա իձակ 64 Արայ	155 Բաղդ 65 Հերքիւղէս	156 Խեղբ 66 Աթենք
157 Ա իձակ 67 Արայ	158 Բաղդ 68 Հերքիւղէս	159 Խեղբ 69 Աթենք
160 Ա իձակ 70 Արայ	161 Բաղդ 71 Հերքիւղէս	162 Խեղբ 72 Աթենք

ՃԱԿԱՏԱԳՐԻ

ՊԱՏԱՍԻԱՆՆԵՐԸ

10. ԽՈՅ

1. Ի հարկէ կրարկանան, որ մածնին սև չես ստում:
2. Չէ, չէ սիրում:
3. Սպասիր նամակի ժամէ ժամ:
4. Ամ կառողջանայ կամ չէ:
5. Երբէք չես ստանալ, լաւ է չմոռնես:
6. Բու գիտես:
7. Կա է, որին առաջ կհանդիպես այսօր:
8. Միամիտ կաց, կհարստանաս:
9. Չէ, խորհուրդ չեմ տալ. մեծ ֆեստի կը ննթարկվես:

11. ՅՈՒԼ

1. Սկսիր և չես սխալվիլ:
2. Միթէ դու արժանի ես:
3. Ի՞նչ կլինի առաջ հայելում քո կերպարանքը տեսնես և յետոյ հարցանես:

4. Շատ շուտով կստանաս:
5. Մինչև ի մահ չի առողջանալ:
6. Երբ որ աղջիկը իւր խուզած մագերը ուսի, այն ժամանակ կստանաս:
7. Գործերդ ստիպում են որ մնաս տանը:
8. Իրանք էլ չգիտեն ինչու են վիճում, վասն որոյ շուտով կհաշտուեն:
9. Եթէ կստանաս ժառանգութիւն, այն ժամանակ միայն:

12. ԵՐԿԱՒՈՐ

1. Յիմարները միշտ բաղդաւոր են:
2. Մտածիր լաւ:
3. Արժանի ես բարկութեան, որոյ համար էլ բարկանում են:
4. Հարկաւոր չէ այդպիսի բաների վերայ մրտածել: Կարիք, ինչպէս Աստուած է պատուիրում:
5. Նա շատ ծոյլ է գրելում, վասն որոյ հազիւ թէ ստանաս նորանից:
6. Առողջանայ: Միամիտ կաց:
7. Մի տարուց յետոյ, գուցէ և երկու:
8. Լաւ է մի գնալ:
9. Երկուան էլ արդար են, երկուան էլ մեղաւոր:

13. ԽԵՑԳԵՏԻՆ

1. Ով շատ է դուռում, նա է արդարը:
2. Ալինես, եթէ լատարիայում տաներ 200,000:
3. Արեղի է և չսխել. մեծ կորուստ չի լինի:
4. Աբարկանան ու կղաղարեն:
5. Նա սիրահարուած է քեղ վերայ:
6. Նամակի տեղ՝ ինքը կերևայ շուտով:
7. Չէ:
8. Մի՞թէ դու երկմտում ես: Միամիտ կաց. բո պարտատէրը պնիւ մարդ է:
9. Եպրանքի գնալը քեզ կհնասի:

+ 14. ԱՌԻԻԾ

1. Գնա՛, կվերադառնաս մեծ օգուտով:
2. Երկուքն էլ մեղաւոր են, որովհետեւ կամենումէին մէկգնէկու խաբել:
3. Դու այդ ընչի՛ր ես մտածում:
4. Խորհուրդ արա մեծիդ հետ և ապա սխիբ:
5. Չէ, չեն բարկանում:
6. Միրումէ միայն այն ժամանակ, երբ քեզ տեսնում է:
7. Աստանաս և շուտով:
8. Դժուար թէ առողջանայ:
9. Դու հաւատացել ես նորան և տուել թէ շուտ ես հիմայ առ:

15. ԿՈՅՍ

1. Լին կեանքում փողի տեղ ածուխ կտանանա
2. Պնն, բարի ճանապարհ քեզ
3. Եյթ քո բանը չէ:
4. Եռաջ քեզ նայիր և ապա հարստութեան վերայ մտածիր:
5. Սկսիր, ապա թէ ոչ կորուսած է բողբոջ:
6. Բարկացան ու դադարեցան:
7. Սիրումէ քեզ այնպէս, ինչպէս շունը փայտին:
8. Ոչ, չէն ստանալ:
9. Մահը կանգնած է գլխին և դու հարցաւ նում ես. կառողջանայ թէ ոչ:

16. ԿՇԻՆ

1. Կառողջանայ, բայց մի փոքր ուշ:
2. Ենպատճառ կտանաս:
3. Լաւ է տանը նստել:
4. Դատարկ հետաքրքրութիւն է:
5. Ինչո՞ւ է քեզ հարկաւոր հարստութիւնը:
6. Բանը բանից անցել է: նո՞ր պիտի սկսես:
7. Մինչ վերջին աստիճան բարկանում եմ:
8. Կա մինչև անգամ ուշադրութիւն չի դարձնում քեզ վերայ:
9. Չգիտէ թէ ինչ գրի:

17. ԿԱՐՈՅ

1. Որ շատ բան իմանաս շուտ կճերանաս, լաւ է չիմանաս:
2. Մի ամսից յետոյ:
3. Երբ քո պարտաւիրոջ գործերը յաջող կը լինեն:
4. Ինչո՞ւ գնաս, կըր այտտեղ էլ է լաւ:
5. Որը շատ համբերում է, նա է մեղաւորը:
6. Դու առանց էն էլ հարուստ կու լիս:
7. Որքան շուտ սկսես՝ այնքան լաւ է:
8. Բարկացած են, բայց ոչ այնքան:
9. Եռաջ սիրումէր, իսկ այժմ ատուէ:

18. ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ

1. Սիրումէ չափազանց: Մինչև անգամ իւր-իւրեք կանից աւելի:
2. Կամակն արդէն ուղարկած է քեզ:
3. Բեզ համար միւկնոյն է. կառողջանայ թէ ոչ:
4. Ժամանակին կտանաս:
5. Արնկնես երկու նապաստակի ետեւից և ոչ մէկին էլ չես կաշխիլ:
6. Դժուար է վճարել:
7. Տեսէք ընչեր է մտածում:
8. Հարկաւոր է:
9. Երժանի ես բարկութեան:

19. ԱՅՅԵՂ.ՁԻԻՐ

1. Գնա մարդի:
2. Խելք գեղեցիկ և հարուստ:
3. Ալինի, բայց ոչ այնպէս, ինչպէս յուսաս:
4. Ոչ նորան և ոչ միւսին:
5. Օգուտ էլ կունենաս, վնաս էլ:
6. Ապրես ոչ թէ մինչև ի ծերութիւն, այլ մինչև ի զանամութիւն:
7. Եթէ ներկայացրել են, ուրեմն կատանաս:
8. Եթէ փող ունես, ուրեմն և տուն ունես: ուր որ գնաս պատրաստ է քեզ համար տունը:
9. Ոչ! ուղիղ սրտով չէ նա քեզ հետ: — Կա կեղծաւոր է:

20. ՋՐՀՈՍ

1. Բոլոր սրտով, մտքով և հոգով, միամիտ կաց:
2. Երբ մնալ քեզ համար լաւ է:
3. Յիմար:
4. Չէ, չի յաջողի:
5. Երկուքն էլ խաբում են քեզ:
6. Օգուտ կունենաս և շատ մեծ:
7. Ոչ, չես ապրիլ:
8. Մի տարուց յետոյ կստանաս:
9. Լաւ է վերջիդ օրվայ համար մտածիր, քան թէ տան համար:

21. ԶՈՒԿՆ

1. Ի՞նչ զուգարից ես կամենում շինել:
2. Ոչ! . . .
3. Երգելք կայ քո մարդու գնալու համար:
4. Բարի մարդ կլինի:
5. Ետ լաւ և մեծ յաջողութիւն կգտնես դորանում:
6. Նորան, որը քո խելքով աւելի փորձառու է:
7. Բոլորովին:
8. Մի՛ ցանկանար այդ, որովհետեւ ծերութիւնը տրամութիւն է:
9. Եկող Օտակին կատանաս:

22. ՆԵՂՈՍ

1. Աստանաս, երբ որ առաջարկեմ:
2. Քո բանը չէ տուն շինելը:
3. Կա կեղծաւոր է:
4. Մի մտածիր դորա համար, ապրիլ ինչպէս Եստուած է պատուիրում:
5. Առտ և կոպիտ, թուրքի պէս:
6. Յուսալի չէ:
7. Նորան, որի հետ առաջ ծանօթացար:
8. Քո մտածածը կվնասի քեզ և դու շատ կտրտմես:
9. Ապրես մինչ ի խորին ծերութիւն:

1. Եյո, կապրես մինչև ի ծերութիւնդ . . . 1
2. Չէ, չես ստանալ : . . . 2
3. Չէ, չես կարողանալ աւարտել : . . . 3
4. Եսկեղծ է նա՛ և ի սրտէ սիրում է քեզ : . . . 4
5. Սպասիր մի փոքր, դեռ ևս միջոց ունես : . . . 5
6. Եւտ բարկացող : . . . 6
7. Ալինի : . . . 7
8. Երկոցունց ևս կարելի է հաւատար : . . . 8
9. Թէ՛ օգուտ կունենաս, թէ՛ վնաս, այդ չեմ
ասիլ քեզ :

24. ԱՈՂԳԱՅ

1. Եյնպիսի բան ես բռնում, որ քո բանը չէ,
զգուշացիր, կիջաստուես : . . . 1
2. Դու հիւանդոտ ես, չկարծեմ : . . . 2
3. Ի՞նչ ընչեր ես մտածում, դու՛ն ով, չի՞նն
ուրիշ : . . . 3
4. Յոյսդ դիր Ետուծոյ վերայ և շինիր : . . . 4
5. Չկարծեմ : . . . 5
6. Մի՛ թէ՛ ամօթ չէ քեզ, որ այդպիսի բան
ներ ես մտածում : . . . 6
7. Երբեցող : . . . 7
8. Ենչու չա կլինի : . . . 8
9. Որք դեղեցիկ է նորան հաւատան : . . . 9

1. Բացի քեզանից ոչ ոքի մի հաւատար : . . . 1
2. Դորա մէջ այնպիսի օգուտ կունենաս, ինչ
աս պէս քո սիրան է ցանկանում : . . . 2
3. Եյդ քեզ համար անկարելի է : . . . 3
4. Եւտով կտանաս : . . . 4
5. Եյնիր և մի երկմտիր : . . . 5
6. Ուղիղ սրտով : . . . 6
7. Եթէ մարդ գտնես, մի՛ մնալ, գնա՛ և կլե-
ցաս նիս բողբուջի : . . . 7
8. Խորամանկ և խտաբարոյ : . . . 8
9. Յաջող լինելը քեզանից է կախուած : . . . 9

26. ԴՈՒՆԱՅ

1. Յաջողութիւնը կասկածելի է : . . . 1
2. Հաւատան նորան, որը նոցանից փոքր է : . . . 2
3. Օգուտ կունենաս, բայց փոքր : . . . 3
4. Դու արդէն հասած ես ծերութեան : . . . 4
5. Մի մտածիր դորա համար Դու արժանի չես : . . . 5
6. Լաւ չէր լինիլ, որ այդ փողի գումարը գործ
դնէիր մի աւելի օգտաւէտ բանի վերայ : . . . 6
7. Ատրո՞ղ ես մի՛թէ երկմտիլ : . . . 7
8. Եոսջ բաժինք պտտրաստիր քեզ համար
և յետոյ մտածիր դորա վերայ : . . . 8
9. Եւտ բաներ ես իմացայ, այդէլ դու իմացիր : . . . 9

27. ԲՆԷՊՐ

1. Այնպէս ինչպէս որ դու ես:
2. Յուսայի է:
3. Մեծին աւելի պէտք է հաւատայլ— նա փորձառու է:
4. Մեծ օգուտ կունենաս, աշխատիր:
5. Ասպրես մինչև 90 տարի:
6. Չինը արվում է միայն արժանաւորներին:
7. Եթէ շատ փող ունես, շնիր:
8. Մա իւրեան ուղիղ սրտով է քեզ ձևացրնում:
9. Դու արդէն փորձել ես ամուսնութեան ինչ լինիլը— էլ մարդի մի գնալ:

28. ՊՂԱՏՈՆ

1. Արող ես ամուսնանալ:
2. Ով ուզում է քեզանից, նա անյուսայի մարդ է: մի տար:
3. Յիմար բան ես մտածում:
4. Հարկաւոր է յուսալ— նա ազնիւ է:
5. Այո:
6. Ատանաս:
7. Ոչ այնքան շուտ:
8. Այո:
9. Կորած է ու կորած՝ երկինքն է թռած:

29. ՕՐՓԷՈՍ

1. Ազանուի և շատ շուտով:
2. Այդ վաղուց հարկաւոր էր:
3. Եթէ կամենումես փողերդ կուլ տայ, տուր:
4. Ես խորհուրդ չեմ տալ վաճառելու:
5. Այո կարելի է:
6. Մայելով գործին, անկեղծ է:
7. Խոստանայլ հեշտ է, իսկ կատարելը դժուար:
8. Հինգշաբթի, անձրեւից յետոյ:
9. Այո դուր ես գալիս, դառը և կծու բոխկի պէս:

30. ԿԻԿԵՐՈՆ

1. Այո, ամենին. դու քաղցրարիւն ես:
2. Ինչ որ սայլեց փայլը ընկաւ, միամիտ կաց, որ կորաւ:
3. Յաւուր ծերութեան՝ ամուսնանալը էր պակաս:
4. Տուր, բայց յետոյ չպահանջես պարտքը:
5. Մի վաճառիր, ապա թէ ոչ կմտնես և այն և ապա կմնաս ոտաբոկիկ և խեղձ:
6. Մի յուսար, ոչ իշխանի վերայ և ոչ մարդկային ոգւոյ:
7. Խեղդուես էլ, նա քեզ ազատութեան ձեռք չի մեկնիլ:

- 8. Աթէ խոստացողը անխէ կկատարի:
- 9. Աթէ ոչ այսօր, գոնէ վաղը:

31. ԹԷՄԻԱՏՏՈՒԿԷՍ

- 1. Նա այստեղ չէ և շուտ չի վերադառնալ:
- 2. Այո, ամենին դուրեկան ես; բայց ոչ նորան, որին սիրում ես:
- 3. Յոյս ունեցիր, բայց շատ ուշ:
- 4. Հարկաւոր է անշուշտ:
- 5. Աթէ ունես աւելի փող, տուր:
- 6. Տունը քո ընտանեաց համար պիտանի կըլինի, ինչո՞ւ ես վաճառում:
- 7. Ոչ բոլորովին. նա ժամանակ առ ժամանակ զիտէ խաբեբայութիւնը:
- 8. Անկեղծ է նա քեզ համար և սրտով և հոգւով:
- 9. Ոչ, չես ստանալ:— Նա ի՞նչ է իմանում թէ խոստումն ինչ է:

32. ՊԼՈՒՏԱՐՔՈՍ

- 1. Այո, կատանաս և շատ շուտով:
- 2. Այսօր երեկոցեան:
- 3. Մարդիք կամ կանայք չեն սիրիլ քեզ պէսներին:
- 4. Արածը կորած է. լաւ է ման մի գար:

- 5. Մեր զուխը եղտեղ է, ամուսնացիր, քանն էլ կմեղրուի:

- 6. Արող ես և չտալ:
- 7. Թող այդ յիմար միտքը. ախտս է տունը:
- 8. Չի կարելի նորա խօսքերին հաւատալ— ամեն մի բառը խաբեբայութիւն է:
- 9. Քսու է և երեսպաշտ:— Նորա քեզ հետ վարկը ապշածնր այս է:

33. ՊՈՄՊԷՆՍ

- 1. Այդ զիտէ միայն Ատուած և ինքը:
- 2. Բացի խոստացածից, մի ընծայ էլ հետը կտանաս:
- 3. Արք որ խոստացել է նա քեզ հետ տեսնուիլ, այն ժամանակ միայն:
- 4. Ոչ որք դուր չես գալիս:
- 5. Չէ, մի կարծիր որ կգանես:
- 6. Լաւ է չամուսնանալ:
- 7. Մի տար, շուտով քեզ էլ կհարկաւորի փող:
- 8. Վժու թիւն չանես, տներդ ծախես:
- 9. Արբէք և ոչ մի ժամանակ:

34. ՊՏՂՈՍԷՆՍ

- 1. Աթէ նորա վերայ յոյս դնես, լաւ հացի կը հասնես:

2. Ենկեղծ է, բայց ոչ միշտ:
3. Աստանաս առանց կասկածանքի և երկմըտութեան:
4. Ղուբ նեղացած էք իրարից, վասն որոյ և չես տեսնիչ նորան:
5. Ղուբեկան ես միայն մէկին, որին ինքդ գիտես:
6. Աորած իրդ ոչինչ է, չարթէ ման զայր:
7. Եմուանացիր և տես թէ ինչպէս ես, յիսինչ անէ՛՛, անչ անէ՛՛՛՛ ասելով կրճոտու՛մ ոտներդ:
8. Տուր, ժամանակին անշուշտ կվերադարձնի, — նա յուսարի է:
9. Ղիցուք թէ վաճառեցիր, հիմա՞ ինչ պէտք անես:

35. ՏԱԿԻՏՈՍ

1. Ինչո՞ւ վաճառես, լաւ կանես պահես:
2. Յուսացիր միայն քեզ վերայ և ոչ այլոց:
3. Երբ որ նա քեզ հետ գործ ունի, այն ժամանակ միայն:
4. Չկարծես:
5. Շուտով, շատ շուտով:
6. Եյո դուբեկան ես ամենին:
7. Մի տարիից յետոյ կգանուի:

8. Եմուանացիր, միայն նորա հետ, որին սիրում ես:
9. Ղուբ գիտես, այդ քեզանից է կախումս:

36. ՏՐԱՅԻՍ ԵՆՍ

1. Եթէ տաս՝ մեծ անբաւականութիւն կծագի ձեզ մէջ:
2. Եթէ լաւ փող տան, ինչո՞ւ չծախել:
3. Յուսացիր, գուցէ և չխարի:
4. Եյո, անկեղծ է նա միշտ, միայն քեզ համար:
5. Սպասիր մի փոքր էլ՝ կատանաս:
6. Նա արդէն ձանապարհին է և զալիս է գիտի քեզ:
7. Շատին հաւանելի ես և շատին ոչ:
8. Երբէք:
9. Չեմ՝ խորհուրդ տալ. կեանքիդ վաստ կը պատճառես:

37. ՄԵԿԵՆԱՍ

1. Մեծ սխալանաց նշան է:
2. Ահատարուի, բայց օգուտդ կլինի սակաւ:
3. Ղուբ երբէք չես տանիչ:
4. Փոփոխումը քեզ օգուտ չի բերիչ:
5. Ընտանեկան կեանքը միայն քեզ համար չէ:

6. Ատարեւելով այն, ինչ որ քեզանից անհանձ
ջում են:

7. Ինչպիսի ինչ արհեստ որ ձգտում ունիս, նո՞ւ
րանով պարապիր:

8. Սպասիր աւելի լաւ տեղի:

9. Եւ միշտ իրան մտքուր է՝ ձեռքնում, բայց
սատանայ է:

38. ՔՍԵՐՔՍԵՍ

1. Մաքուր վարուց և պատուի տէր է՝ միայն
քնած ժամանակ:

2. Փառաց և պատուի նշան է:

3. Այլ է մտածիր դորա համար:

4. Ենառակին ի՞նչ հարստութիւն և ի՞նչ բաղդ:

5. Եյր, եթէ միւս տեղը դորանից լաւ է:

6. Հազիւ թէ ունենաս:

7. Ոչնչով չես վարող աղատուի:

8. Կորանով, որի մէջ դու աւելի փորձուած են:

9. Եյր ընդունիր, իսկ յետոյ փնտռիր աւելի
լաւ տեղ գտնելու:

39. ՅՈՒԴԻԹ

1. Եյր, անշուշտ:

2. Ան ախպիսի մարդիք, որք նոցանից էլ վատ
չէր են, իսկ նա ինչով է վատ:

3. Եւս բարիք:

4. Քանի քեզպէսներ են այդպիսի բանի ձեռք
զարկել և մնացել են փոշիման:

5. Ենշուշտ:

6. Հոպոսը միշտ փոփոխում է իւր տեղը,
կարծելով թէ բունն է հոտած:

7. Եյր, միայն երկրորդ ամուսնութեան ժա
մանակ:

8. Ոչնչով: Բայց տրամութիւնը և վեշաք ինք
նիրանց կանցնեն:

9. Երհեստի մէջ բաղդաւութիւն մի փնտռիր:
40. ՄՈՒՐԻԼԼՈ

1. Չկնորսութիւնով:

2. Մի ընդունիր, լաւ տեղ կբացուի:

3. Եյրպէս են ասում:

4. Ոչինչ է նշանակիլ:

5. Ախտարուի և դու կուրախանաս:

6. Ոչ:

7. Մի գրուվիր միւս տեղերի շահերով նու
քար քեզ համար թոյն են:

8. Յիմարները միշտ բաղդաւար կլինին:

9. Խելքով և սատանարութեամբ:

41. ՆԵՍՏՈՐ

1. Ոչնչով չես կարող ազատուիլ:
2. Առեւտուրով:
3. Բնորունիր, այդ տեղը օգտաւէտ է քեզ համար:
4. Այո, մարութիւն վարուց տէր է, երբ որ չեն բամբասում:
5. Այո, նախագործութիւն:
6. Որ ճարես էլ չի կատարուիլ:
7. Քեզանից բաղդաւորները շատ կան:
8. Ինչո՞ւ; պէտք է ասել որ այստեղն էլ լաւ է:
9. Այո, եթէ քո սրտին համաձայն ամուսին գտնես:

42. ՄՈՅՍԻՍ

1. Ոչ, մեծ նեղութիւն կկրես կոծիչ արարմունքից:
2. Աղօթքով և զղջմամբ:
3. Դու հասկանում ես աւելի լաւ:
4. Եթէ առաջարկում են — պէտք է ընդունել:
5. Այո, ազնիւ է և մարութիւն:
6. Հարսանեաց ուրախութեան նշան է:
7. Ահատարուի, բայց ուշ:
8. Այո, կասնես և մեծ դումար:

43. ՆՈՒՅՈՆ

1. Փոխիր եթէ ունիս ի նկատի աւելի լաւ տեղ:
2. Այո, եթէ միայն ունենաս ընտանիք:
3. Խորամանկութեամբ և կեղծաւերութեամբ:
4. Որք քեզ օգտաւէտ է թւում:
5. Բնորունիր և յայտնիր քո շնորհակալութիւնը:
6. Ոչ, ունի նա մարդկութիւն, և ոչ բարուց մաքրութիւն:
7. Անշանակէ որ դու քնել ես անտաներդ պէտքերից բարձրացրած:

44. ԻԶԱԲԷԼԱ

1. Այո, եթէ դնես բոլոր տոմսակները:
2. Դու ինքդ լաւ ես հասկանում:
3. Խելք մարդը ամեն ժամանակ և ամեն տեղ բաղդաւոր է:
4. Չգուշութեամբ և հաւատարմութեամբ:

5. Կորանով ընչով պարապու ճետայժմի . Թ
6. Ի հարկէ, միթէ կասկածում ես կորն հա-
մար :

7. Մաքուր վարուց տէր էր առաջ, բայց ոչ
այ այժմի : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

8. Ոչ չար է և ոչ բարի :

9. Եթէ կարողանաս տեսնել քո յականջները,
հոգեմեծներն և այլն : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

45. ՀՈՒՄԲՈՒԿ

1. Քեզ նայիր և քո խորհածինս զմեզ .

2. Ի ուր այգպիսի բաներում բաղդ չունես .

3. Եթէ կայ տեղ՝ փոխիր, բայց զգուշացիր
դժբանքներդ : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

4. Ոչ :

5. Նշմարտասիրութեամբ և մտամբ նորինս .

6. Լէհ, կամենում ես պարապիլ արհեստով,
բայց և ոչ մինը կարգին չգիտես : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

7. Հարկաւոր է ընդունել, ապա թէ ոչ կը-
մնաս անպաշտօն կամ անտեղ :

8. Կորանից մաքուր աշխարհքում չկայ .

9. Բարի է և յաջողութիւնայ բոլոր . *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*
46. ՀՍԵՂՆ

1. Երբ անշուշտ միամիտ կաց .

2. Աստամանայ : իսկ յետոյ չդիտես թէ ինչ
կլինի : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

3. Հարանակիր այժմանդ : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

4. Ի ուր զեռ արժանի չես յառաջադիտութեանս .

5. Առիւ, հայհոյանք և նախապիք : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

6. Աստանայ : չե առաջ գո չո յի բնի .

7. Աստանաս, բայց ոչ ուշ : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

8. Լա :

9. Գնիր : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

47. ԵՆԻՓԻՊԻԿԵՍ

1. Զէ : Ես լաղիք բեզ է յարաս ապա այլ .

2. Ոչ այնքան :

3. Ահատարի անշուշտ : չե թմն զմիք .

4. Պարապիր այլով, եթէ կամենում ես ունե-
նալ մեծ վնաս : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

5. Երբ յուսացիր : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

6. Օղջուն մեղացի : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

7. Երբէք ոչ : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

8. Աշաւք տուր և սպասիր յաջողութեանդ : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

9. Ետ վատ : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

48. ԲԷԿԵՆՏԻ

1. Բոլորովն ոչինչ :

2. Եթէ զրպանումք քաղթու փող շատ կայ
գնիր : *ՄՈՅՈՒՄ ԵՆ*

- 3. Յուսանաւո Մատուած և մի երկմտիր Մ .Տ
- 4. Ակատարի, բայց ոչ շուտով:
- 5. Չէ, մի փոխիր: Այժմեան գործդ յաջողակ է:
- 6. Երբ կարժանանաս: մի քանի ամիս յետոյ .Ք
- 7. Հարստութիւն: մի քանի ամիս յետոյ .Տ
- 8. Քեզ էլ ոչ որ հաւատ չէ ընծայումն: Ս .Ձ
- 9. Երբէք: մի քանի ամիս յետոյ .Տ

49. ԱՔԻԼԼԵՍ

- 1. Աստանաս: մի քանի ամիս յետոյ .Տ
- 2. Եւ շատ սակաւ է քեզ վերայ ուչ դարձնում:
- 3. Գինը մեծ չէ, ինչո՞ւ չգնել: մի քանի ամիս յետոյ .Տ
- 4. Ասակածելի է: մի քանի ամիս յետոյ .Ք
- 5. Աարող ես և չյուսալ նորա վերայ: յայտնի .Տ
- 6. Ինչպէս կամենումես, մեծ վնաս չես ունենալ գործիդ փոփոխելով: մի քանի ամիս յետոյ .Ք
- 7. Երդէն դորա համար մտածումն: մի քանի ամիս յետոյ .Տ
- 8. Բնտանեկան անյաջողութիւն և տրտմութիւն: մի քանի ամիս յետոյ .Ք
- 9. Եթէ կարողանաս գործդ յառաջ տանել կատանաս: մի քանի ամիս յետոյ .Ք

50. ԲԵԹՉՈՎԷՆ

- 1. Ե՛յ, բայց ոչ այնքան շուտ: մի քանի ամիս յետոյ .Ք

- 2. Խնդրեցէք և տացի ձեզ. հայցեցէ՛ք և գտջեք, բաղեսցէ՛ք և բացցի՛մ ձեզ: Մ .Ք
- 3. Ոչինչ վատ: մի քանի ամիս յետոյ .Ք
- 4. Ոչ! մի գներ, քեզ կրնձային տոմարի:
- 5. Դորանում երկմտիլ չէ կարելի: մի քանի ամիս յետոյ .Ք
- 6. Երբ և իցէ կկատարի: մի քանի ամիս յետոյ .Ք
- 7. Չէ, չարժէ փոխիլ: մի քանի ամիս յետոյ .Ք
- 8. Ե՛յ, թէ և կան քեզանից արժանիքներ: Ս .Ձ
- 9. Գերեզման: մի քանի ամիս յետոյ .Ք

51. ԱՆԱՔՍԱԳՈՐՈՍ

- 1. Հաշիւ գործերիդ և արարմունքներիդ համար:
- 2. Ենչու շտապ չի գն ստույգ թիւ: Մ .Ք
- 3. Որ խնդրես՝ կատանաս: մի քանի ամիս յետոյ .Ք
- 4. Երբ քեզ չտփազանց համակրում է: Մ .Ք
- 5. Եթէ կամես կորուսանել փողդ, գնիր: Մ .Ք
- 6. Սկզբից մինչ ի վերջ յաջող կլինի: մի քանի ամիս յետոյ .Ք
- 7. Երբ որ սիրտը կամենայ՝ կկատարի: Մ .Ք
- 8. Ինչո՞ւ համար, ափսոս չէ՞ քո այժմեան արձեշտս: մի քանի ամիս յետոյ .Ք
- 9. Արտեղ ձուկ չկայ, այնտեղ խեցեցեօրէն էլ է ձուկ: մի քանի ամիս յետոյ .Ք

52. ԳԻՄՈՍԹԵՆԷՍ

- 1. Ոչ, չես ստանալ, յոյսդ կորիք: մի քանի ամիս յետոյ .Ք

2. Պատար: քան զքառ մ գեղեցկութիւնս . Ե
3. Կտանաս կրք և իցէ: Գեղեցկաց ցոյցոյր
4. Եռաջարկութիւնը օրտաւէտ: Է նորսն (հաս
մար) որին այդ արած է: Դեմը զն ! ԿՄ . Ժ
5. Եռ այժմ յոչինչէ ք յիմնիցմ Նառնադո՞ր . Ը
6. Գնիր, բայց ոչինչ չկա տանիւ: Ե մ զրէ՛ . Թ
7. Յուսալի է: Ե յիմո՞ք ձեզոց . ԺԸ . Դ
8. Կկանոսարի, բայց մուշէ մա՞ք մէ՛ք, ուր . Դ . Թ
9. Պարապիր այլով; այդ գործը քեզի համար
Չնասաւար է:

ՄՈՂՈՒԲ ՄՍԳ ՄՅՄ . ԴԵ

53. ԱՆՆԻԲԱՂ

1. Եթէ գիտես որ մէկի լաւ լինելը ուրիշին
պարապիր նորանով: Ետայ՛ք սնկորնի՛ն յՄ . Ե
2. Եյո՛, քահանայից կղառնաս տիրացու: Ժ
3. Մահէ: Երբո՞ք յեմաստոյր սնկայ՛ք ձեզ . Ը
4. Որ աշխատես կտանաս: Ե մի՛ն քեզ . Մ . Թ
5. Մի ամսից յետոյ կտանաս: Երբ՞ որ զրէ՛ . Դ
6. Ենկանսիտ է նա դէպի քեզոց: Ե մուշէ . Թ
7. Գնիր: Ե քասո՞ք
8. Ինչո՞ւ չէ: Ե քեռայ՛ք զքեզ իտո՞ք յմուշէ . Թ
9. Նայելով թէ ինչպէս պիտի խնդրես:

ՄԺԵՑ ՓՈԿԱՍ . ԵԹ

1. Քո կամքը օրենք է նորս համար: ԵՄ . Դ

2. Քո պործից կամ արհեստից լաւը չես զըտ-
տանիլ: Ե այդ քոյս անո՞րք ջմարս որ զրէ՛ . Դ
3. Կտանաս և շուտով: Ե մի՛ցմ
4. Կուտարար ամուսին: ԵՄ . Ը
5. Ոչ . Ե ծառայ: Ե միայն ի իմացս քն . Ե
6. Եղաչիր, խնդիր, և կարող ես քտաննլո՞ւ
յոյս ունենայ՛ք իրամասնանուս մէջ . Մ . Ը
7. Սատ: Ե զմեզնիս դաշամմուս իմ . Թ
8. Փողը շատ է: Ե թող մի քանի լուրբէ էլ քան
ատ մին տանիս: Ե միայն որ իմ այ՛ք . Թ
9. Բարեյաջող կլինի այժմ և միշտ: Ե մից
մարտասայ՛ք մէ՛ք մի՛ցմբարցէ՛ . Թ

55. ՄՕՐԻԿ

ՄՈՂՈՒԲ ՄՍԳ ՄՅՄ . ԴԵ

1. Կասկածանաց հիւք չկայ բողոքովին:
2. Ոչ: Ե միզատայ՛ք . Դ
3. Կուղղվեն, եթէ աշխատես իրան մէջ . Մ . Ը
4. Եյո՛, բարեբաղդ: Ե կլինի: Ե տալպարք . ԿՄ . Ե
5. Նա քո բարին է ցանկանում: Ե իմուլայ՛ք . Ժ
6. Երբ որ բաղդ կունենաս ամուսնանալով մի
տղոհարուստի հետ: Ե ինտողմից մի՛ցով . Մ . Թ
7. Մի՞թէ չես ճանաչում նորան զն: Ե ան-
ցլիցդու՛թէ: Ե արքան մէջնի ի յիւրտոն այ՛ք . Դ
8. Երբէք: Ե կարմի ից շատայ՛ք
9. Երբ որ խելքդ զլուխդ կթողովես, և կճանճ
քեզ նաչես չարն և բարին: Ե կարողայ՛ք այ՛ք . Թ

56. ԱԳՆԵՍ

1. Երբ որ ահանջ կղնես այլոց բարի վերատներին :
2. Ոչ :
3. Եյդ յայտնի է միայն Աստուծոյ :
4. Գուցէ ուղղվին :
5. Մինչև ամուսնանալդ միայն :
6. Ունի ամենաչար մտքեր :
7. Երբ որ սայլերով փող ստանաս քրո՛ք :
8. Ես ինչ որ անում, իւր պնդւոյնով տալովն է ամում :
9. Երազներին չեն հաւատում :

57. ԱՆՏԻՈՒՔՈՍ

1. Ահատարվե՛ :
2. Մինչև մազերիդ սպիտակելը :
3. Ոչ, զրպարտութիւն է :
4. Յայտնի չէ :
5. Ենդուսալի է :
6. Ահրջին օրերումդ միայն կլինես բարօրում թեան մէջ :
7. Ես մտացել է մինչև անգամ քո պարիւր աշխարհքի վերայ :
8. Երբ կփոխես կեանքիդ ձևը :
9. Ես խորհրայ չե, ես հարազատ է դէպի քեզ :

58. ԵՆԱԻՅԻՈՍ

1. Ես միշտ քեզ կամենում է խորել և խաւրում է անմեղ քոստաւորոյս քո զոյ :
2. Աարող է և կատարուիլ :
3. Մինչև կեանքիդ ձևի փոխելը :
4. Եյո, հիմնաւոր է :
5. Եյո կլինին ամուսնոյ մեջ քոստեղծ :
6. Աարող ես և չյուսալիք քոստաւոր :
7. Եանց էն էլ արդէն բարօրութեան մէջ ես :
8. Աստ մտքեր չկան նորանուստ :
9. Երբ որ քո պարտքդ կանուրիւնները :

59. ԹԵՐԵՍԻԱ

1. Երբ որ կամենաս գործ կամ պաշտօն :
2. Դու կամենումես որ ազուէսը լինի գաւ, բայց այդ անկարելի է :
3. Որտեղ գիշեր, այնտեղ երազ :
4. Մինչ ի խորին ծերութիւնը :
5. Եյդ անձին վերայ, ոչինչ կասկածանք չէ կարելի անել :
6. Գուցէ լինին :
7. Եյո, եթէ խելքով աշխատես :
8. Դորա գուշակութիւնը ծածկուած է անյայտութեան մտախուզով :
9. Ես ցանկանում է ձեզ միայն բարի :

60. ԿԱՄՐԻՒՄԵՍ

1. Ամն, բայց նորա չեն վնասիլ քեզ:
2. Երբ որ պարտահատոյց կլինես:
3. Օհ... նա քեզ խարում է անդթաբար:
4. Ոչ:
5. Մինչ ի մահդ:
6. Երկմտութիւնն օգտուէտ է: կասկածանաց հետեանքը կլինի վատ:
7. Եյո, կլինեն:
8. Եյո, կուղղվին:
9. Նայելով թէ ինչպէս կվարես քո բոլոր կեանքը:

61. ՇԱՐԱՅ

1. Եյո:
2. Գէպի քեզ նա ոչնչ մտքեր չունի:
3. Շուտով:
4. Նորա բանուգործը այն է, որ խարի քեզ:
5. Կատարուի և շատ շուտով:
6. Մինչև ուղղվել:
7. Շատ և շատ հիմնաւոր է:
8. Կլինեն այնպէս, ինչպէս իւր ծնողքը:
9. Կուղղվին բայց ուշ:

62. ՀԻՐՔԻԴԵՍ

1. Յոյս չկայ բոլորովին:

2. Պատանե կութեան միջոցը միայն կկրես նեղութիւն:
3. Նորա մտքերը դժուար են իմանալ:
4. Երբ որ խելքդ դուրսդ կժողովես:
5. Չէ, չէ խարում:
6. Լաւ կլինէր, որ չկատարուէր:
7. Մինչև հաշտուիլդ քեզ յայտնի անձի հետ:
8. Ոչ, հիմնաւոր չէ:
9. Եյո կախուած է նոցանից:

63. ԱԹԵՆՔ

1. Եյո, եթէ իւրեանց չափը ճանաչեն:
2. Երբէք ոչ:
3. Չափահասութեանդ միջոցում կկրես շատ նեղութիւններ:
4. Նորա մտքը դէպի քեզ շատ և շատ լաւ է:
5. Երբ մտքերդ կսպիտակեն:
6. Ստանայի պէս պատուէ արաջիդ:
7. Կատարուի, բայց ուշ:
8. Երբ որ չափդ կճանաչես:
9. Ի՞նչ բնաւորութիւնը շատ կասկածելի է:

Խոյ	Յու	Երկուոր	Խեղճեպն
Երկու	Կոյ	Կշե	Կորիճ
Եղեղնուոր	Եծեղնուոր	Ջրհո	
Չուին	Հրոյ	Երեգան	Լուսաբեր
Փայլածու	Լուսին	Երեւոյ	Լուսնաբեր

ԽՈՅՆ:

Ով մարդ՝ լոյսն ահագին փառաց և շտապիղն աննուագ՝ ծագեցի ի վերայ քո որպէս արեգակն ի վերայ արարածոց. և դու ի բանս քո ուրախանաս: Եւ եթէ ուխտեալ ես՝ կատարեաւ. և տէր լցուցէ զինդրուածս քո. ապա եթէ երազ տեսեալ և զարհուրեալ ես, մի՛ երկնչելր, զե երազն քո ի բարին եղև:

ՅՈՒՆ:

Ով մարդ՝ լուսաւորի խորհուրդ սրտիդ. յաւ

մենայն ժամ տրտում ես, մի՛ երկնչելր՝ զե չարն հեռացաւ ի քէն և բարին մտեցաւ. և զոր ինչ խորհեալ ես՝ շուտով կատարէ քեզ: Եւ տուած, և զիւր ողորմութիւնն տայ քեզ:

ԵՐԿԱՒՈՐՆ:

Ով մարդ՝ զոր ինչ խորհեալ ես՝ կատարի Ետուծով. զե շատ բարութիւն կայ յայդ խորհուրդդ. զե դու բարի ես՝ և չարն ոչ մերձենայ քեզ. առ ժամն արտում ես և ի ցնորի կաս, մի՛ ցնորիլ՝ զե շատ բարութիւն կայ առաջի քո:

ԽԵՑԳԵՏՆԻՆ:

Ով մարդ՝ զոր ինչ խորհեալ ես ի սրտի քում փախիր ի նմանէ, որ չվատիս. պատրաստ կաց ի չար կամաց և աղաչեա՛ Ետուծոյ, և Ետուած առաջնորդէ քեզ ի բարին:

ԱՌԻԻԾՆ:

Ով մարդ՝ տայ քեզ Ետուած զիւր ողորմութիւնն. ցանկութիւն սրտի քո կատարի. և ի մօտ աւուրս՝ ձայն աւետեաց լսես և ուրախանաս. բայց ի կուռոյ պատրաստ կաց. և զոր ինչդրես՝ տեսանես կամքն Ետուծոյ:

ԿՈՅՆ:

Ով մարդ՝ զլոյսն անապառ ծագեցէ Ետուած ի վերայ քո. և ողորմութեամբն իւր

յաջողեցէ քեզ զոր դու կամիս: այլ մի՛ երկրնչեր յերազեց քոց զոր տեսեր. զի թէպէտ պատերազմն ահագին է, բայց նշան բարոյ է. բարութիւն գալոց է քեզ ուստի ակն ոչ ունիս. և զինչ խորհեալ են՝ կատարի. թէ հիւանդ ունիս ող ջանայ. և պատուհասն ի քէն հեռանայ կամուսն Մատուածոյ. աւուրքն որ ի վերայ քո գալոց են՝ լաւ են քան զառաջինսն:

ԿՇԻՌԵՆ:

Ով մարդ՝ զոր ինչ խորհեցար՝ մի՛ երկնչեր զի այնպէս ուրախանաս՝ որպէս պիտոյ է քեզ. բայց զխորհուրդդ՝ ամենայն մարդոյ մի՛ յայտներ, զի քո վիճակն ի կշիռն է. և ամենայն բան քեզ յաջողէ. ի յիշոցաց պատրաստ կաց, և յամենայն ժամ աղօթք արա. զի ամենայն չարիք ի քէն հեռանան. և ի հոգոց ազատիս. թէ ի ճանապարհ երթաս՝ բարով գաս. և թէ վաճառ ունիս՝ բարով շահիս:

ԿԱՐԻՃՆ:

Ով մարդ՝ պատրաստ կաց և յայդ խորհրդոցդ հեռացիր՝ որ պահէ զքեզ Մատուած, թէ չէ յետոյ ազաշուես. և թէ համբերես սակաւիկ մի՛ Մատուած բանայ քեզ դուռն մի բարի. և զինչ որ կտեք ունիս՝ կատարի:

ԱՂԵՂՆԱԻՌՆ:

Ով մարդ՝ ժամանակս ըզորդեցաւ քեզ. և քո սրտին խորհուրդն ի բարին կատարեցաւ. արա զինչ որ կամիս և խնդաս ի բանս քո. և սայ քեզ Մատուած զանդրուածս քո. և ուստի ակն ոչ ունիս՝ ուրախանաս. թէ տուն շինես՝ յաջողէ քեզ Մատուած. և ի նեղութենէ ազատիս. թէ հեռաւոր ունիս՝ տեսնես. բայց ի լեզուէդ պատրաստ կաց՝ մանս՝ զդան ի՛

Ով մարդ՝ յիշեալ զՄատուած ի բանս քո և նա հասնէ զքեզ ի արտմութենէ, զի արտմութիւն հասանէ քեզ ի սիրելեաց քոց. սակաւ թէ երբ ճար լինի ինչ կամ յաջողութիւն. և հիւանդութիւն երկի քեզ, բայց շուտով ողջանաս. թէ հեռաւոր ունիս գայ. և կատարի ինդիրքդ ի բարին:

Ով մարդ՝ բարութիւն շատ ունիիր և զոկեցար. և չար զիպեցու քեզ կնիս սիրելեացդ՝ հեռ քեզ եղև. և նման նաւու ի վերայ ծովան երկրման կայ. և կամիս քո կենացդ հանդիստ գտանել. և ոչ կարես ճար գտանել ով մարդ մի՛ արամիլը զի արտմութիւն քո յաւախութիւն զոկի. և զոր խորհիս կատարի կամուսն Մատուածոյ:

ՄԻՋՈՒԿՆԻՆ

Ով մարդ՝ հեռաւոր տեսնուես, կամ ձայն աւետեաց լսես և խնդաս. զեղճարն քո անցաւ և բարին մօտեցաւ, այլ թէ խոստուեմն ունիս կատարես. և ի յիշոցաց պատրաստ կաց. և որպէս կապեալքն արձակին՝ և փակեալ դուռն բացուի, այնպէս բանալոց է քեզ Աստուած զդուռն ողորմութեան:

ՀՐԱՏՆ:

Ով մարդ՝ նման ես դու հովուին որ փախեալ է ցրտոյն և եմուտ ի յայրն, և ոչխարաց հոգս ոչ տարաւ. բայց եկն գայլն և արար զնոսս գէշ. նոյնպէս և դու ի բարւոյն հեռանաս և երթաս զհետ չար խորհրդոյն. բայց պատրաստ կաց ի նենգաւոր մարդոյ, և ի չար խորհրդոյդ հեռացիր. և բարի եղեցի քեզ:

ԱՐԵՔԱԿՆ:

Ով մարդ՝ որպէս արեգակն որ լուսաւորէ զարարածս, այնպէս լուսաւորի խորհուրդ քո. զոր կամիս՝ կատարելոց է քեզ Աստուած ի բարին. բայց ի չար մարդոյ պատրաստ կաց. զե սրտիւն խորհի գնենգութիւն քեզ, և լեզուովն քաղցր խօսի ընդ քեզ. բայց դու ի վերայ բանի միոյ հոգս ունիս՝ և զհետ մտաց քոց քրննութիւն առնես, մի՛ երկնչիր՝ շուտով լուսաւորի խորհուրդ սրտի քո:

ԼՈՒՍԱՐԵՐՆ:

Ով մարդ՝ զհետ չար մարդոյ մի՛ շրջիր, ապա թէ ոչ լսես՝ վնաս կրես ի նմանէ. և ի քո լեզուէդ պատրաստ կաց. և յամենայն մարդոյ քաղցր խօսից մի՛ խարիր, զե կամին կորուսանել զքեզ. սակաւ մի՛ համբերես, թէ չէ յետոյ ապաշաւես. շատ բարութիւն կայ առաջի քո. կորուստն գտանի. և զոր ինչ առնես՝ յաջողէ քեզ Աստուած:

ՓԱՅԼԱԾՈՒՆ:

Ով մարդ՝ ի հեռաւոր տեղեաց ձայն աւետեաց լսես և խնդիր քո կատարի. և ուխտն զոր ուխտեալ ես Աստուծոյ կատարես, զե չարն հեռանայ ի քէն և բարին մօտեայ քեզ. զինչ բան ունիս՝ արա՛ համարձակ. զե ըստ կամաց քոց լինի և ուրախանաս Աստուծով:

ԼՈՒՍԻՆՆ:

Ով մարդ՝ ցող ողորմութեանն Աստուծոյ անպակաս լիցի ի քէն. և տէր Աստուած հաստատեացէ զսիրտ քո. զոր ինչ խորհեալ ես՝ արա՛ և մի՛ երկնչիր, զե շատ բարութիւն կայ առաջի քո. և ի հեռաւոր տեղեաց ձայն աւետեաց լսես ի մօտ աւուրս և ուրախանաս. և զոր ինչ օրտիւ քո խնդրես՝ աչօքդ տեսանես և խնդաս:

ՆՅՈՒՆԱԿԵՆ:

Ով մարդ ընդէր անիրաւի ջանաս և ի զուր
 աշխատիս. զի դժուարին է բանս և անհաստատ
 պործի. զի խորհուրդս այդ որ ի սրտիդ է ոչ
 է արտաշած ժամանակիս. փոխանակ բարւոյ
 շար հանդիպի քեզ. և թէ չսես խրատու՝ վը
 նասիս. այլ ժամանակ մի համբերեա՛ւ. և գոյսդ
 առ Աստուած. կայ հաստատան և մի երկնչեր.
 զի թշնամին քո գորի՛ և նու կանդնիս կամա
 ւրն Աստուծոյ. խնդած միշտ ի բարեկամաց և
 ի սիրելեաց քոց. և ընկիս յաղթող ի վերայ
 թշնամեոյն. քո:

ԼՈՒՍՆԹԱՒԵՆ:

Ով մարդ շատ բարու թիւն գալոց է քեզ ի
 Տեառնէ, ի և նու յուրախանաս. բայց այժմ ի
 մէջ արտոնութեան փայլ և որպէս նաւ ի վե
 րայ ծովու ծփիս ի յայլեաց՝ մի՛ երկնչեր. զի
 չունով ազատիս ի նեղութեանդ: Այլ խոս
 տունս զոր ունիս՝ զնա՛ կատարեա՛ւ. և ի յիշո
 ցից պատրաստ կաց, և ի ժամ աղօթից մա
 տո՛ր զաղաչանս առ Աստուած որ փրկեսցէ քե
 քեզ միշտ ի փորձանաց:

ԻԳՆԱՏԻՈՍԻ ԱՐԱՐԵԱԼ

ՄԱՐՄՆԱԽԱՂԱՅ ՓԱՐՉԻ

Թէ գաղտն խաղայ՝ շահի և մեծութեան
 նշան է. հարկիք և բարի գառնէ, անուն եյա
 նէ հարկած. ի բարի ճանապարհ երթայ և
 ուրախանայ: Թէ մտածն է բնամայ սրացալ
 Թէ գաղաթն խաղայ՝ բարի է. և սիրի յա
 մենցունց. մեծութեան և փառաց հանդիպի
 մեծ թաղաւոր անանէ. յիշխանաց պատիւ մու
 նու ի ճանապարհ երթայ. շահի և ուրախանայ:
 Թէ ծոծրակն խաղայ՝ վերձանի ի չարէ և ի
 հոգոց, ի նեղութենէ և ի սանջանաց: Թէ
 Թէ աջ կողմն զլիտցն խաղայ՝ զոր առէ, սի
 բէ. երկար ճանապարհ երթայ, և շատ շահի
 և բարւոյ հանդիպի և դառնայ բարով: Թէ
 ձախ կողմն զլիտցն խաղայ՝ ի չարէ պատիւ
 կամ որդի ընէ. մեծ բարի կայ փրն յաւազաց
 և յազգէ. բազակի հանդիպի. շահու և մեծու
 թեան: Թէ զլիտցն վերի կողմն խաղայ՝ ի հոգս
 անկանի. բայց պատիւ ասնու: Թէ ամենայն
 գլուխն խաղայ բարի և շատ իրաց հանդիպի.

և շատ իրք անկանի իւրն. գաղտ իրք անաս-
նէ և լտէ :

Թէ Զանկանն խաղայ՝ սրտոռի ի բազմաց և
զամենայն զոր լտէ առնէ, զանձ զտանէ. դա-
տաւորութիւն վայելէ. մեծանայ յաւագէ և ի
փառս հասանի :

Թէ աջ քներակն խաղայ՝ զնոյն մեծանայ
յաւագէ. ի սղոյ զերծանի. ի հոգս անկանի
յաղագս կանանց և մեռանի : Թէ ձախ քնե-
րակն խաղայ՝ լիութեան և ուրախութեան հան-
դիպի. շտրք առնու. պատուոյ և մեծութեան
է խորհուրդ. կամ կռուի ընդ մարդոյ :

Թէ աջոյ յոնքն խաղայ՝ սրտհեշտութիւն է,
և կորուստ գտանի : Թէ ձախն՝ լիութեան և
խնդման հանդիպի. յերկար կեանք յորդորի և
շահի. կամ հիւանդանոցոյ նշան է :

Թէ յոնամէջն խաղայ՝ համբաւ լտէ նեղու-
թեան. անպատեհ բան առնէ, զնոյն տրամի և
վերաւորի :

Թէ աջ աչաց առաջին աղբիւրն խաղայ՝
սրանեղութեան, սղոյ և տրամութեան հան-
դիպի բայց բարի գտանէ. կամ ընդ թշնամեոյն
կռուի, վէրք և լաց լինի : Թէ ձախ աչացն
շատ բարոյ և առողջութեան հանդիպի. զհե-
ռաւորն տեսանէ և սրանեղի :

Թէ աջ աչաց յետի աղբիւրն խաղայ՝ շատ
բարոյ հանդիպի, զիւր հեռաւորն տեսանէ և
խնդայ իրաց հանդիպի և վայելի : Թէ ձախ
աչացն հարստութեան և մեծութեան հանդի-
պի. մտնայ առ աւագ տեսանէ. զազգրականս
և խնդայ. բարութիւն կամ իրք անկանի իւրն
ի նմանէ. թէ շատ թէ սակաւ իրք գտանէ :

Թէ աջ աչաց վերի կողմն խաղայ՝ հարստու-
թիւն և հարկիք է. մեծանայ յաւագէ, ինչ ժո-
ղովէ և զնեղութիւն կրէ. կամ արտասուէ և
սրտնեղի. բայց շուտով զերծանի : Թէ ձախ աչ-
ացն՝ ատելութիւն և լաց է. բայց յետոյ բարի
է. ուրախութիւն և խնդումն և սրանեղու-
թեան չիւր գայ :

Թէ աջ աչաց ներքի կողմն խաղայ՝ ի հեռի
ձանապարհ երթայ զհեռաւորն տեսանէ. բարի
գտանէ և խնդութիւն : Թէ ձախ աչացն՝ շատ
բարոյ հանդիպի, ցանկայ և հասանի. զնեղայ
և ուրախանայ. կամ ազգի ատելութիւն է. լալոյ
և սղոյ հանդիպի :

Թէ աջ սրտուղն խաղայ՝ սրանեղութիւն է :

Թէ ձախն՝ բարի գտանէ :

Թէ աջ ակն ամէն խաղայ՝ շատ բարոյ հան-
դիպի. առողջանայ և ազատի ի դժուարութե-
նէ. ի մեռելոց իրք անկանի իւրն և ընտանեաց :

և հեռաւորն գայր թէ՛ ձախն շատց և անտ
 բարեց հանդիպի մեծարի յուսմանց և զգանձ
 գտանէ. հարկիք և հարստութիւն բայց սրբո՛ւ
 նեղի և չարանայն մն մ սրբո՛ւ արողա՞ իրաչա
 ան թէ՛ աջ անսասան վայրօքն խաղայն զեր
 հեռաւոր մարդն սեռանէ. թէ՛ ձախն հիւսն
 դանայր բայց պարիսս թէ՛ սայ թէ՛ ձմանս յ
 թէ՛ աջ վերի արտեանունքն խաղայն հեռա
 ւոր մարդ գայիւրն արտմի և լայ բայց իւր
 բանն ըստ կամացն լինի թէ՛ ձախն հեռաւոր
 կարեւոր տեսանէ և խնդայ և առողջութիւն
 խնդուսն և բարի գտանէ. մ սրբո՛ւ արողա
 թէ՛ աջ ներքին արտեանունքն խաղայն լայ
 և սրտնեղութիւն է. կամ մեծ բարի գտանէ ի
 մարդկանէ. թէ՛ ձախն լայ և սրտնեղութիւն
 է. բայց իւր հեռաւորն գայր թէ՛ զգարստան
 թէ՛ սկաւարակն խաղայն ի մեծ մարդոց
 հարկիք արտուո՞ւ մ յսմաց զյսմանս լայ
 թէ՛ աջ կողմն թիւն խաղայն սակաւ մ հիւ
 անդանայ յատկութիւն և ի նեղութիւն զեր
 ծանի կուռոյ և վիճի հանդիպի որ ոչ է կա
 մակից. բայց զօրանայ և ազատի ի չարէն. թէ՛
 ձախն իրք տնկանի կամ որդի լինի իւրն. մար
 տընչի ընդ թշնամոյն բայց յանթէ. բան զնր
 զուգէ բարի գայիւրն նոյն ի հիւսնեղութիւն

առողջանայ և սիրոց հանդիպի թէ՛ ի սրբո՛ւ
 թէ՛ ամենայն թիւն խաղայն ի մեծամեծաց
 շահ արտուո՞ւ ի մն սմի խոտոց մ ի սրբո՛ւ
 թէ՛ ի թիւն ձայն խաղայն ի պարտուց և
 զատի և հարստանայ ի սրբո՛ւ արողա ան զիւ
 թէ՛ թէ՛ աջ կողմն ձայն թիւն խաղայն զաւոյ
 հանդիպի թէ՛ ձախն սյանկարծ մարդ կուռի
 ընդ ինքն. սր մ սրբո՛ւ լայ լայնոց զիւս ըստ
 թէ՛ աջ թիւստոյն խաղայն ընդ մարդոց սեր
 դնէ թէ՛ ձախն ի պարտուց սպատի բնոյ զս
 թէ՛ թիւն օղն խաղայն հարստանայ մ լայ
 թէ՛ երկու պիւնն խաղայն հարստանայ. բայց
 իւր ընտանին մեռանի զիւ զարստան զուստ
 թէ՛ աջ այսն խաղայն արտմութեան հան
 դիպի. զործ զործէ և ամաչէ արտկաւ սի հիւ
 անդանայ և ողջանայ զալիք և պատահարք
 հանդիպի իւրն. թէ՛ ձախն որդի լինի իւրն և
 խնդայ սրտհեղտի. բարի սիրելոյն գանձի և
 լիութեան հանդիպի սպայա ըստ լամանայ որ
 թէ՛ աջ քնատեղն խաղայն սրտնեղութիւն
 է. ի սրտ հիւսնեղանայ բայց սպիւր թէ՛ ձախն
 ձայն դուրի լսէ և արտմի. ի ձանապարհ եր
 թաց և իւր բանն աղէկ գայր լայնաց զս
 թէ՛ աջ երեսն խաղայն առողջութիւն է. և
 զանձ գտանէ ի նոյն տեղոց փոխի և սրտ

հեշտի: Թէ ձախն՝ սահաւ մի տրտմի և ար-
կարանայ վէրք լինի իւրն. պակաս ցաւոյ հան-
դիպի և շուտով մեռանի:

Թէ աջ կողման կիփանն խաղայ՝ դառնայ
յիւր ծա՛նապարհէն. սրտհեշտի և շան բարի
լինի իւրեան. կամ սակաւ մի տկարանայ Թէ
ձախն՝ հեռ իւր ազգին կուռի. հիւանդանայ,
բայց ապրի ըզգակ գայ իւրն և ուրախանայ:

Թէ աջ կողմն կպակին խաղայ՝ վիճի և կըռ-
ուի ընդ իւր ազգին. պակաւ մի տկարանայ և
սրտհեշտի ի նեղութիւն անկանի՝ և Լստուած

փրկէ ի ցաւոց և ի շարէ ազատի: Թէ ձախն՝
հեռաւոր ծանապարհորդ գայ յիւր ազգէն. կամ
հեռաւոր ծանապարհ երթայ. ի սահաւ ցաւոց
ողջանայ և խնդայ:

Թէ աջ ախանջն խաղայ՝ համբաւ լսէ յաղ-
գականէ. խնդութիւն և լիութիւն է. յանկարծ
բարւոյ հանդիպի սիրի յամենեցունց շահի և
զուարճանայ. բայց տկարանայ՝ կամ ազգականն
մեռանի: Թէ ձախն՝ հեռաւորն գայ. յիշն

զինքն ի բարին՝ ի հեռուստ բարի զրոյց լսէ.
յանկարծ խնդութիւն և մեծ առողջութիւն է
աչք աւազաց իւրն քաղցրանայ. ըզգակ գայ
իւրն ուստի ախն ոչ ունի:

Թէ աջ ախանջն գմախն խաղայ՝ ընդ մարդ

դատախաղի: Թէ ձախն՝ զինքն ի բարին յիշն:

Թէ աջ ախանջի վերի կողմն խաղայ՝ ի հոգս
անկանի: Թէ ձախն՝ յանկարծ դանձ գտանէ:

Թէ աջ ախանջի տակն խաղայ՝ բարի գտանէ
ուստի ախն ոչ ունի: Թէ ձախն՝ չէ բարի:

Թէ ամենայն բերանն խաղայ՝ ի սրտէ սիրե-
ցեալ սիրելի հեռաւոր համբուրէ և մեծարի ի
սիրելոյն:

Թէ լեզուն խաղայ՝ կուր և խոտփութիւն է.
ատեղութիւն և աղաղակ. թշնամի խօսի ընդ
ինքն. սրանեղութեան և վիճոյ նշան է:

Թէ աջ կողմն լեզուին խաղայ՝ հարստանայ:
Թէ ձախն՝ բարւոյ հանդիպի:

Թէ լեզուն ամենն խաղայ՝ ի մատնողաց և ի
զբարտողաց զգոյշ լիցի և պատրաստ կացցէ:

Թէ վերի շուրթն խաղայ՝ համբաւ լսէ սպա-
նման. վեճ է և խոտփութիւն. կուր և ատեղու-
թիւն. սրանեղութիւն և զէն, կամ հեռաւոր
գայ իւրն ճօշք է. վատ զրոյց լսէ և տրտմի:

Թէ ներքինն՝ սրանեղի, վիճի և յաղթէ.
ուր ցանկայ՝ հասանի. հեռաւորն գայ, և բա-
բոյ նշան է:

Թէ շրթանց երկու կողմն խաղայ՝ խօսք լսէ
և վիճի. խնդայ ի գաւակէ. բամբասի ի մարդ-
կանէ. զէն է՝ տրտմութիւն և սուղ:

Թէ ներքի և վերի շրթունքն խաղայ՝ սիրե-
լին համբուրէ:

Թէ աջ կողմն վերի շրթան խաղայ՝ կախ
լինի և խօսք. ի մարդկանէ սրտնեղի և ի սուգ
անկանի, կամ զաւակ լինի խնդման. սրտհեշտի
և ուրախանայ: Թէ ձախն՝ սէր, խնդութիւն
և խաղաղութիւն է. զաւակ լինի բարի և շնոր-
հաւոր. յանկարծ խնդայ ի զաւակէ. վճարէ
զպարսա և սիրելի գայ իւրն:

Թէ վերի շրթանց մէջն խաղայ՝ համբուրէ
զո և կամի. զըոյց լսէ և արամի: Թէ ներքի-
նքն՝ արամի:

Թէ աջ կողմն ներքի շրթան խաղայ՝ սրտ-
հեշտէ և ուրախանայ: Թէ ձախն՝ ուրախանայ:

Թէ աջ կողմն շրթան խաղայ՝ իւր անձին ա-
ռողջութիւն է: Թէ ձախն՝ կարիճ՝ աղայ լինի
իւրն:

Թէ շրթներն խաղայ՝ բարի և ընդակ գայ
իւրն:

Թէ աջ կողման բերանոյ կապն խաղայ՝ բարձ-
րանայ և յաղթէ զթշնամին իւր: Թէ ձախն՝
յաղթէ ևս թշնամեոյն. ի բարի հեռաւոր տեղ
երթայ. յաղթէ չարակամի և մեծանայ:

Թէ աջ կողմն վերի բերանոյն խաղայ՝ գանձ
գտանէ, սրտհեշտի և բարւոյ հանդիպի. ընդա-

կի և մեծութեան: Թէ ձախն՝ յաղթէ թշնա-
մեոյն և բարւոյ հանդիպի. հեռաւորն գայ և
զօրանայ:

Թէ առաստաղն խաղայ՝ սրանեղանք անկանի:

Թէ աջ կողմն առաստաղին խաղայ՝ բարի գր-
տանէ և ուրախանայ: Թէ ձախն՝ պակաս մի
հիւանդանայ և շուտով առողջանայ:

Թէ աջ թուշն խաղայ՝ ի թշնամեաց պատ-
րաստ կաց: Թէ ձախն՝ մեծ բարութիւն գտանէ:

Թէ աջ երախն խաղայ՝ հարստութեան նը-
շան է: Թէ ձախն՝ իրաց մի ընդակի:

Թէ աջ կողման կլափն խաղայ՝ սրտհեշտի
և ուրախանայ, և աչքն շատ բարի տեսանէ:

Թէ ձախն՝ ընդակ գտանէ:

Թէ կլափան ծոյցն խաղայ՝ զոսկի և զար-
ծաթ գտանէ:

Թէ կլափն խաղայ՝ շահի նշան է:

Թէ աջ խամ ծիծն խաղայ՝ առողջութիւն է:

Թէ ձախն՝ խնդայ և ուրախանայ:

Թէ փողքն խաղայ՝ սրանեղութեան զըոյց լսէ:

Թէ աջ կողմն վզին խաղայ՝ ի հեռաւոր
տեղաց շահ գայ իւրն. զբազում ինչս գտանէ
և ընդակի տիրանայ. մեծութիւն առնու՝ ուտի
ակն ոչ ունի և ուրախանայ: Թէ ձախն՝ գրւ-
խաւոր լինի և խնդայ. մեծութիւն առնու.

հարստանայ՝ և աչօքն շատ բարի անասնէ ցրն-
ծութիւն և ողորմութիւն գտանէ: կամ ան-
պատեհ բան գործէ, և յաւազէ կամ յազգէ
ընդ փայլը զըոյց լիէ:

Թէ ամէն վիզն խաղայ՝ մեծ նեղութիւն գայ
իւր վերայ. իւր կեանքն պահասի, կամ սրով
հատանի վիզն. և տուեն այրի:

Թէ աջ կողման թիկնամէջն խաղայ՝ սրանե-
ղանք է: Թէ ձախն՝ բան աննէ՝ գոր չէ արժան:

Թէ աջ թիկն խաղայ՝ յորոգայթէ պատրաստ
կեալ պարա է: Թէ ձախն՝ ուրախանայ իւր
սրտիւ:

Թէ թիկնամէջն խաղայ՝ հարստանայ ինքն:

Թէ աջ անթասկն խաղայ՝ յիւր ձեռաց
գործոյն ըզգակի: Թէ ձախն՝ մեծութեան հսն-
զիպի ցնծութեան և սիրոյ նշան է:

Թէ բէճն խաղայ՝ հարստանայ և սրտհեշ-
տի, կամ ցնորք է և տրամութիւն. պատրաստ
կացցէ ի չարէ և ի կնոջէ: Թէ ձախն՝ առող-
ջութիւն է, նոր ազանի, բարի լինի իւրն. կամ
անպատեհ բան գործէ:

Թէ թիկունքն խաղայ՝ նոր ազանի: Թէ
ձախն՝ խնդիրք իւր կատարի:

Թէ աջ ծղին խաղայ՝ զլիտացաւի անկանի և
բաւանայ. զնոյն ի ցափրայէ ցաւոյ հանդիպի

հարկանէ: Թէ ձախն՝ խնդումն և ցնծութիւն
է. զինչ բարի կամի՝ գտանէ ընկերաց. պարզ և
ի մարդկանէ. շահի և ըզգակի:

Թէ աջ արմունկն խաղայ՝ սիրելոյ հանդի-
պի: սէր է լաւ և բարի. ի բան արքունեաց մը-
տանէ. կամ սակաւ մի տկարանայ. զլուխն ցա-
ւի և տրամի ի ցաւոց, և հիւանդանայ և Մս-
տուած հանէ ի հիւանդութենէ: Թէ ձախն՝
բարի է և ցնծութիւն հիւրն փայ և զերծա-
նի. ցնծայ և սրտհեշտի, կամ յօտարաց վերա-
ւորի և հիւանդանայ:

Թէ աջ բազուկն խաղայ՝ զայր և կին համ-
բուրէ. ի կնոջէ սիրի. հասանէ խնդութեան,
և սիրելի գտանէ: Թէ ձախն՝ մեծ բարւոյ և
շահի հանդիպի. բարի և շնորհաւոր է պա-
տուի ի մարդկանէ, և ըզգակ գտանէ:

Թէ աջ թեւն խաղայ՝ ցաւոց և նեղութեան
հանդիպի: Թէ ձախն՝ ի գնտան մտանէ:

Թէ աջ բազկի ձուկն խաղայ՝ զլիտացաւու
թեան հանդիպի: Թէ ձախն յիւր ընտանեացն
բարի զըոյց լիէ և բարի լինի:

Թէ ձեռաց թաթն խաղայ՝ վէճ գայ մեծ և
ծեծ. աղմուկ է. և յոյժ վերաւորի ի մարդկա-
նէ: Թէ ձախն՝ բարի գտանէ. արծաթոյ ոսկ-
ւոյ, և զանձի հանդիպի. յաւազէ իրք անու,

կամ վիճի ընդ մարդ:

Թէ աջ ավին խաղայ՝ բարի գործոյ հանդիպի, կամ կռուոյ և աղաղակի: Թէ ձախն՝ շատ բարւոյ հանդիպի, կամ արծաթ շահի:

Թէ բոյթն խաղայ՝ ի մեծ մարդոյ սիրի, և պատուի. յաւագէ իրք առնու. անկասկած բարի գտանէ. շնորհի ի մեծաց պարգևք և մեծութիւն. բարի խօսին զմամնէ առ մարդիկ. ազգ կամ եղբարք իւրով խնդան: Թէ ձախն՝ հարստութիւն և հարկիք է. աղէկ լինի իւրն. բարւոյ և գանձի հանդիպի. զինչ կամի առնու. ասեն սուտ իրք վասն իւր, և ինքն ի մեղս անկանի:

Թէ աջ խաժիլ մատն խաղայ՝ չարի հանդիպի. գէշ խօսք լսէ. ձօշան զինքն, և զուր վերաւորի. ի լեզու անկանի. վատ խօսին զմամնէ առ մարդիկ: Թէ ձախն՝ բարի է և ուրախութիւն. խորհուրդ բարի խորհի գութ գտանէ. գովք լսէ. իրք զոր կամի գտանէ:

Թէ աջ միջն մատն խաղայ՝ վէճ անկանի. վիճի և յաղթէ թշնամւոյն. բարի գտանէ՝ ուստի ակն ոչ ունի. փոխի մեծ բան. հարստութիւն շատ ըզգակ լինի իւրն ի մեծէ: Թէ ձախն՝ կռուոյ և սրանեղութեան նշան է. վիճի և յաղթէ. իրք գտանէ և խնդայ. զերծանի ի տըրտ-

մութիւնէ, և բարի գայ իւր վերայ:

Թէ աջ ծագ մատն խաղայ՝ ի բարին յիշե շատ բարի գտանէ. հարստանայ և շահի խնդրութեամբն կատարի. հեռաւոր սիրելի գայ. յստուծոյ բարի գտանէ: Թէ ձախն՝ զինքն ի բարին յիշեն. շատ բարւոյ հանդիպի ի յաւագէ մեծանայ. սրտիւ յորդորի և խնդայ, և իւր սրտի խորհուրդն յայանի:

Թէ աջ ճկոյթն խաղայ՝ ըզգակի հանդիպի. գանձ գտանէ և հարստութիւն. պարգևք յստուծոյ. զուր տրտմի. ի ձօշք անկանի և զերծանի: Թէ ձախն՝ վէճ է և աղաղակ. վատ խօսք ասեն վասն իւր. կամ բարձրանայ և հարստանայ. ի տրամութիւնէ ազատի, ի բարի տեղ յիշե ի մեծամեծաց:

Թէ աջ ձեռն ամէնն խաղայ՝ հարկի ի մեծաց. մեծարի ի մարդկանէ, հարստանայ և ցնծայ. կամ չար գայ իւրն՝ պատրաստ կացցէ: Թէ ձախն՝ բարի գտանէ՝ ուստի ակն ոչ ունի. ի մեծ մարդոց հարկիք առնու. պարգևս ի թագաւորէ. խնդայ և հարստանայ. ամէնն բարի լինի իւրն:

Թէ աջ ձեռաց ամէն մատունքն խաղան՝ տրտմի բայց յետոյ սրտհեշտութիւն գայ իւրն. չարն հեռանայ իւրմէն. Մստուած ընդ ինքն է:

Թէ ձախն՝ դանձուց և պատուոյ հանդիպի:

Թէ աջ ձեռաց վերի թաթն խաղայ՝ նախանձ և դաւ ղնեն ընդ ինքն և յաղթել չկարեն:

Թէ աջ ուն խաղայ՝ առողջութեան նշան է, և նոր հարաւս ազանի: Թէ ձախն՝ իրք անկանի իւրն և խնդայ, պարզևս յԱստուծոյ առնու. պատուի ի մեծաց:

Թէ աջ ծիծն խաղայ՝ ոռձկի և ուրախանայ ազգականքն զօրանան. սիրելիքն բազմանան. նոյն և ծանօթք շատանան: Թէ ձախն՝ հեռաւոր մարդ տեսնէ, և յընտանեաց խնդայ. մեծութեան հասանի կամ վիճոյ հանդիպի, և ակամայ վիրաւորի և դժուարի:

Թէ աջ կողմն կրծոցն խաղայ բարւոյ հանդիպի. ի չարէ և ի հոգոց ազատի. դուամշի տիրանայ և մեծութեան հասանի: կամ գործ գործէ. զոր չէ արժան. և ապաշաւէ շատ: Թէ ձախն՝ ամենեքեան սիրեն զնա. զչարն որ գաւրոց է՝ Աստուած անցուցանէ զնմանէ:

Թէ ամէն կուրծքն խաղայ՝ զոր սիրէ՝ զիրկա արկանէ. խնդման յառաջքէ. բերկրումն անձին, բարւոյ աւետիք է. հարստանայ և սէր գտանէ:

Թէ աջ կողմն սրտին խաղայ՝ բազմանան սիրելիքն՝ և ուրախանայ: Թէ ձախն՝ տրտմութիւն հասանի:

Թէ սիրան խաղայ՝ սրտնեղութիւն է: և հող իւր մարդն մեռանի. յանկարծ սրտնեղութեան և տրտմութեան հանդիպի:

Թէ աջ գիւհ թևի ներքի կողմն խաղայ՝ յօտար երկիր երթայ: Թէ ձախն՝ հիւանդանայ և շուտ առողջանայ:

Թէ աջ դիհ կողեցն խաղայ՝ շահի հանդիպի. ի տեղոցն փոխի և ի ճանապարհ երթայ. սակաւ մի տկարանայ՝ բայց յառնէ: Թէ ձախն՝ իւրն որդի ծնանի կամ զնոյն ի ճանապարհ երթայ. փոփոխումն է՝ տեղեաց ի տեղի:

Թէ աջ ողն խաղայ՝ կին առնու և զաւակ խնդման լինի: Թէ ձախն՝ զաւակ բարի լինի իւրն, և մեծութիւն գտանէ:

Թէ մէջ ողանն խաղայ՝ բարի է իւրն: Թէ աջ մնանն խաղայ՝ հարստանայ: Թէ ձախն՝ նոյն է:

Թէ երկու մնանքն խաղան՝ հարստութիւն է իւրն:

Թէ աջ կողն խաղայ՝ մեծութիւն գտանէ. կին առնու բարի. բարձրութիւն և խնդութիւն է. զոր ինչ խնդրէ յԱստուծոյ կատարի: Թէ ձախն՝ կին առնու և զաւակ խնդման լինի. ի հոգոց զերծանի. սրահեշտի և մեծ լինի:

Թէ աջ կողմն փորուն խաղայ՝ մեծանայ և

ըղակի: Թէ ձախն՝ շատ լայ և տրտմի:

Թէ ամէն փորն խաղայ՝ զինչ խնդրէ Մատուածոյ տայ նմա Մատուած:

Թէ փորն խաղայ՝ բարի է և մեծութիւն:

Թէ աջ կողն խաղայ՝ ի հիւանդութենէ ազատի: Թէ ձախն՝ յայլ ճանապարհ երթայ:

Թէ աջ կողմն կողին խաղայ՝ բարի է իւրն:

Թէ ձախն՝ նոյն է:

Թէ աջ քօյն խաղայ՝ մեծ ուրախութիւն գտանէ: Թէ ձախն՝ որպի լինի իւրեան. կամ ի մահու երկիւզէ ազատի:

Թէ պորան խաղայ՝ շահ գայ իւրն. իւր բարիքն բազմանան. զերծանի ի հոգոց. կին առնու. կամ ի կտօնէ խնդայ:

Թէ աջ կողմն փոքրափորն խաղայ՝ հարստանայ: Թէ ձախն՝ ըղակի Մատուածոյ, և յաղքատութենէ ազատի:

Թէ փոքր փորն ամէնն խաղայ՝ բարի զըոյց լէ և խնդայ. բազմանան իւր ինչքն. բարի կրնոջ զիպի. հարստանայ և մեծանայ:

Թէ երանքն խաղայ՝ մեծ բարի լինի յաւազաց. Մատուած տայ զխնդրելն. զինչ ուզէ առնու. խորհուրդն կատարի, և արուզաւակ լինի խնդման:

Թէ աջ կողմն երանքն խաղայ՝ հարստանայ:

Թէ ձախն՝ մեծանայ և ուրախանայ:

Թէ ծոյրն խաղայ՝ կամ տակն մեծանայ կամ զէն գայ իւրն:

Թէ ծածուկ մարմինն խաղայ՝ յազգէ բարի գտանէ. խնդութիւն և ուրախութիւն:

Թէ աջ ձուն խաղայ՝ հարստանայ և ծերանոյ, և իւր կամքն կատարի: Թէ ձախն՝ յայլ կին մերձենայ, և իւրն շնորհաւոր որդի լինի խիտ սրտհեշտի. հարկիք առնու և զօյլ. ի տուն ցնծութեան երթայ. կամ հարստանայ հանդիպի:

Թէ երկու ձուն միատեղ խաղան շնորհաւոր որդի լինի. Թէ աջ ձուտակն խաղայ ըղակ առնու. ուտի ակն ոչ ունի. կամ յայանի լինին գաղտնիք իւր: Թէ ձախն՝ առնու զոյ ուզէ և ուրախանայ կամ սրտնեղանք է:

Թէ ցայլքն խաղայ՝ ընդ կտօն ննջէ և ի բարին յիշէ. հասանէ իւր ցանկութեանն. զնոյն իրք որ ուզէ առնու. իւր խորհուրդն կատարի և բանն յաջողի:

Թէ ցայլքն խաղայ՝ ըղակի յիւր գործոյն. Թէ ձախն ի մեղս անկանի, և ի չարէ պատրաստ կայցէ:

Թէ աջ ձուն խաղայ լինի իւր բանն զոր առնէ: Թէ ձախն՝ խնդութիւն և սրտհեշտու-

Թիւն է. խնդման և շահի հասանի:

Թէ մէջ ողին խաղայ՝ սրահեշտի և խնդայ:

Թէ աջ կողմն ողին խաղայ՝ բարութիւն գրտանէ և յաւար վարէ: Թէ ձախն՝ նոյն է:

Թէ նստոյ տեղին խաղայ զէպի ձուն՝ չար է. տուգանաց հանդիպի. ծախուի իւր իրքն և զէն լինի. սուգ հանդիպի իւրեան. անկասկած տրտմի:

Թէ աջ բումբն խաղայ՝ մասնի ի մարդոց. սյլ աստուած յաջողէ նմա և զերծանի, և իւր Թշնամիքն մեռանին. զուր խօսին զիւրմէն զօրաւոր. ասնն բան անպատեհ: Թէ ձախն՝ սուտ ասնն վասն իւր. բարի առնէ մարդոց և չշահի. ի մեղս անկանի և սրտնեղի. բայց շուտով ուրախանայ:

Թէ երկու բումբի ներքեն խաղայ՝ իբք անկանի իւրն՝ ուստի ակն ոչ ունի. յանկարծ շահի. անշնորհ մարդոյ՝ բարի առնէ:

Թէ աջ անդամն խաղայ՝ բարի է և խնդութիւն. ցնծայ և սրահեշտի. կամ զազա զբուցեն զինքն. պակաս մի երկնչի. վախէ յիւր անձէն. տրտմութիւն է և զէն: Թէ ձախն՝ բարի է. աստուծով ուրախ լինի. նոր ազանի և խնդայ կամ ձօշան իղնքն. մարդ Թշնամանայ ընդ ինքն, և զինի հանդիպի սակաւ մի յիւր բանէն:

Թէ անդամոյ զբուցի կողմն խաղայ՝ զօրութիւն է:

Թէ աջ անդամոյ զբուցեն խաղայ՝ մեծանայ և բարձրանայ յոյժ: Թէ ձախն՝ շատ ընդակի տիրանայ:

Թէ աջ անդամոյ ներսեն խաղայ՝ սրանեղութիւն հասանի: Թէ ձախն՝ սրահեշտանք է:

Թէ աջ ծունկն խաղայ՝ մօտենայ առ աւագրս մեծութիւն և հարկիք է. կամ ի վէճ և ի դաւ անկանի: Թէ ձախն՝ առ աւագ մտանէ ի հարկիք ելանէ. կատարի իւր բանն առ աւագ. կամ զէշ զրոյց լսէ:

Թէ աջ զբուցի ծունկն խաղայ՝ մատնեն զինքն, և բարով զերծանի: Թէ ձախն՝ առժամայն զերծանի:

Թէ աջ ներսի ծունկն խաղայ՝ աւետիս լսէ: Թէ ձախն՝ ի դատաստանէ ուրախանայ և խրնդայ:

Թէ աջ սրունքն խաղայ՝ հարստութիւն է. ի մեծաց զովասանութիւն առնու: Թէ ձախն՝ հարստութիւն է:

Թէ աջ ամենայն սրունքն խաղայ՝ ահ որ կայ իւր վերայ անցանի: Թէ ձախն՝ յամենայն նեղութենէ ազատի:

Թէ աջ ողքն խաղայ՝ յոր է սրունքն, բար-

ւայ նշան է. վիճի և բարի գաանէ. ցանկոյ և
 խնայ յիւր մօտաւորացն մարդ մեռանի. մօ-
 տենայ առ աւագ. հարկիք աննու և մեծանայ:
 Թէ ձախն՝ թշնամեաց յաղթէ ըռաւա բարի և
 շնորհաւոր լինի. կամ սուգ է և արամութիւն.
 այլ յետոյ բարի գաանէ հարկի յաստուծոյ.
 որարգես և սէր անու ի մեծ մարդկանց և
 հարստանայ: մեծն յարայ միմոծ զա յճ
 Թէ աջ ներսե ոչոքին խաղայ՝ բարի զոյց
 լտէ և ուրախանայ: Թէ ձախն՝ ի ճանապարհ
 երթայ: այ զայ դասայ յայն ցլիկա զ յ յ
 Թէ աջ կոծն խաղայ՝ սոյ և լաոյ հան-
 դիպի. իւրն սիրելի մարդ մեռանի և արամի:
 Թէ ձախն՝ խօսք երանէ իւր վերայ խնդումն
 և ցնծութիւն է. բերկրի ի սիրելեաց. գաանէ
 բարի յաւագաց. հասանի ուրախութեան:
 Թէ աջ կոծի գրուցի կողմն խաղայ՝ հետ
 մեռելի երթայ: Թէ ձախն՝ սրտհեշտանք է:
 Թէ աջ կոծի ներսի կողմն խաղայ՝ ի մեծ
 մարդկանց հարկիք աննու բարի և սրտհեշ-
 տութիւն: Թէ ձախն՝ ուրախութիւն է յոյժ:
 Թէ աջ ոտից թաթն խաղայ՝ սրտհեշտանք
 է և ուրախութիւն յոյժ ճանրանայ ի վերայ
 մարդկան հաստատի իւր գործն յաստուծոյ. ի
 գործ աստուածոյն զնայ նշանակ է. ի ճա-

նապարհ երթայ. դատի վասն իւր ապրանացն
 և դառնայ բարով: Թէ ձախ ոտիցն՝ բարի է
 և շահ, ըռգակն շատանայ մօտենայ առ ա-
 ւագ և փառաւորի. ճանապարհ է խնրան և
 բարձրութեան. մտանէ յարքունիս շատ խնայ
 և հարստանայ: ի զ զրտամ յարայ զարտամ
 Թէ աջ ոտից կոծն խաղայ՝ զինի հանդի-
 պի և յետոյ ըռգակի: տ յամ յճ. զանուայց
 Թէ աջ կրնկան կախ ջին խաղայ՝ օտար
 զոյց լտէ: Թէ ձախն՝ ասլլաթ անու և սրտ-
 հեշտի: ի յոյժն յարայ մեծն յայն յճ
 Թէ աջ ոտից ներքանքն խաղայ՝ ի ճանա-
 պարհ երթայ. վերք հասանի իւրն. հերք յիւր
 սողէն. ի ճանօթից արամի. ահի իրք հան-
 դիպի. բայց յետոյ բարի լինի իւրն. ի արամու-
 թիւնէ պատի. իրք գտանէ և շահի. հարս-
 տանայ և խնայ: Թէ ձախն՝ ի ձեռն աւա-
 դաց, մեծութիւն և իշխանութիւն և հարկիք
 անու. իւր բանն յաջողի. ի դարպաս մասնէ
 մեծանայ և հարստանայ: մտն մտն զա յճ
 Թէ աջ ոտից ամենայն թաթն խաղայ՝
 արամի յիւր սողէն, հեռանայ յազգէ իւրմէ.
 նոյն և թեթեանայ առ ճանօթս իւր. կամ ի
 ճանապարհ երթայ և իշխանութիւն գտանէ
 և շահի: Թէ ձախ ոտիցն՝ հեռանայ յազգա-

կանացն և տրամի. սակաւ մի հիւանդանայ և
ապրի. ի ճանապարհ երթայ. հարկիք և շորհ
առնու՝ ուստի ակն ո՛չ ունի. մեծանայ և բարձ
բանայ:

Թէ աջ ոտից ներքեն կամ վերին խաղայ՝
ի ճանապարհ արդիւնաւոր երթայ մեծութեան
հասանի և սրահեշտի յանկարծ խնդայ և հա
րըստանայ: Թէ ձախ ոտիցն՝ բարի լինի իւրն
յանկարծակի յաւաղաց ոռձիկ առնու. խնդայ
ի ճանապարհի. սէր է և բարձրութիւն:

Թէ ոտից մէջն խաղայ՝ մարդ վիճի ընդ
ինքն և ծեծվի:

Թէ աջ կրնկան վերեն խաղայ՝ օտարանայ
յերկրէ, և զոյց ըէ բարի: Թէ ձախն՝ ի մէջ
չարոյ անկանի:

Թէ աջ կրունկն խաղայ՝ մեծութիւն է.
բայց հեա մեռելի ընթանայ. մատնն զինքն և
բարով զերծանի: Թէ ձախն՝ տօվաթ և բարի
է. ուրախանայ և խնդայ:

Թէ աջ ոտն ամէնն խաղայ՝ ի ճանապարհ
երթայ: Թէ ձախն՝ բարի գայ իւրեան՝ ուստի
ակն ո՛չ ունի:

Թէ աջ ոտից բոյթն խաղայ՝ գնայ յիւրմէն
տրամութիւն, հեռաւորն գայ. ի մարդկանէ շա
հի և հարստանայ: Թէ ձախն՝ առողջութիւն է

անձին. հեռաւոր սեասնէ. սիրելիքն բազմա
նան. յԱստուծոյ բողակի և խնդայ, և ամե
նեքեան սիրեն զնա. կամ ցաւք դէպի իւրն և
հիբօնգննայ սաստիկ:

Թէ աջ ոտից խաթիլ մատն խաղայ՝ հիւան
դանայ մինչ ի մահ. տրամի և վախէ. բայց
յետոյ բարի լինի իւրն. ի վորձութիւն անկա
նի և ազատի. և իւր գնացած մարդն գայ:
Թէ ձախն՝ հարստութեան և հարկեաց՝ մե
ծութեան և խնդութեան հասանի. կամ վէրք
ընդունի ի սայոյ՝ և արտմի. վախէ ի շառէ որ
ո՛չ գայ իւրն:

Թէ աջ ոտից միջի մատն խաղայ՝ սրանե
ղութիւն գայ. ի վիշտ և ի տրամութիւն ան
կանի. և մեծ փոթորակ գայ իւրն. մարդ կը
ռուի ընդ ինքն և ծեծվի. և չար լինի: Թէ
ձախն՝ վիճումն է. ի մեծ անողակ անկանի.
գուժ առնու. բազմանայ կտիւ. մեծ զէն ան
կանի ընդ ազգականի և վիճի կամ ցնծումն է
մտացն. սիրով յետ մարդոյ անաչխ առնէ շատ
բայւոյ հանդիպի և ուրախանայ:

Թէ աջ ոտից ծայր մատն խաղայ՝ գտանէ
զինչ ուղէ. հարկիք և սէր. կամ վիճի ընդ
ծանօթի և թշնամիքն շատանան: Թէ ձախն՝
յազգէ հեռանայ. բաժանի ի տան, և յորդ

ւոցն. զնայ յայլ տեղ և յաջողի կարի հան-
գիստ և ըստ լինի. բամբասեն զինքն առ կա-
նայս:

Թէ աջ ոտից ճկոյթն խաղայ մեծութիւն
և հարստութիւն տայ Աստուած իւրն. լինի
պոր կամի. յաւազաց շորհք առնու. ընդտի
և բարւոյ հանդիպի. կամ իբր կորուսանէ: Թէ
ձախն արտառ յաւազէ. աղմուկ ի սիրելեաց.
վերք ի յաւազաց. անպատէհ բան լէ. յաղ-
թեն ազգահանքն իւր. կամ ի վաճառէ շահի.
գանձ և առողջութիւն և շատ բարի դոսանէ:

Թէ աջ ոտից ամէն մատուցն խաղան. հե-
տևակ ի ճանապարհ երթայ. բարի լինի իւրն
և խնդայ. ցնծութիւն և մեծ սէր գտանէ.
պարգևս առնու ի յԱստուծոյ. հեռուոր օ-
տար մարդ ծանօթանայ ընդ ինքն. ի մարդ-
կանէ պատուի և բարւոյ հանդիպի: Թէ ձախ
ոտիցն խիստ դատումն է. նեղութիւն է և
վերք. ցաւք լինի. սրտնեղի ի խօսից. աղքա-
տանայ և դարձեալ փորձի:

Թէ տափողն խաղայ խնդայ և ի ձի հեծ-
նու և ի բարի ճանապարհ երթայ:

Ա	Բ	Գ	Դ
Ե	Զ	Է	Ը
Թ	Փ	Խ	Լ
Խ	Շ	Կ	Հ
Ղ	Ղ	Ճ	Մ
Յ	Ն	Ը	Ո
Չ	Պ	Ջ	Թ
Ս	Վ	Տ	Ր
Յ	Ի	Փ	Ք

Ա.

Ամենասուրբ Արարողութիւնն փրկէ զքեզ
 յամենայն փորձութենէ. փառատեցաւ ցաւ սրբ-
 ափ քո. մեծ ուրախութիւն և շնորհ գտանես
 յԱտուածոյ, և դու բարձրանաս մեծ պատ-
 ուով: Այլ յորժամ բնծայեցար ի ծնողաց քոց՝
 մեծ հիւանդութիւն կրեցեր, և հալածական
 եղեր յազգականաց քոց և ի բարեկամաց: Բայց
 պատրաստ կացո՛ւ գանձն քո ի գազանաց և
 յանօրինաց. զի փոթորիկ կայ առաջի քո, և
 չարախօսքն քո շատ են. զիս՝ աղօթք արա՛
 առ Աստուած՝ որ փրկիս ի նոցանէ. և զինչ
 բան զոր խորհեալ ես՝ կատարի ի բարին:

Բ.

Բանն Աստուած անսկիզբն՝ որ ի հօրէ ա-
 ռաբեցաւ, նա է յոյս նեղելոց, և փրկէ զքեզ
 յամենայն փորձութենէ. ի բաց մերժեցաւ նե-
 ղութիւն սրտի քո. և կատարեցաւ վիճակն քո ի
 բարին. զինչ բան սկսեալ ես՝ Աստուած յաջողէ
 քեզ և առաջնորդէ: Արդ արա՛ զխորհուրդ քո.
 Թէ վաճառ ունիս՝ շահիս, թէ ի ճանապարհ
 երթաս՝ բարեաւ դոս, թէ ի հեռաւոր տեղեւ

մարդ ունիս՝ բորով տեսնես, թէ հիւանդ ու-
 նիս՝ շուտով առողջանայ, զինչ կորուսեալ ես՝
 գտանես: Ի՞նչպիսի զգացում արաս՝ մտնելով
 այս աստուածոյ մտքի մայրո՞ւմ աստուծոյ
 շառնի բեց. փնտաս՝ զձեզ լո՞ւս մ՝ ճառու

Գ.

Գնա՛ մի՛ ինչ հարցանէր՝ զի բազում նե-
 ղութիւն ունիս. և արտանօթիւն կայ առաջի
 քո. և վիշտք մահու տրտմեցուցին զքեզ. և
 եհաս ի վերայ քո նեղութիւն մեծ, ոչ գտաւ
 քեզ բարեկամ որ և օգնական. ի հայրենական
 ժառանգութենէն զրկեցար, և այժմ տարակուս
 մեալ ես վասն կենացդ: Արդ աղաչեա՛ զԱս-
 տուած՝ և ուխտ եւո՛ւմս, որ կործանէ ըզ-
 թշնամին քո, և հանէ զքեզ ի նեղութենէ ի
 հանգիստ, և զկտրէն սրտի քո՝ ի բարին կա-
 տարէ:

Դ.

Դու ո՞վ սիրելի՛ վասն այդ բանիդ հարցա-
 նես և հոգաս հանապազ. բայց Աստուած փրկէ
 յամենայն նեղութենէ զանձն քո. և յանկար-
 ծակի հարգամտաս յայնպիսի տեղեաց՝ ուստի
 ակն ոչ ունիս. և բանայ՝ քեզ Աստուած դու-
 որն բարի: Ի ճանապարհ երթաս, բարեաւ
 յետո դառնաս, և թշնամին քո յամօթ լինի
 եթէ հեռաւոր ունիս՝ տեսնես. վիշտք մահու

արամեցուցին զքեզ՝ բայց մոռանաս զայն. փռ-
խիլ կամիս ի տեղոջէ ի տեղի, սակաւ մի համ-
բերեան և սպա փոխեաց, և բարի գտանես,
մեծանաս և ուրախ լինիս. յուսանաւ Ես-
տուած՝ և ոչ երբէք հասանի քեզ վնաս:

Ե.

Արանի է քեզ ով սիրելի՝ զև Եստուած է
քեզ օգնական. բայց դու շատ ես աշխատեալ,
և ոչ գտեր հանդատութիւն, և ոչ օգնական
քեզ՝ ոչ եղբայր և ոչ սիրելի: Որպէս ի ծովու
ծփիս յալիաց, և ոչ գտանես հանգիստ. ով
սիրելի տուր փառս Եստուծոյ՝ զև ուրախու-
թիւն հասանի քեզ ի նմանէ և առողջու-
թիւն. թէ փոխիս ի տեղեացդ՝ բարոյ հանդի-
պիս, և ամենայն դժուարութիւն ի բարին
դառնայ. ի յաւազաց պատրաստ կաց. որոգայթ
երեւի քեզ, ի յընկերաց և ի մասնողաց պատ-
րաստ կաց:

Զ.

Օարմացեալ եմ ով այլ՝ զև երկմտեալ ես
և ի թշնամեաց ստտանիս, և խորհիս վասն մե-
ծանալոյ, և ոչ խորհիս առնել զորաչանս Ես-
տուծոյ. վասն այնորիկ եկն ի վերայ քո նե-
ղութիւն մեծ, և թշնամին քո զօրացաւ ի վե-

րոյ քո: Պնա աղաչեա զԵստուած և ուխտ
կատարեալ նմա՝ զև հանցէ զքեզ յամենայն
նեղութիւնէ, և ազատիս յորոգայթէ վաճառ
ունիս՝ սիրով շահիս:

Է.

Ով այլ՝ առնուս զոր խորհիս և ուրախ լի-
նիս և ազատիս ի չարէ. գնա գոհացիր զԵս-
տուծոյ, և Եստուած հանէ զքեզ յամենայն
նեղութիւնէ և որոգայթէ. զև դու բարի կամիս՝
և Եստուած բարի առաջնորդէ քեզ. զինչ բան
զոր սկսեալ ես, յաջողէ քեզ Եստուած. զոր
ցանկաւ տեսանես, զոր կորուսեալ ես՝ գտա-
նես. թէ հիւանդ ունիս՝ ողջանայ, թէ տուն
շինես կամ հաղորդութիւն առնես՝ բարի գայ
և արդիւնաւոր լինի. ի կախարդաց պատրաստ
կաց:

Ը.

Ով մարդ՝ ժամանակ դժուարութեան եկն
ի վերայ քո. և արամեցար յազգականաց քոց
և ի բարեկամաց. և ազգն քո նենգաւոր եղեն
քեզ. և եղև աւերումն տան քո. և շրջեցար
դու ի վերայ երկրի Եւրոպոս գոհացիր զԵստու-
ծոյ՝ զև գաղտնէ քեզ ուրախութիւն մեծ. և
զով խնդրես՝ տեսանես. թէ ի ճանապարհ եր-

Թոս՝ բարով յեառ կառնաս. զինչ քան արնես՝
յաջողէ քեզ Աստուած. զուխան զոր խառ-
տուցեալ ես Աստուծոյ կատարես. Թէ վաճ
ճառ առնես շահիս

Թ.

Այլ յաջողեցար ի բարին. զոր ունելի. զըր-
կեցար յայնմանէ. ոչ կայր քեզ օգնական, ոչ
եղբայր. և ոչ սիրելի. Ինչոք որ անխորհրդես,
և աղօթից ծոյր վասն այնորիկ եկն ի վերայ
քո նեղութիւն, և դու շրջեցար յօտար երկիր՝
բայց ոչ գիտանցար. Ապա թէ ոչ դառնաս ի
կամս Աստուծոյ, գայ ի վերայ քո բարկու-
թիւն Աստուծոյ, և լինի յափշտակութիւն քն-
չից քոց և աւերումն սան քո. և դորժ ան-
ուայ քոց՝ ոչ յաջողի. և զով խնդրես՝ ոչ տե-
սանես. զոր կորուսեալ ես՝ ոչ գտանես. Այլ
թէ դառնաս ի կամս Աստուծոյ, նա փակեալ
դու մի բանայ քեզ և յաւելու բարիս. Գնա՛
աղօթք արա առ Աստուած, և ուխտ կատա-
րես. որ ազատիս ի տանջանացք:

Թ.

Օր ինչ ի ձեռին քում քան ունիս՝ յա-
ջողէ քեզ Աստուած. և արս զխորհուրդ սրտի
քո: Աւետիս տուր անձին քո՝ զի ուրախանայ

ի դորժ դոր ի ձեռիդ ունիս. մեծ օգուտ և
և շահ գտցես անտի, և բազումք կերիցեն քզ-
վաստակս ձեռաց քոց: Այլ հիւանդացար շատ՝
որ ի մահ մերձ եղեր, և Աստուած եհան քզ-
քեզ ի նեղութենէ և ապրեցոյց: Ի հեռաւոր
տեղեաց ուտի ակն ոչ ունիս՝ բարի գալոց է
քեզ և տրամութիւն քո՝ յուրախութիւն փո-
խարկի. զի դու բարի կամիս և Աստուած բա-
րի առաջնորդէ քեզ. և դաւակ մի շնորհաւոր
լինի քեզ: Գնա՛ աղաչեա զԱստուած և ուխտ
կատարես նմա. զի ողորմութիւն նորա եկեա-
ցէ ի վերայ քո. Թէ ի ճանապարհ երթաս՝
բարով դաս՝ և բարւոյ հասանիս:

Ի.

Ով սցր՝ մի ապաւինիր ի խորհուրդ քո և
մի մտանար զուխան Աստուծոյ. և տրամու-
թիւն քո՝ յուրախութիւն փոխարկի. ի հեռա-
ւոր տեղեաց՝ ձայն աւետեաց լսես, կամ հե-
ռաւոր մարդ տեսանես. և Աստուծոյ յաջողու-
թիւն գտանես. և դարման ոսկերաց քոց ոչ
պակասի. բայց ճնորդաց քոց զիմադարձ մի լե-
նիր. և զոր ինչ խնդրես յԱստուծոյ՝ տայ քեզ
Աստուած: Աւ փոխիլ տեղոջէ ի տեղի բարի
լինի քեզ. և յամենայն դժուարութենէ ապա-

քո. և ինչ գործոյ ձեռն արկաննս, ոչ յաջողի. և որում ցանկաս՝ ոչ հասանիս. և զոր կորուստեալ ես՝ ոչ գտանես: Ապա թէ դառնաս ի կամս Աստուծոյ և զպատուիրանս նորա պահես, որորմութիւնն Աստուծոյ հասանէ ի վերայ քո և յաւազաց մեծարիս. և յաւելու փառք քո: Արպէս արեգակն ի վերայ արարածոց՝ այնպէս Աստուծոյ բարին հասանէ ի վերայ քո, և յաջողէ քեզ զոր ինչ դու կամիս. և սարին բարով գայ քեզ:

Հ.

Այլ մարդ՝ աւետիս տամ քեզ. զի դու բարի կամիս և Աստուած բարի առաջնորդէ քեզ. և տէր վրկէ զքեզ յամենայն որոգայթէ: Ի ինիս ցանկալի ամենեցուն և ոչ լինի պակասումն ընչեց քոց. և այս քեզ Աստուած փառք և մեծութիւն: Գնա աղաչեա՛ զԱստուած և ուխտ կատարեա՛ նմա՝ որ աղատիս ի չարէն. զինչ խորհուրդ որ ունիս՝ արա՛ և մի երկնչեր. զի որպէս կամիս դու, այնպէս կատարի գործք քո:

Զ.

Այլ մարդ՝ ձայն ցնծութեան և ուրախութեան մատուցանեմ քեզ. զի դու սաօանեցար յազգաց և ի բարեկամաց քոց. և ի շատ իրաց

զրկեցար: Տուն քո հայրենի՝ դարձաւ ի յաւեր, և դու չըջեցար ի վերայ երկրի. և սուգ մահու տրտմեցոյց զքեզ. այլ այժմ փառք սուր Աստուծոյ՝ զի հասեալ է քեզ ուրախութիւն մեծ. բազմանան ինչք քո, ոսկին և արծաթն: Թէ հեռաւոր ունիս գայ. և զինչ խորհուրդ ունիս կատարի:

Ղ.

Այլ մարդ՝ պարզեցաւ արձակումն կապանաց քոց. որպէս մոզքն որ ելին յարեւելից և եկեալ առ Բրիստոս գտին վնա և ուրախեցան, նոյնպէս և դու ուրախանաս ի գործս քո և ի խորհուրդդ զոր խորհիս: Թէ ի ճանապարհ երթաս՝ բարով յետս դառնաս և բարի գտանես: Արպէս Սովսէս յաղթեաց փարաւոսնի և եգիպտացւոցն, նոյնպէս և դու յաղթեալ թշնամեաց քոց. և զինչ խորհեալ ես՝ գնա աւրա՛, ի բարին առաջնորդէ քեզ տէր Աստուած:

Ճ.

Այլ մարդ՝ զոր հարցանես՝ ստեմ քեզ. եղեր դու ի մանկութենէ քումնէ հալածական. և պանդխտութիւն կրեցեր զամենայն աւուրս կենաց քոց. և սապանեցար յազգաց և ի յանուրինաց: Այլ սիրելի մի երկնչեր՝ զի հասեալ է

քեզ ուրախութիւն և հատարեցաւ զլիճակն քո
ի բարին. զինչ խնդրես ի Աստուծոյ տայ քեզ
Աստուած. թէ ի ճանապարհ երթաս՝ բարով
զանկ յայտարարեց յարմարս զքո խոճոսս
անճարճիս և միկտ **Բ.** Գնի մասնակցաց ծնն

Ով այր՝ նենգաւոր տեսանեմ գքեզ. արգ ի
չարդ յիմարեալ ես և ընկերի բուն չար առ-
նես. և ամենեցուն փնտս խորհիւ: Ընկեան ըզ-
նենգութիւն ի մասց քոց. և ընկերիդ չար մի
խորհիր որ չանկանիս ի մեծս նեղութիւն, և
պատուհասս գայ ի վերայ քոս: Այ խնդացիր ի
ճնողաց և որչա ի գրեականց ինչ գործոյ ձեռն
արկանես՝ ոչ յաջողի քեզ: Ապս թէ դառնաս
ի կամս Աստուծոյ և ընկերի բուն և ամե-
նայն մարդոց նենգութիւն ոչ տանես, և ճագէ
Աստուած զողորմութիւն իւր ի վերայ քո և
ոչ լինի պակասումն ընչից քոց. և մեծաւ պա-
տուով փախճանիս:

Յ.

Ով մարդ՝ աւետիս ապա՛ քեզ. զի կատարե-
ցնու զլիճակն քո ի բարին. և դու խորհուրդ
ունիս ի սիրտդ և ապրակուսիս, մի երկնէն ի
զնոս արա. զի խորհուրդ քո ի բարին կատա-
րեցաւ: Արդէս լուծի են որ զեաւար զիշերն

լուսաւորէ՝ այնպէս լուսաւորի խորհուրդ քո
զոր խորհի. և հասանէ քեզ բարութիւն ի
Աստուծոյ. և ում զցանկաս հասանիս. և յա-
ւազաց բարի գտանես. և աւետեաց ձայն լսես
և խնդաս զնա պղպշեան զԱստուած որ ի սոր-
տակէ գքս թշնամիս ի խոճոսս: Եր յամս որ
տասս **Գ.** Գնի մասնակցաց յամեցայ քեզ

Ով մարդ՝ ահա ի նենգութիւն տեսանեմ
գքեզ. զի մեծամեծ փոսնդ կայ առաջի քո: և
ի նեղութիւն անկանիս: Բազումք խորհին քեզ
չարիք, և դու ոչ իմանաս զխորուստ անձին քո.
և զի ոչ առնես զկամս Աստուծոյ՝ փանս այն-
րիկ եկն ի վերայ քո նեղութիւն. զինչ խոր-
հուրդ ունիս՝ ոչ կատարի. թէ ի ճանապարհ
երթաս՝ ոչ լինի քեզ բարի: Այլ թէ դառնաս
ի կամս Աստուծոյ և դուխան զոր խոստացիալ
ես կատարես, յաջողութիւն գտանես, և յա-
ւելու փառք քո:

Ե.

Ով մարդ՝ բազում բարիս տեսանեմ առաջի
քո. առնուս պարգևս ի մեծամեծաց. ուր բա-
խանաս և բարուդ հանդիպիս խնդաս ի դա-
ւակէ և ի կնոջէ բուժիկ և լինիս յիշատակ
ճնողաց քոց: Եւ զինչ խնդրես ի Աստուծոյ՝

առնուս. զոր կորուսեալ ես՝ գտանես. թէ հե-
ռաւոր ունիս՝ գայ զոր տեսանես. թէ հիւանդ
ունիս՝ ողջանայ. և օր քան զօր լաւ լինի քեզ:

Ուսմամբ միայն բարեւոյն չի բերուիլ. զի մարդ՝ պարտ է քեզ յամենայն ժամ
զոհանալ զԱստուծոյ, զի թէպէտ արամեցար,
բայց դարձեալ ուրախանաս, և շնորհն Աստու-
ծոյ հասանէ ի վերայ քո: Այլ պատրաստ կաց
ի չարեաց. և պարզե և շնորհ ի Աստուծոյ
առնուս. և յորդոց խնդաս. և լինիս ցանկալի
ամենեցուն. և ոչ լինի պակասումն ընչեց քոց:
Թէ փոխիս ի տեղոջէ ի տեղն՝ բարւոյ հան-
գիալիս. ձայն աւետեաց լսես. և հեռաւոր մարդ
տեսանես. քո մահն ի բարի օր լինի. և երա-
զըն որ տեսեր՝ բարի է:

Զ.

Ով մարդ՝ փառաւորիս յամենեցունց. և առ-
նուս բարի իշխանութիւն, և թշնամին քո յա-
մօթ լինի. և յօտար երկիր գնաս, և առնուս
պարզես. և յամենայն դժուարութենէ ազա-
տիս. և զով խնդրես՝ բարով տեսանես. և ուժ
ցանկաս հասանիս: Գնա՛ աղաչեա՛ զԱստուած
և ուխտ կատարես նմա, որ ազատիս ի շատ
չարէ և ի փորձանաց. և բանայ քեզ աէր Աս-
տուած՝ զուռն բարիս:

Պ.

Պարզե բարեաց տացէ՛ քեզ Աստուած. չա-
րըն հեռացաւ և բարին մօտեցաւ կամօքն Աս-
տուծոյ: Եւ դու ես իմաստուն որ խրատ տաս
ամենեցուն. բայց պահես՝ զանձն քո ի չար
կամաց. և զոր ինչ գործես՝ ի բարին առաջ-
նորդէ քեզ տէր Աստուած: Յաստուած ա-
պաւինէ որ կործանէ զքո թշնամին. և հանէ
զքեզ յամենայն որոգայթէ. և լինիս ցանկալի
ամենեցուն. և ոչ լինի պակասումն ընչեց քոց:

Զ.

Ով մարդ՝ մեծ էիր և խոնարհեցար. զմտաւ
ածես և ոչ կարես կալ ի վերայ միոյ խորհր-
դոյ. դու մի՛ տրամիր՝ գալոց է քեզ ուրախու-
թիւն մեծ՝ ուստի ակն ոչ ունիս. զի դու բա-
րի կամիս՝ և Աստուած բարի առաջնորդէ քեզ:
Փոխանակ տրամութեան՝ ուրախութիւն լինի
քեզ. բարի և շնորհ ի Աստուծոյ առնուս:
Գնա՛ արա՛ զխորհուրդ քո և մի՛ տարակուսիր.
Թէ վաճառ առնես՝ շահիս. թէ ի ճանապարհ
երթաս՝ բարով գաս. այլ ի վերայ բախտիդ
քննութիւն՝ առնես և հարցանես, Աստուած
բանայ քեզ զդուռն բարւոյ, և յաւելու փառք քո:

Ռ.

Ով մարդ՝ սասանեցար յազգաց և ի յանօրինաց. հասաւ ի վերայ քո տրտմութիւն, և եղև աւերումն տան քո ի բարեկամաց քոց. և խորհուրդ քո հանապազ ի կորուստ ելանէ: Ով այր՝ մի հոգար զի շուտ գայ ի վերայ քո բարին. և տէր Աստուած հանէ զքեզ ի խաւարէ ի լոյս, և քո բաղձանացդ հասանիս:

Ս.

Ով մարդ՝ վասն կենաց քոց ընդէր հարցանես. զի՞նչ յիմարեալ ես և չար խորհիս. և ամենեցուն վնաս առնես. ի տեղըն ի տեղի փոխիս՝ և ուրեք ոչ հաստատիս. զոր կորուսեալ ես ոչ գտանես: Բնկեա՛ զնենգութիւն ի մտաց քոց. ընկերի քում և ամենայն մարդոյ չար մի խորհիր. թէ չտես՝ փորձանաց հանդիպիս. զնա՛ աղաչեա՛ զԱստուած որ աղատիս ի չարէ: և զաւակ մի խնդամիտ տեսանես և տայ քեզ

Վ.

Ով սիրելի՛ սուր փառս Աստուծոյ. զի գալոց է քեզ ուրախութիւն ուստի ահն ոչ ունիս: Եւ ի քո վաստակէն շատ մարդ կերիցէ. և զաւակ մի խնդամիտ տեսանես և տայ քեզ

Աստուած առողջութիւն. սրտորստ կաց ի չարէ որ չանկանիս ի փորձութիւն. և զինչ բանն ունիս ի ձեռին՝ ի բարին առաջնորդէ քեզ տէր Աստուած. ի հեռաւոր տեղեաց ձայն աւետեաց լսես, կամ հեռաւոր մարդ տեսանես. զնա՛ արա զխորհուրդ քո:

Տ.

Ով մարդ՝ ուրախութիւն մատուցանեմ քեզ. զի դու վարանեալ ես և տարակուսեալ. զորաբախտ ես, զոր ինչ տաս՝ կոչով առնուս. ում բարի առնես՝ նա քեզ չար առնէ: Այլ աղօթից և աղաչանաց դու մի՛ դադարիր. գալոց է քեզ ուրախութիւն ուստի ահն ոչ ունիս. հեռաւոր ունիս գայ. թէ աղքատ ես՝ հարստանաս. թէ հիւանդ ունիս՝ ողջանայ:

Բ.

Ով մարդ՝ ցնծութիւն և ուրախութիւն տամ քեզ. զի դու բարի ես և Աստուած բարի առաջնորդէ քեզ. և ցանկաս հասանիս. բայց թշնամիքն քո շատ են. այլ դու մի երկնչիր ի նոցանէ՛ զի Աստուած է քեզ օգնական: Պատրաստ կաց որ չմտանես ի բանդ. իրաւի տուգանք տաս, այլ իրք զոր կորուսեալ ես՝ գտանես: Ի ճանապարհ կամիս երթալ, մի՛ երկն-

չիր՝ զնա. ընդ որ երթա՛ս՝ բարով գաս. զինչ բան և զինչ խորհուրդ զոր ունիս՝ յաջողէ քեզ Աստուած և ի բարին կատարէ:

Յ.

Ով մարդ՝ բազում բարիս տեսանեմ առաջի քո. առնուս պարզես ի մեծամեծաց. ուրախանաս և բարույ հանդիպիս: Խնդաս ի զաւակէ և ի կնոջէ քումմէ. և լինիս բարի յիշատակ ծնողաց քոց. թէ փոխիս ի տեղեացդ՝ ոչ հաստատիս. զի ամենեքեան նենգաւորք են քեզ: Եւ ի մարդոյ բախտ ոչ ունիս, այլ քո բարին ի Աստուծոյ է. և տայ քեզ Աստուած զեւր ողորմութիւնն անչափ. և յամենայն զբժուարութիւնէ ազատիս:

Ի.

Ով մարդ՝ չարն հեռացաւ ի քէն և բարին մօտեցաւ. այլ սասանեցար ի յազգաց և անօրինաց և ազգն քո նենգաւոր եղեն քեզ: Պատրաստ կաց ի թշնամեաց քոց, որ մաօքն չար խորհին քեզ. և ի յընկերացդ փոթորիկ կայ առաջի քո. դատաստան ունիս կամ ճանապարհ կամ վաճառ՝ համբերեա՛ս:

Փ.

Անզգամ մարդոյ մի՛ լինիր սիրելի՛ն՝ որ յետոյ

չվասիս. և ի ձեռաց քոց իլք ես կորուսեալ, մի տրտմիր՝ ի քեզ դառնայ: Օրինչ խորհուրդ ունիս՝ կատարէ Աստուած. բայց սակաւ մի համբերեա՛ս. դալոց էր ի վերայ քո տրտմութիւն՝ բայց Աստուած խափանեաց. և բազում ուրախութիւն կայ առաջի քո: Նման ես Աբրահամու, որ Աստուած զինքն սիրեաց և ի տրտմութիւնէ ազատեաց. նոյնպէս և դու ազատիս յամենայն չարէ:

Ք.

Ով այր՝ տեսանեմ զքեզ զի մարդ մի լեզուաւ և սրտիւ չար խորհի վասն քո, կամ հոր մի փորէ քեզ, այլ ոչ կարէ վնաս առնել քեզ: Գնա՛ ուխտ կատարեա՛ս Աստուծոյ՝ որ ի շատ չարէ փրկեցար. զի հասեալ էր քեզ նեղութիւն մեծ, այլ Աստուած դարձոյց չարն ի դուրս թշնամոյն քո: Նման ես դու Իսահակայ, որ Աստուած օգնեաց նմա և փրկեաց զնա, և բազում մեծութեան և փառաց հասաւ. նոյնպէս և դու ուրախանաս կամօքն Աստուծոյ, և հասանիս բազում փառաց և պատուոյ:

Երբ Լարդենցու աստուծոյ վշտն ընտար արեւ-
նան քովս Բանայ գոշուհոն:

Ի ԹՈՒԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ:

1797. 1825. 1853. 1881. 1909.

Երբ ի 21 Մարտի արեգակն յառաջին
կէտն Խոյին մտանէ, տարւոյ իշ-
խանն լինի մուշթարին ընդ նշանաւ ա-
ռիւծոյ, որ է տուն արեգական: Յառաջիկայ
տարին լինի յոյժ պարարտ և առատ ցորե-
նով, ձիթով, գինեաւ ազրշմաւ, ձկամբ և այլ
ամենայն մրգօք: Սկիզբն ձմերան լինի ցուրտ
ընդ կարկտովք մէջն ջերմ: վերջն բարեխառն
Պարունն ցուրտ և անձրեային մինչ ցՅունիս
ամիսն: Ամառան անձրեք և որոտք. պակա-
սին ջուրք յաղբերաց. վասն այնորիկ մեռանին
բազում եզինք: Եշունն առատացուցանէ զգե-
տրս: Եսէ Ղեմոկրիտոս՝ թէ երևին հիւան-
դութիւնք: ՂԵտուած ազլակսցուք՝ զի չեցէ
մոհ տարածամ: Եր սակաւակեր և արբ առա-
տօրէն զգինի: Եսէ ևս նոյն իմաստասէրն՝ թէ
լինի կրիւ:

Յայսմ ամի ցուցանի ևս թէ թագաւորն
այլազգեաց նեղի և վշտազնի յոյժ ի թշնաւ
մեաց, գուցէ և ի նոցանէ մեռանիցի հանդերձ
մեծաւ հարուածով և կորստեամբ զինուորա-
ցրն: Երևակն յեւանելն իւր և քառանկիւնի
հայեցողութեամբն ընդ մուշթարւոյն ցուցանէ
պարիւնահեղ պատերազմութիւնս, վասն այսո-
րիկ անձկանան և արտնեղին ի թագաւորէն իւր-
եանց. ցուցանէ ևս զվտանգս թագաւորաց,
զվէճս, զխռովութիւնս և տարաձայնութիւնս
նակ զվնաս ի վաճառականութեան:

1798. 1826. 1854. 1882. 1910.

Ի մտանել արեգական յառաջին կէտն Խոյի
ի Մարտի 21. իշխան տարւոյն լինի լուսարբերն
ընդ կոյս նշանաւ, որ է տուն փայլածուինե
Տարիս այս լեցի ամենառատ և յոյժ պարարտ.
առաւել ի գաշտաւէտ տեղիս՝ քան թէ ի լեռ-
նայինս. զի մայրեաց սպառնայ կոյսն զժանկ
և զթրթուր: Վինին ապականի և պակասի
ի մնալ անապական զինւոյ՝ բարւոք է յետի
քաղել զխաղողն. միրգք ծառոց առատանան.
Թռչունք պակասին: Սկիզբն ձմերան լինի մի-
ջակ և անձրեային մէջն մուսլ. վերջն ցուրտ:

Գարունն բարեխառն և դեջ: Ամսուն յոյժ
 ջերմն: Աշունն ցրտապաղ և ցուածհար, մտնա-
 լանդ տղայոց աչնցաւութիւն հանդիպի:
 Ամսն նաւարկութեան աջողակ է և լաւ. լինին
 պատերազմուք, հարուածք ծերոց և չորքոտա-
 նի անանոց: Վիճակրիտէս ասէ թէ եղեցին
 փասակար կարկտահարութիւնք: Աղաչեցոք
 զԱստուած, զի մի լեցի երկրաշարժութիւն:
 Յայսմ ամի երեկն դառնաշունչ կոիւք և կո-
 տորած մարդոց: Թագաւորն և իշխանք անի-
 բաւութեամբ դիցեն ի վերայ ռամկաց զճան-
 բակիր հարկս. հարիցեն բաղում արք վատ-
 թալք և փճուք, ըստ այնմ նշանակեն արե-
 գակն հակադիր հայցուածով ընդ Արատին. և
 Քօհայն յանկեան տաներորդի տան երկնից:
 Աւ քանզի Արատն գտանի հարկադիր հայե-
 ցուածով ընդ արեգական, և յերրորդում տան
 երկնից, և թաւարումն է ցերեկեայ, վասն այ-
 նորիկ ցուցանի լինիլ արիւնասեղ պատերազմի
 և անհնազանդութեան առ թագաւորս, և կո-
 ըրտեան միոյ ռարուք թագաւորութեան: Տե՛-
 սանին ևս վեճք, խռովութիւնք և վիճարա-
 նութիւնք, որք լինին ի մէջ եղբարց և բարե-
 կամաց, ընկերաց և բոլոր տան նոցա:

1799. 1827. 1855. 1883. 1911.

Իշխան տարւոյս լինի Արեւակն ընդ Արց-
 նշանու, որ է տուն Փայլածուն. երբ ի 21
 մարտի արեգակն մտանէ յառաջին կէտն խոյնն
 Արջակ լինի այս տարի ամենայն ինչ. բայց
 փասն զօրութեան կուսին՝ անկանի ժանկ և
 թրթուր ի սերմն իս, է փասնդ, և կասկած ի
 նաւարկութեան: Ակիզեն ձմերան լինի ցուրտ
 կարկաբե հանդերձ. մէջն ջերմ. վերջն քաղցր:
 Գարունն լինի ցուրտ մինչև ցյուսնիս ամիսն:
 Վիճակրիտոս ասէ թէ յաշնան թամնձրանան
 գետք, և լինին հիւանդութիւնք, այսինքն, ե-
 րեքօրեայ անդք: Յայսմ ամի բազմանան ա-
 լազակք, և որք ծնան ի ներքոյ զօհային, ու-
 նիցն զիբք հաւատ և բարեպաշտութիւն.
 որպէս զօհայն յիններորդում տան երկնից ցու-
 ցանէ: Աւս հրատն կցեալ ընդ մուշթարւոյն, և
 յեօթներորդ տան երկնից՝ ցուցանէ լինիլ սաս-
 անիկ կուոց և կատարածոց. մեռանին մեծահամ-
 բու և հարուստ արք. բայց տարին լինի քաղցր:
 Դարձեալ լուսարեւն յեօթներորդում անկեան
 երկնից՝ ցուցանէ զաջողութիւն կանանց, և
 իլլարաբոյ արանց:

1800. 1828. 1856. 1884. 1912.

Յայսմ ամի երբ ի մարտի 21 արեգակն մը-
 տանէ յառաջին աստիճան խոյնն, իշխէ արե-

գաին ընդ Աշխ նշանաւ, որ է տուն լուսա-
բերին: Յասաջիկայ ամն լինի ամենառատ. բայց
ժամ զորութեան կշին՝ գուշակի տարկանու-
թիւն պաղոց. հարուած մարդկային մարմնոյ և
պատերազմ: Իսկ առատութիւն մեծ կարկնոյ,
ձիթոյ, զինւոյ, ապրշի և այլ ամենայն միզաց.
սկիզբն ձմերան լինի ցուրտ հանգերձ կարկառի,
և վերջն բարեխառն: Պարունն ցուրտ մինչև
ցլունիս ամիսն. լինին անձրեք, կարկուտք, և
չորութիւն. մեռանին բազում եղինք: Ըսէ Բե-
մակրիտոս՝ թէ զինին լաւ և մնացական լինի
Տարին աջոպակ ջրեղոյ գործս և պճնեղոյ
զպարակզս: Երանոյ մարտին գուշակի պա-
տերազմ: Յայսմ ամի՝ տեսանին պատերազ-
մունք, ամբոխք, հրկիզութիւնք, տարածայնու-
թիւնք և շարութիւնք. թշուառութիւնք և
պղտորութիւն կրօնից, և կրօնուոր կարգաց,
ի մարդիկ այլևայլ տրամութիւնք. ըստ այնմ
ցուցանէ մեծ կցորդութիւնն զօհայի և մուշ-
թարւոյն, որ եղև ի 24 գեկանմեր ամսոյն,
ի հրային կենդանակերպն: Այսքիկ կցորդու-
թիւնք, կամ ծնունդք զմեծ վաս նշանակեն,
և զիւր.ս հաստատուրախ մարդոց վատ-
թար մահս: Աշանակի ևս այսու ծննդեամբ
այլևայլ ատելութիւն և դաւ ի մէջ իշխանաց,
որով փոփոխին իշխանութիւնք նոցա: Եւ այս
լինի ի փոփոխութենէ յիշեալ ծննդոց ի ջա-
շին հուսապատութենէ ի հրայինն. որ է յոյժ

չարաֆեսս, զի մարդոց լինին բազում և զա-
նազան վաստք: Եւ յի Ֆասնիկա է ընդ իշ-
խանութեամբ մուշթարւոյ, այսր աղագաւ՝ ան-
կանի նա ի հոլով վաստ: Եւ զի հրատն գը-
տանի յառաջնում ամն երկնից, է նշան՝ զի
յայսմ ասի լինի մեծ ափունհեղութիւն: Առ-
սինն մերձենայ ի մարմին զօհային ցուցանի մահ
մեծի տիկնոջ. հիւանդութիւնն աամկաց՝ պատ-
ճառեալ ի ջերմութենէ և ի խոնաւութենէ,
զլխացառութիւն. ցաւ կանանց և այլ ամին
նման ցաւք: Թագաւորք և իշխանք յարիցին
ընդդէմ միմեանց և աամկաց, ժողովուրդք աճ-
բոխին:

1801. 1829. 1857. 1885. 1913.

Երբ արեգակն ի 21 մարտի մասնէ յառա-
ջին կէտն և ոյի իշխան տարւոյն լինի հրատն
ընդ կռիւ նշանաւ, որ է տուն լուսաբերին:
Ատնորոյ տարին երևի ցամաք և ստերջ:
Սկիզբն ձմերան լինի ցուրտ, ջրային ընդ սաս-
տիկ չողմով, յորմէ արմատաքին խլին ծառք.
մէջն բարեխառն. վերջն ցուրտ Պարունն անձ-
րեռու: Յամառան չորանան զեաք և պակասին
խոնաւութիւն. Աշունն եղևմնախար: Պարտե-
սակաւ հաց ուտել և շատ զինի խմել. զի ա-
սէ Բեմակրիտոս՝ առատանան զինիք և ձի-

Թուճք: Տարին է աջոգակ անկեղոյ զօրթ և զայգիս, ոչ զծառս: Մեռանին մեծամեծ աւանուճք և ընտանի կենդանիք: Հասանայ տենդն: Աղաչեցուք զԱստուած, զի մի հանդիպեսցի երկրաշարժութիւն: Յայսմ խոսովութեան աշխարհի աեանի զօհալն յերկոտաաւ ներորդում տան երկնից քառանկիւնի հոյեցուածով ընդ արեգական. ևս լուսինն կցեալ ընդ հրաանն յերկորդում տան երկնից, ուր են փատարխոտք: Աւս՝ ցաւցանի ազգի մարդոց վասս, նեղութիւն և ձախորդութիւն մինչ զե ոչ ևս տեսանի սէր, ոչ բարեկամութիւն և ոչ ճշմարտութիւն, այլ հասարակ աւերումն: Յայսմ ամի ի 12 Հոգանմբերի ի 21 և կես ժամու խաւարի արեգակն, երբ ընդ լուսնոյն շրջե յութիւրդոյ տան երկնից, ի ներքոյ կշեռ կենդանակերպի. փանորոյ գուշակի մահ մեծ և հզօր թաղաւորի ուրուք, կամ իշխանի լեւնի սով և հասարակ մահոտրածամ: Ամնայտորիկ թաղաւորք և իշխանք, որք ընդ իշխանութեամբ Առին կամ խոյն ծնան, կրեսցեն զանցկութիւնս և առաւել նեղեցոյն քան զայլս:

1802. 1830. 1858. 1886. 1914.

Ի 21 մարտի ի մտանել արեգական յառաջին աստիճան Խոյին. իշխան սարոյն լինի

Փայրածուն ընդ կշեռ նշանաւ: Առաջեկայ տարին լինի ամուլ և սակրճ. աւերում պտղոց, հարուածք մա. րոյ, մահ պեծակայ և մեղուաց. և ծանաւորի ցաւ: Միկըն ձմեռան ցուրտ. մէջն բարեխառն. վերջն զարմանային, յոյգապաղ, սառնամամաւ. ևս, անձրև սյորոյ, և թանձրութիւն գետրէկց: Գարունն անձրևոտ. ծառք վասին յանձրեաց վերջն ի տեղիս տեղի կարկասհարի: Աման անձրևային և մառախլապատ. պարս է փութով վճարել զհունձն, զե մի աւերեսցի: Աշունն քամահար և առողջաւար. որթք զյոյով խաղողս անեն. բարւոք և աջոգակ է անկէն զոյսս և տեղափոխել զօրթս. ցորեանն զխրեաւ ապականի. ասրին անցանի տանց հիւանդութեան: Աղաչեցուք զԱստուած փան պտղոյ. տարիս է առաւանձրև. և լինի տարածայնութիւն ի մէջ իշխանաց: Յայսմ ամի տեսանի աւերումն գաւառի կամ քաղաքի միոյ. այլ և անաջողութիւն, նեղութիւն, և բազում վասս մարդոյ: Աւ զե Մառեխն զանի յիօթներորդ տան երկնից քառանկիւն հայեցուածով ընդ փայլածուն, և Օօհայն յութերորդում տան երկնից ևս քառանկիւնի հայեցուածով ընդ արեգական. փանորոյ գուշակի մահ ընդ մարդոց, սառել ևս տեսանի նրբութիւն և խորամանկութիւն ոմանց, որք այլոց զխորխորատ փորելով ինքեանք անկցին ի նոյն: Հանդիպի գերութիւն և բան

տարկութիւն մարդոց՝ առաւել քան դժգոհն. ի մէջ պարոնաց, և ի մէջ արևելայ նահանգաց երևին տարածայնութիւնք, մինչ զի ոչ ևս ճանաչի հաւատարմն և բարեկամն: Օհայն ձախակի հայեցեալ ի հրաան, ցուցանէ փննգութիւնս, մատնութիւնս և գտտախորհուրդքս, յորմէ ի բազում տեղիս հանդիպի աւերումն և խանգարումն:

1803. 1831. 1859. 1887. 1815.

Յայտ ամի երբ արեգակն ի 21 մարտի մտանէ յառաջն կէտն Խոյնի, իշխէ Մուշթարին ընդ կարծն նշանաւ, որ է տուն Հրատին: Յառաջիկայ տարիս է առատութիւն յրբնոյ, գինեոյ, ձիթոյ, ապրշիմի և ձկան: Իսկ փան զօրութեան կարծին ձմեռն լինի բազմաձիւն և կոտորած անասնոց, որք յանդեպս արածին. մէջն ձմերոն և բարեխառն և քամոտ. վերջն գէջ, եղևմտոտ, խաւարչուտ և խան ցաւագարութեամբ: Ըմուն լինի նման զարնան: Տարիս է կասկածոտ փան յղի կանանց. առատութիւն մրդոց: Ըսէ Դեմոկրիտոս՝ թէ յայտըմ ամի շատանան գեաք, կարկուտք նոսրանան: Ըշունն ջրային ձիթունք լինին բաւական այսպէս միտն և փուն. գուշակի պատերազմ, որոտմունք ևս յամառան եղանակին:

Հրաան գտանի ի տաներորդ տան երկնից. ուստի բազում կոտորածք, աստիկ պատերազմ և հիւանբութիւն, սակաւ հաւատարմութիւնք ի մէջ մարդոց: Առաւորն ի մէջ երկնից, և ի շառաւիղաց յարեգական, ցուցանէ զմահ թագաւորի. զնոյն ցուցանէ և Հրաան ընդ նշանին ի մէջ երկնից: Մուշթարին յութերորդ տան երկնից՝ թուի թէ յուցանէ զյանկործական մահ. և զի նոյն Մուշթարին է կցեալ ընդ Փայլածուն՝ ուստի ցուցանէ զփոփոխական բարս փաճառականաց: Մահուամբ հարին երեխայք, ըստ այնմ նշանակէ Փայլածուն յութերորդ տան երկնից. լինն գտնապան հիւանգութիւնք, հարուածք անասնոց, փտոսք ծառոց և պողոց: Ժողովուրդք գտուժանս կրեացն ի տեսոց. հոգն ոչ բարեոք պողպեքի, և ամենայն խոպանութիւն երեկ միջտիօրէն, ըստ որում ցուցանէ լուսինն կցեալ ընդ երևակին, երևակն ի վեցերորդ տան երկնից, ևս լուսաբերն յիններորդ տան երկնից, և առիւծ կենդանակերպն ի ժամապէս տեղուոյ:

1804. 1832. 1860. 1888. 1916.

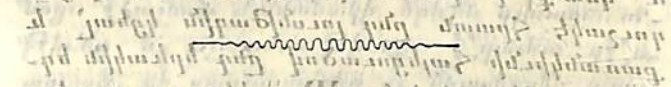
Երբ արեգակն ի 21 մարտի մտանէ յառաջն առաջն Խոյնի, լուսարեւն լինի իշխան տարւոյն ընդ կարծն, որ է տուն հրատին:

Յառաջիկայ տարիս լինի յոյժ պարսրոս և առաջ ցորենոյ և այլ պտղով: Այլ ցորն ձմերան լինի ցուրտ ընդ կարկտիս մէջն ջրով, և վերջն բարեխառն: Գարունն մինչ ց յաւնիս սեփարն ցուրտ. ցուցանէ ևս գանձրես և զօրոսմունս. բայց յետոյ պակասն ջուրը յայրեւոյց, վասն որոյ մեռանին բազում եղբորս: Եւ ի Վեմսկիստոս թէ յաշնան սմին գետը և լիցն Տիււանդութիւնը, աղօղակոյց զ՝ ստուած, զի չեցէ մաստարածամ: Պարս է լինիլ սակաւակեր, և շատ բնակչ զղինի. ի սկզբն ձմերան, անձրեւէ, և ձիւնէ աւելի քան զչափն:

Յայտմ մի շատոնայ անկոն, և այլ հիււանդութիւն պատճառեալ ի ջերմութենէ, բառայնմ նշանակէ լուսնթագն ի վիջերորդ տան երկնից: Գարձեալ տեսանի մեծ հարուած՝ մասնաւոր ծերոց և երեխայից. կանոնց աւերումն, օրպէս գուշակն հրասն կցեալ ընդ երեւակին, և քառանկիւնի հայեցուածոյ ընդ շէմին, փայլածուն բորբոքեալ ի շառախոց արեգական, քառակուսի հայեցուածոյ ընդ մասեխին, այլ և ի վիջերորդում տան երկնից լուսաբերն կցեալ ընդ տուս վիշաղին, և լուսինն եղեալ լուսնթորոզ տան երկնից: Յարիցն վիճմուկը և կոխը, այլեայլ արանց ընդդէմ թագաւորին իւրեանց: Եւս անկանի տարածայնութիւն ի մէջ կղզայց և սիրելեաց, որպէս ցուցանէ հրասն կցեալ ընդ երեւակին, և

քառակուսի հայեցուածոյ ընդ արեգական յերբորբում ան երկնից: Տիրեն նեղութիւնը և խաբութիւնը ի մէջ գրագրոց և փաճառականաց, որ անգաւ հանդիպի նոցա մեծ գժուարութիւն և նեղութիւն, բառայնմ ցուցանէ փայլածուն բորբոքեալ ի շառախոց արեգական և քառանկիւնի հայեցուածոյ ընդ հրասին: Երբունի սպասաւորաց լինի մեծ փայլ և նեղութիւն, զի տէրն տաներորդ տան է փայլածուն, որ քառանկիւնի հայեցուածոյ և մասամբ հայի ի հրասն:

1805. 1833. 1861. 1889. 1917.

Յորժամ ի 21 մարտի արեգակն յառաջին կէան խոյին մասնէ, իշխան տարւոյն լինի նոյն արեգակն ընդ աղեղնաւորին, որ է տուն լուսնութագին: Յառաջիկայ տարւոջ լինի պարարտութիւն ցորենոյ և այլ թէթեւագին իրաց:

Այլ ցորն ձմերան բարեխառն լինի և ջրային. մէջն յորդութիւն գետորէից. վերջն ցուրտ, և քամի: Գարունն հարուային և անձրեային: Եմասն բարեխառն՝ հով և զով. կանուխ հաւաքել պարտիս զպտուղս, զի մի աւերեսցին յանձրեաց: Յաշնան հաւաստի հնչն տարեկան հողմք պտուղք լինին բարեհամք և զիւրահասք. ճաքաղութիւնն է մնացական, և այլ

ճուր, պարարտութեբ լինին: Տեկել զառնկա լաւ է: մեռանին մեծամեծ անասունք և շատ շունք: Օտին ալեծփի: ակարութիւն երկխա- յից յետի բայիէ շնչան ատուոյս: Յայսմ ամի անտանի բարոմ արիւնհեղութիւն, և զանա- զան մտաստհարութիւն. զի զօհարն գտանի ընդ ատու վիշապին, և նոյն երեւակն երեխ յառաջ նում տան երկնից, փան որոյ լինին պատերազ- մունք, սարմուսթիւնք, և վատ թարաւորաց. վիճմունք, խոտութիւնք, տարաձայնութիւնք, և փասք ի վաճառութանս: Օնոյնն գուշակէ հրտան ընդ լուսնթագին կցեալ և քառանկիւնի հայեցուածով ընդ երեւակին եղ- եալ յանկեան երկրի: Մարդիկ պատրաստե- ցին զճանապարհս առնել ի հեռի աշխարհ, և տեւոցեն ի հայրենեացն յանվանագս վաճառա- կանութեան, բոտ այնմ փայլածուն յերրոր- զում տան, և լուսինն յիններորդ տան երկնից նշանեն. զի փայլածուն և լուսին իշխեն ի վե- րայ ճանապարհորդաց, նաւորդաց, և վաճա- րական արանց:

1806. 1834. 1862. 1890. 1918.

Ի մտանել արեգական յառաջին աստիճան խոյնն ի 21 մարտի՝ իշխան տարւոյն լինի լու- սինն ընդ տղեղնաւորին, որ է ատն լուսնթա-

դին: Յառաջեկոյ ամն պարա է պարարտ մի- ջակորէն զի անձրեւէ քան զչափն անելի: Չմե- ռն լինի բարեխաան. մէջն գեջ, ազման և քա- մաւ. վերջն յորոմ թիւն ջրոց. կարկուտք և ձիւնք. զինի ելանեղոյ շնիկ աստեղն, երեխ ջեր- մութիւն և ցաւահարութիւն: Տարեկան քա- միք հնչեցնն: Գաւշակի երկրաշարժութիւն. զաշտայինք առաւել պարարտութեբ իցին քան զմայրիս, ցորենով, ձիթով, գինեաւ, և այլ պրաղովք: Տարիս է աջողակ վան փոքր ա- նտանոց, բայց ձմախորդ երեխ մեծամեծ անաս- նոց: Յաշնան ժամանակի երեխն դիւաջառ ու- թիւնք և աշտցաւութիւնք: Ազաւեա զԵս- տուած, զի սառնամանիք ոչ փասեցնն պրա- ղոց. և մի յամառան իցեն հիւանդութիւնք: Լուսնթագն յառաջին տան երկնից նշանակէ զառողջութիւն մարդկոցին անպամոց: Երեւակն ի տամներորդ տան և սոււա վիշապին կցեալ ընդ հրտարն, և հրաստ ի շարժուն կենդանու- վերան, են նշան արիւնահեղ պատերազմոց և կոտորածոց: Թագաւորք և իշխանք զանտա- նելի հարկս զիցեն ի վերայ ժողովուրդան, և զանհաճոյ և զանիրաւ արարս ցուցցին: Երե- շին աւաղակք և դողք այնքան, մինչ ցճանա- պարհորք ոչ իցեն անկասկածք. որպէս հրա- տըն յիններորդ տան երկնից ընդ ատու վիշա- պին ցուցանէ: Եւ զի ասոցեալ հրտան գտա- նի ի տանն երեւակին, և երեւակն ոչ հոյի ի

հրատն: ուստի կարծի թէ՛ բանաբ բանա թեանք
բացցին, և բարուք ելցին ի բանախց: Փայր-
ծուն յերկոտասաներորդ տան երկնից նշանակե
զանկուսն վաճառականաց և իմաստնոց: յառա-
ջին փառացն և ի պատուոյն:

1807. 1835. 1863. 1891. 1919.

Յորժամ արեգակն ի 21 մարտի մտանէ յա-
ռաջին կէտ խոյնն իշխան տարւոյն է մտանէ
ընդ այժեղ ջեր, որ է տուն երևակին: Տարին
յառաջիկայ լինի ցամաք: անհուն պատերազ-
մունք: Չմեան անձրևային, և առատութիւն
մարտից. ամն բոլոր հիւսիսային և քանա ի
տեղին տեղին: Օհնի գարնանամախն երևի
մահաարածամ: մշտակայ անձրևք յորդութիւն
և թանձրութիւն գետոց: Ըմանն բարեխաան
և առողջալար: Ըշունն քամոտ և ջերս: ցա-
ւահարութիւնք, գլխացաւութիւնք և իջուածք:
հազք մանաւանդ ի լեռնային տեղին: Ըղա-
ջեսցուք զԸստուած, զե չեցէ պատերազմ: Ըտ
Ղեմոկիրաոս, թէ զինք լինին բարեհամբ, և
բոլոր տարին աջողակ: կանխեան հաւաքել ըզ-
պատուոս սակս անձրևաց: երևակն է յանգեան
եօթերորդ տան երկնից ուստի թուի թէ լինին
կոխք և կոտորածք. նոյն երևակն կցեալ ընդ
լուսաբերին ցուցանէ զմահ անուանի և հա-

րուստ արկնոջ: Ը ուսինն կցեալ ընդ գլուխ վե-
շապին գուշակէ մահ արանց գովութեան ար-
ժանեաց. աւերումն, և վնաս պտղոց. շէմն է
յիններորդ տան երկնից, ուստի թագաւոր մի
արասցէ զճանապարհ: լինին որպէս կարծի ա-
հազին երկրաշարժք, զի հրատն է ընդ լուս-
նոյն:

1808. 1836. 1864. 1892. 1920.

Յորժամ ի 21 մարտի արեգակն յառաջին
կէտն խոյնն մտանէ. իշխան տարւոյն լինի փայ-
լածուն ընդ այժեղ ջեր, որ է տուն զօհարին:
Յառաջիկայ ամն է երաշտ և ցամաք: խոռ-
վութիւն մարդոց, կոտորած մեծամեծ անաս-
նոց, աջողակ մանր շորքաանի կենդանեաց,
սակաւ ձէթ, շատ գինի և միրգ: Սկիզբն ձմե-
րան ցուրտ, մէջն անոյշ, վերջն հողմակոծ:
Պարունն ջրառատ, ցուրտ և եղեմահար: Ը-
մանն անձրևոտ վան սաստիկ հողմահոսու-
թեան. բաժին ինչ ցորենոյ և արտորէիցն վնա-
սի. ուղիք և հեղեղք ջրոց: Յաշան հնչն
ջրածին քամիք: Ըայեսցուք Մատուծոյ զե մի
լնչի սաստիկ տենդ տղայոց և արանց: Ըդեամն
որ է սառուցեալ ցող ի բազում տեղին վնաս
խաղողոյ. յարտորոյս զայցեն գազանք անտա-
ռի և լեռնունք: Ըղթեսցուք առ Ըստուած,

զի մի՛ երևելցի մահտարածամ, երկրաշարժութիւն և կայծակնահարութիւն: Յայտ՛ ամի արեգակն է ի վեցերորդ ասն երկնից. ուստի սաստիկ հիւանդութիւն, ցուազարութիւն, մահաւանդ յաչս. հարուստք և կոտորածք անասնոց. պահասութիւն ձիթոյ, զի կշիւն է ժամագէտ: Փայլածուն արեւելեան, և կցեալ ընդ երևակին՝ ցուցանէ մեծ վնասուց և սուժանաց հանդիպիլ թագաւորին, և արքունի գրագրաց. առասանան և ցնծան երաժիշք ընդ կուսանաց: Լուսաբերն յեօթներորդ ասն երկնից նշանակէ զաջողութիւն կանանց, և իգաբարոյ արանց. բայց լրակի ցուցանէ զհարուստ և առակաց, զոր և զօհայն հինգերորդ ասն երկնից նշանակէ: Եղիցի մեծ կոխ, սպանութիւն և հեղուքն արեան. բազումք ի բանասարկերցն փոխիցեն, ըստորում ցուցանեն հրբանս յանկեան երկնի, ի զօհայն, և զօհայն սուանց հայեցուածոյն ի հրբանս:

1809. 1837. 1865. 1893. 1921.

Երբ արեգակն ի 21 մարտի մասնէ յառաջին աստիճան Խոյի. իշխան տարւոյն լինի լուսաբեր մոլորակն ընդ այժեղ ջեր կենդանակերպին, որ է օթեան երևակին: Յայս առաջիկայ ամն լեցի յոյժ սոսաութիւն ցարեւոյ, զինուոյ:

մեծաբախ, (այրշնի) և այլ մրդաց: Այլեզն ձրմեքան լիցի ցուրտ և կորկոտախառն. մէջն ջերմ իսկ վերջն բարեխառն: Գարունն ցուրտ մինչև ց 21 յունիսի: Լմաւան անձրևեացէ և երբեմն որոտայցէ: Ըսէ Կեմակրիտոս. թէ յաշնան ժամանակի լիցի առասութիւն արքերաց և շարժեցնն հիւանդութիւնք: Գարտիմք զգուշանալ յորկրամելութենէ, և առաւել ևս յարբեցութենէ: Յայտ՛ ամի՛ զի լուսնթագն յետաքայլ, և շրջադանի, և վատարախա յերևակէն. է նշան թէ թագաւորն պատժիցէ զեւր հպատակս, և ևս թէ լինելոց են մեծամեծ պատերազմունք. զի լուսնթագն գտանի յութերորդ ասն երկնից: Կարձեալ հրբան քառանկիւնի հայեցողութեամբն ընդ երևակին և լուսնթագին, նշանակէ հոլով պատերազմունս, և զինուորական կործանմունս: Ես և քանդի տասցեալ հրբան ընդ լուսնթագին տիրեն տասներորդ ասն երկնից, է նշան թէ թագաւորն վասն պատերազմի կըլէ յեւր երկրէն և արտացէ ճանապարհս: Կարձեալ զի հրբան հայեցեալ ի լուսնոյն քառանկիւնի հայեցողութեամբ, ցուցանէ լինել զանազան հիւանդութիւնս մարդոց, հանդիպիլ ջերմութեան և շարութեան. ևս սով և մահտարածամ, ստտակուքն կենդանեաց: Ուամկական ժողովուրդք վնասին յիշխանաց, ըրմ. ցուցանէ լուսինն կցեալ ընդ երևակին: Եւս զի արեգակն գտանի յերրորդ

տան երկնից, նշանակէ թէ թաղաւորն առեալ ընդ ինքեան զարս քաջս, առնելոց է ճանապարհս:

1810. 1838. 1866. 1894. 1922.

Ըսք արեգակն ի 21 մարտի. մտանէ յառաջին աստիճան խոյնն, իշխան տարւոյն լինի երեւակն ընդ ջրհոսին: Յառաջիկայ ամն լիցի առատութիւն ընչեց, ուրախութիւն ի մէջ մարդկան. մահ անասնոց և թռչնոց. ի բոլոր տարին հնչեցեն հարաւային հողմունք: Սկիզբն ձմերան լիցի քամոտ. մէջն բարեխառն. վերջն սառնամանիք և հողմունք: Գարունն լիցի բարեխառն և սակաւ անձրևոտ: Եմառն լիցի նոյնպէս բարեխառն, և հնչեցեն հողմունք բարեհամրոյրք. պտուղք լիցի առատ, բայց միողք ապականեալք: Յաշնան երևեցին տկարութիւնք, մտնաւանդ ի մէջ երկոտասանորդաց, իսկ ի մէջ կանանց ջրհոսութիւնք աշտոյ, յորմէ մեռանիցին ոչ սակաւք: Ընչիցին ևս ըստ կարծեաց Նեմոկրիտոսի, վնասարեք կարկուտք: Տէր Ետուած փրկեացէ զմեզ ի տարածամ մահուանէ:

Յայսմ ամի թուի թէ՛ ոամիկք կրեցեն յիշխանաց իւրեանց բազում ծանրութիւնս և բռնութիւնս, ևս և՛ ծանր տկարութիւնս սակա

արեան ապականութեան: Մահ արանց այնուցիկ որք ընդ երեւակաւն ծեան, և որք անցեալ են զամբք ըստորում ցուցանէ երեւակն կցեալ ընդ արեգակն և մերձ ի դուրս վերապին. որք աղաղաւ նշանակէ զոչխարաց, և զայլ անասնոց մահս: Գարձեալ լուսնթաղն գտանի ընդ սուտ վիշապին և ընդ վնասակար դիրս գետեղեալ և այս ցուցանէ գնահ մարդոց, զտկարութիւն, զանհաւատարմութիւն, զանքատութիւն, զտենդ և զջերմեռանդն ակտո: Եւս և զի արեգակն գտանի յերկոտասաներորդ տան երկնից, նշանակէ թէ թաղաւորք ունիցին գնեղութիւնս, և ընտանիքն զանապան խորհուրդս դիմակցութեան ընդ թաղաւորաց: Ի վախճանի՝ զի փայլածուն գտանի ի մետասաներորդ տան երկնից, նշանակէ թէ թաղաւորն հրաւիրէ և պատուէ զարս իմաստունս:

1811. 1838. 1867. 1895. 1923.

Յարժամ արեգակն ի 21 մարտի. մտանէ յառաջին աստիճան խոյնն, իշխան տարւոյն լինի արեգակն ընդ ջրհոս կենդանակերպիւն: Տարին լինի առատ ցորենով, գինեաւ, և այլ թեթեւագին ընչիւք. յորդ անձրև. մահ թռչնոց յարեւելեան ձմերանցին կողմունս. զի յայտասիկ կողմունս լիցին ցուրտ մառախլապատ, և հե-

դեղք ջուրց: Օ կնի գարնանամսին ի խիստ
 և ի լեռնային տեղիս երևեացին կարկուտք. բայց
 պողպատե թիւնն լեցի առատ: Բոլոր տարին
 լեցի առողջարար բաց յաշնանային եղանակէն:
 Պարտ է կանխաւ քաղել զպտուղս զի մի վը-
 նաւիցին յանձրեաց:

Յայսմ ամի պտուղք և միրգք լեցին բարե-
 համբ, հոլովածուծք, փութահասք և մնացա-
 կանք զկնի պողպատե թեանն. ծառք պա-
 րարտք և պողպտեք բարւոք է անկելն. մահ
 մեծամեծ կենդանեաց, ոչ սակաւ ախիտձու-
 թիւն ճովու. ուժգին և սաւորի հողմունք:
 Օտանրագնաց թուի յառաջիկայ տարիս քան
 զհասարակն և զտվորականն: Յայսմ ամի երե-
 ւեացին բարում աւազակք, և բարեպաշտու-
 թիւն բարձրի ի մարդկանէ, ըստ որում երևակն
 ցուցանէ լեալ յիններորդ տան երկնից: Եւ զի
 է հայեցեալ քառանկիւնի հայեցողութեամբ
 ի հրատէն զնուորք վեճեացեն ընդ միմեանս,
 և փոփոխեացին ի տեղւոջէ ի տեղիս: Եւ զի
 վերոյիշեալ հրասն գտանի յերկոտաստներորդ
 տան երկնից, նշանակէ զբազմաց դանակաւ և
 սրով սպանումն: Եւս և զի արեգակն գտանի
 յիններորդ տան երկնից, և կցեալ ընդ զլուս-
 փշապին, ցուցանէ թէ թագաւոր մի առնէ
 ճանապարհ. ցուցանէ ևս զմահ հզոր արանց
 և զայլ մարդոց: Չքաւցին թագաւորքն, որք
 ունու թեամբ կամիցին թագաւորել, և զայլ

իշխանութիւն ընդ տէրութեամբ ամել: Պար-
 ձեալ լուսարբերն և փայլածուն բախտազորիք
 և այրեցեալք, նշան է վնաս ինչ հանդիպելոց
 ուսմկաց ի թագաւորէն, և թագաւորին ի սամ-
 կաց: Ի փոխմանի իշխօնն տասներորդ տան է
 անբախտ, և մինչ այրեցեալ ևս գտանի յան-
 կեալ տան, ցուցանէ զանձկութիւնս, վշտարկու-
 թիւնս, և վնաս արքունական պաշտօնէից:

1813. 1814. 1815. 1816. 1817.

1812. 1840. 1868. 1896. 1924.

Երբ արեգակն ի 21 մարտի մտանէ յառա-
 ջին աստիճան խոյն, իշխօղ տարւոյն լինի լու-
 սինն: Եւ զի լուսինն գտանի ի մեջ երկնից, ի
 տան լուսնթագին, որ է ձուկն, յառաջիկայ ամս
 լինի առատութիւն ցորենոյ և զինոյ, յաճախ
 կարկուտ ի լեռնային կողմունս. սպուղք ա-
 ռատանան. գեաք յորդանան. տարին բոլոր լի-
 նի առողջարար բաց յաշնան եղանակէն, յու-
 ռում գուշակի մահ կանանց: Եւս Երեմիակրիտոս
 ճնանին շուրջ զերանոյն ճորակք. ուստի
 պարտին մանաւանդ երիտասարդք ըմպել ըզ-
 գինի, և ոչ զջուր միայն ի գարնան եղանա-
 կին. ձիթենիք ոչ առատ երևին: Յայսմ ամի
 զի լուսնթագն գտանի յերրորդ տան երկնից,
 նշանակէ զբարեբախտութիւն և զաջողութիւն
 մարդկան: Եւ զի կշեռն գտանի ընբախտի կի-

տու մի, նշան է ձիթոյ նորագութեան: Եւս՝ զի
հրատն կցեալ երևի ընդ դուխ վեշապին, երևի
Թէ մարդիկ առցն զգէնս, և ընդ միմեանս
մարանչիցին: Ի վախճանի զի երևակն գտանի
յանկեան անդ, նշան է սասաիկ պատերազմի
և ուժղին կատորածի:

1813. 1841. 1869. 1897. 1925.

Յարժամ ի 21 մարտի մտցէ արեգակն յա-
ռաջին աստիճան խոյին, իշխող տարւոյն լիցի
փայլածուն. փան զի գտանի ի մէջ երկնից ի
տան լուսնթագին, (որ է ձուկն), յիւրում բարձ-
րութեան, և յիւրում յառաջնում հայեցողու-
թեան: Ասան որոյ ասելի է յայսմ ամի դու-
շակի կատարեալ հաւարումն ցորենոյ և մահ
մեղուաց. ախա ժանտարեր և պտղոց ապակա-
նութիւն: Ակիլքն ձմերան լիցի անձրեային
ցուրտ և որտախառն. մէջն բարեխառն. իսկ
ի վերջն սասակութիւն աստնամանեաց, անձ-
րեաց և գետոց: Գարունն անձրեային և փա-
սակար ծառոց մինչև ցաւարան. ի անդիս ան-
դիս լինին կարկուտք: Ըմանն անձրեային և
մատաղապատ. պարտիւք կանխաւ քաղիլ ըզ-
հունձն, զի մի սպականիցին: Աշունն լիցի
հողմաշատ և առողջարար. որթք բազմախա-
ղողք. անկէ զձառս, և զարմատս շահաւէտ

է, ցորեանն դիւրաւ սորսկանի: Պարտէ աղու-
չիլ զԵստուած փան պտղոց. ևս զի չիցէ
խտոյութիւն ի մէջ իշխանեաց: Յայսմ ամի
տեսցի սասաիկ մահ մեծամուռ և հարուտ կա-
նանց. զի երևակն և լուսարերն գտանին կրց-
եալք: Դարձեալ լուսնթագն յառաջնում աստն
երկնից՝ նշանակէ զսպառութիւն մարդոց յա-
մենայն հիւանդութենէ, պատահեցին սասաիկ
պատերազմուք և սպանութիւք. մանաւորի
թագաւորս, և ի յօգնիս իւրեանց. ըստորումն
ցուցանին երևակն յանկեան և հրատն յութ-
եկորդ ասան երկնից:

1814. 1842. 1870. 1898. 1926.

Ի մտանել արեգակն յառաջին աստիճան
խոյին ի 21 մարտի. իշխող տարւոյն լինի լու-
սնթագն: Քանզի ստ գտանի ի միջն երկնից
ի տան հրատին, որ է խոյն, ուր գոյ իւր բարձ-
րութիւնն յիւր յառաջին հայեցողութեան:
Ասան որոյ կարելի է ասել, թէ աստիճակոյ
տարիս լինի պտղարեր, և աստ ցորենով, զի-
նեաւ, մեղով, ձիթով, վշով, ապրիմաւ, ձր-
կաւք, և ամենայն բարեհամ պտղովք: Ան-
բողբ բարի և խաղաղ բաց ի պատերազմէ:
Ակիլքն ձմերան ցուրտ, հանդերձ կարկուտք
մէջն ջերմ. վերջն հանրարտ: Գարունն ցուրտ

մինչ ի 22 յունիսի. նշան է անձրևաց՝ և որոտմանց, պակասին ջուրք յաղբերաց. մեղցին եղինք ոչ սակաւք: Օգինի աշնան աճին գետորայք լինին հիւանդութիւնք: Եղաւսցուք զԱստուած, զի չիցէ մահտարածամ: Պարտիճք լինել սակաւակերք և զգուշանալ ի ջրոց: Երբ զի յայսմ ամի արեգակն գտանի յերկոտասաներորդ տան երկնից՝ ընդ հրատին, ցուցանէ թէ թագաւորն այլազգեաց յոյժ նեղիցի յիւրոց թրշնամեաց, զուցէ ևս ի նոցանէ սպանիցի ընդ սատակմամբ բազում զինուորաց: Եւս՝ զի երեւակն է յեւն, և ի քառակուսի հայեցողութեան ընդ լուսնթագին, ցուցանին արիւնահեղ պատերազմունք. վասն որոյ՝ ի կողմանէ թագաւորին հասանիցին մարդոց սաստիկ նեղութիւնք և տրամութիւնք: Եւս նշանակին վատանգ թագաւորաց, վէճք, տարաձայնութիւնք, և վնասք ի վաճառականութեան:

1815. 1843. 1871. 1899. 1927.

Յայսմ ամի՝ երբ արեգակն յառաջին աստիճան խոյն՝ ի 21 մարտի մտանէ. իշխող աւրոյն լինի փայլածուն, որ գտանի ի մէջ երկնից. այսինքն՝ ի մէջ խոյն, որ է տուն հրատին, ևս յառաջնում հայեցողութեան: Աւտի ի յառաջիկայ ամն լիցի լիութիւն ամենայն ի-

րաց. ցորենոյ, խաղողոյ, ձիթապտղոյ, կոտուահատի, ապրշմի, մոյ, և ձկան: Ափիղքն ձմեւրան լինի ցուրտ և կարկուտ. մէջն ջերմ. վերջն քաղցր: Գարունն ցուրտ մինչև ցսկիզբն ամառան: Ըմառն յոյժ ջերմ: Եշնան լիցի սառնամանիք, անձրև և հիւանդութիւն. մանկամարդաց հանդիպին ցաւք աչաց: Գաշտային սեղիք լինին առաւել պտուղք, քան թէ լեռնայինք: Գինիք վնասին և նուազին. պարտ է յետի քաղել զխաղողն: Պտուղք ծառոց առատացին. բարւոք է նաւարկութեամբ ուղևորիլ. ասէ՝ Գեմնիսիտոս՝ թէ յաճախին կարկուտք և հողմունք ուժգնակի հսկեցին: Պարտ է աղաչել զԱստուած զի մի երեւեցին երկրաշարժութիւնք: Ցուցանին սաստիկ պատերազմունք և մարդասպանութիւնք: Թագաւորք և իշխանք դիցեն հարկս ծանունս ի վերայ ժողովրդեանն, զի կատարեցեն զարարս անիրաւու: Յարկցեն մարդիկ վատթարք և փժունք, ըստ այնմ ցուցանէ արեգակն ներհակ հայեցողութեամբ ընդ հրատին և երեւակին, յանկեան տասներորդ տան երկնից: Ի փախճանի ևս հրատն ներհակ հայեցողութեամբ հայի յարեգակն երրորդ տան երկնից, և թաւալումն է ցերեկեայ, վասն որոյ ցուցանի մեծ և արիւնահեղ պատերազմ, անհնազանդութիւն ռամկաց առ թագաւորն, և կորուստ թագաւորութեան իւրիք: Երեւեցին ևս վէճք, խռովութիւն

ևս խնդիրք ի մէջ հղբարց և սիրելեաց, ընկե-
րաց և բնասանեաց:

1816. 1844. 1872. 1900. 1928.

Ի մտանել արեգական յառաջին աստիճան
խոյն ի 21 մարտի, իշխող տարւոյն լինի կրե-
ւակն: Երբ զե երեակն, գտանի ի մէջ երկնից
և ի մէջ խոյին, որ է տուն հրաանի. ուր է
բարձրութիւն իւր, ևս գտանի յառաջին հայե-
ցողութեան. վասն այսորիկ ասելի է, թէ ի յա-
ռաջիկայ ամն լինի միջակ յառատութիւն ցորե-
նոյ. ի բարութիւնէ խոյին առատանան ոչխարք,
բայց պահասին ձիունք: միջակ իւղ ձիթապրո-
ղոյ, և մեղս. երեքօրեայ և քառօրեայ տեղք
տիրեցեն. զամն ողջոյն, հնչեն հարաւային
հողմունք: Ակիզբն ձմերան հողմառաւ. մէջն
բարեխառն. վերջն ջրառատ և սառնամանեայ:
Գարունն թեթեւ անձրեաւ լինի բարեխառն.
նոյնպէս և ամառն. բայց թուի թէ հողմ ա-
նոյշ փոստեցէ մրգաց: Եռունն գուշակէ զտկա-
րութենէ մանաւանդ վաւաշոտ կանանց, որոց
ոչ ստիւաւ լցի մահ: Գոյ կասկած կարկառ-
հարութեան, և տարածամ մահոց:

Յայսմ ամի երեւեցին բազում աւազակք.
որ ընդ երեւակաւն է ծնեալ լինի սակաւահա-
ւատ և անգութ. ըստ որում երեւակն յիննե-

բորդ տան երկնից ցուցանէ: Եւս հրաան կը-
ցորդ ընդ լուսնթագին (և ընդ հակառակն) յեթ-
ներորդ տան երկնից, է նշան արեւահեղ պա-
տերազմաց և մահոց փորթամ արանց և մե-
ծահամբաւաց: Լուսաբերն յեթներորդ տան
երկնից յանկեանն՝ զեկուցանէ զաջողութենէ
կանանց և երկշոտ արանց:

1817. 1845. 1873. 1901. 1929.

Երբ ի 21 մարտի. արեգակն մտանէ յառա-
ջին աստիճան խոյին. իշխող տարւոյն լինի լու-
սինն: Երբ լուսինն գտանի ի մէջ երկնից, ի
ցուլ կենդանակերպի, որ է տուն լուսաբերին,
ուր գոյ իւր բարձրութիւնն, առաջին սահման,
և առաջին հայեցողութիւնն: Աման որոյ ա-
տելի է, թէ տարիս այս լինի առատ ցորենով,
գինեաւ, պողոպ, ձիթով, ապրշմաւ, քթանիւ,
և ձկամի. եղանակն յոյժ մեղմ և անոյշ. առա-
տութիւն ջրոց ոյր աղազաւ ոչխարք, և մե-
ղուք ոչ ապականին: Եման եղեցի բազմանձ-
րե և իթթաբեր: Չմեան հասարակ: Գարունն
բարեխառն: Եռունն ջրառատ: Յարեւելան
կողմանէ ապականին որայք ի կտլիս: Ետող-
ջութիւն է մարմնոց, զե լուսնթագն գտանի
յառաջին տան երկնից: Եւս երեւակն ի տաս-
ներորդ տան, առաւ վեշապին կցորդ ընդ հրա-
ան

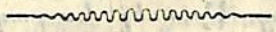
տին, և ի շարժելի նշանն ցուցանեն զարիւն-
 հեղութիւն և զկտորաւ: Թագաւորք և իշ-
 խանք ի վառց հպատակաց և պաշտօնեկցն
 զեցնն զձանս հարկս, և զայլ ինչ հրաման, և
 զկարգ զանհաճոյ աամկաց: Արեւին կուսողակք
 հզօրք և գողք. մինչ զի ճառագարհօրք կաս-
 կածանօք ուղեւորին, բոս այնմ յայտնէ հրաման
 յիններորդ տան երկնից հանդերձ տաով վե-
 շապին: Աւ զի ասացեալ հրաման գտանի յե-
 րեակի տան և լուսնիտազն ոչ հայի առ նա,
 նշմարի թէ զբանաս բռնութեամբ բացցնն և
 բազումք ի բանտարկերոցն ելցնն: Աւս զի փայ-
 լածուն յերկրտասաներորդ տան գտանի, գու-
 շակի թէ փոճառականք և իմաստասէրք անկ-
 ցին յաստիճանաց իւրեանց:

1818. 1846. 1874. 1902. 1930.

Արք արեգակն ի 21 մարտի յառաջին աս-
 տիճան խոյին մտանէ. իշխօղ տարւոյն լինին
 հրաման Արք սա գտանի ի սէջ երկնից ընդ
 ցեցին, և առաջին հայեցողութեամբն ցուցանէ
 մեզ թէ ստանձեկայ ան լիցի ցամքութիւն,
 ցրտութիւն և ձրւն. միջակ պտուղ, ապշում,
 ձէթ, գինի և ձուկն: Գարունն և ամառն զէջ:
 Աշունն չոր և ցամաք: Զմեռն առատ և սրտ-
 զարեր, բայց բազմահողմ. ցորեանն մեծապնն.

ոչխարք սահաւածունդ. իսկ մեղուք, վուշն,
 միսն թանկապինք և ունդք միջակք: Հրաման
 գուշակէ զկոխ. Աստուած ազատեցէ զմեզ
 յերկրաշարժութիւնէ: Արեակ է յանկեանն
 եօթներորդ տան. վտան որոյ լինին պատերազ-
 մունք և կտորաւք: Արեակն է կցորդ ընդ
 լուսութիւնն, որ աղաղաւ լիցի մահ հարուստ
 և մեծահամբու տիկնոջ ուրուք: Առաջին լու-
 ճորդ ընդ դուխ վիշապին ցուցանէ զմահ գո-
 վիլն արանց, և զմեծ վնաս պաղոց: Արեգակն
 յիններորդ տան երկնից նշանակէ զձանապարհ
 թագաւորի միոյ. հրաման ընդ լուսնին պատ-
 ճառեցնն զմեծամեծ երկրաշարժութիւնս:

1819. 1847. 1875. 1903. 1931.

Արք արեգակն ի 21 մարտի մտանէ յառա-
 ջին աստիճան խոյին. իշխօղ տարւոյն լինի փայ-
 լածուն հանդերձ երկրաւորաւն, որ է տուն և
 օթեան ստանձին փաղածու մուրակին: Ասան
 որոյ պաղաքաղութիւնք տարւոյս լինի նուազ.
 գուշակի ևս կոխ, և հարուած չորքոտանեաց,
 պիճակաց, մեղուաց, և ցու ժանտամահ:
 Ակիզքն ձմերան լինի ցրտային. մէջն բարե-
 խառն. վերջն յոյժ սառն, անձեպին և առա-
 տաջուր: Ի գարնան լիցին անձիւք՝ ծառոց
 վնասակարք. ի վերջն է տեղիս տեղիս անկցին:

կարիւտք: Եմանն անձրևոտ և մառախլապատ. պարտ է փութով քաղիլ գորբանս, զի մի՛ ապականեսցին: Աշունն եղիցի քամոտ և առողջարար. որթք զբազում խաղողս բերցին: Տարիս այս է բարի անկերոյ, տեղափոխելոյ և պատուաստելոյ. ցորեանն զիւրաւ ապականի: Աղաչեսցուք զԱստուած փան պտղոց: Յայսմ ամի ցուցանի աւերումն և խանգարումն գաւառի կամ քաղաքի միոյ, և փառաբախտութիւն ազգի մարդկան: Եւ զի հրասն գտանի յեօթներորդ ամն երկնից և քառակուսի հասկեցուածով ընդ փայլածունն, և զօհայն յութերորդ ամն երկնից, ևս քառանկիւնի հայեցողութեամբ ընդ արեգական. նշանակին զմահ անթիւ մարդոց: Առաւել ևս բազմաման նենգազործք, որք այլոց զխորխորաս փորեն, բայց ինքեանք անկցին ի նոյնն. տեսնի անթիւ գերութիւն մարդոց: Խռովութիւն և կռիւք ի մէջ մեծամեծաց, և զանազան գաւառաց այնպէս՝ զի ի մէջ սիրելեաց և բարեկամաց՝ հաւատարմագոյնն ո՛չ ձանաչեսցի:

1820. 1848. 1876. 1904. 1932.

Երբ արեգակն ի 21 մարտի յառաջին կէտն խոյն մտանէ. իշխող տարւոյն լինի մուշթարին ընդ երկաւոր նշանաւն, որ է տուն փայ-

լածունն: Եւ զի գտանի սա ի մէջ երկնից ի բարձրութեան իւրում և յառաջին հայեցողութեան փան որոյ ամն այս լինի առատ ի մեղմութենէ մուշթար այն: Սիրիքն ձմեռան ջրաւէտ մէջն բարեխառն և քամոտ. փերջն զէջ և եղիմնախոր: Գարունն լինի խառն ընդ հիւանդութեան: Եմանն նմանի գարնան: Աշունն զէջ և ի սկզբուն անդ ստիպա ինչ հիւանդութիւն: Տարիս այս լինի կասկածոտ փան յի կանանց: Չիթենիք լինին բաւական: Միան և քաթանն ստիպա ինչ թանկագին երկին: Յայսմ ամի որովհետեւ արեգակն յերկառասանութեան ամն գտանի ընդ հրասին, նշան է սաստիկ նեղելոյ այլազգեսց թագաւորին ի թշնամեաց իւրոց. յորոց գուցէ մեռանիցի հանկերձ պիւնահեղ կոտորածովք զնուորացն: Օգոհան ի բարձրանալ և քառանկիւնի հայեցողութեամբ ընդ լուսնթագին ցուցանէ զսաստիկ պատերազմ, որով նեղին և արամին մարդիկ ի թագաւորէն իւրեանց. ցուցանէ ևս զփտանդ ինչ թագաւորաց զվէճն. զխռովութիւնս և զանկումն փաճառականութեան: Եւ զի գտանի ի սեկեռեալ նշանն, տարին լինի միջակ բաղմացին կռիւք, ցաւք ինչ և ծաղիկք:

1821. 1849. 1877. 1905. 1933.

Երբ արեգակն ի 21 մարտի. մտանէ յառաջին աստիճան խոյն, իշխան տարւոյն լինի զօ-

հաշն, որ գտանի ի մէջ երկնից, ի կշիռ կեն-
 դանակերպին, որ է սուն լուսարեւին, որ է
 ի բարձրութեան իւրում և յառաջին հայե-
 ցողութեանս Ասան որոյ առաջնկայ տարիս
 լինի միջակ և ուրախութիւն ի մէջ մարդոց,
 և գտարին բոլոր հարաւային հողմն վէ: Սկզ-
 բրն ձմերան լինի քամնս. մէջն բարեխաան.
 վերջն սաան և հողմ: Գարունն լինի միջակ և
 անձրեային: Եմանն միջակ և բարեխաան, և
 վասն անուշ հնչելոյ հողմոց պտուղք սպրակա-
 նին: Եշունն գուշակէ գհիւանդութիւն ի մէջ
 վաւառոտ կանանց, յորոց բազում ամասնաս-
 ցին: Եսէ Բեմոկրիտոս թէ լինի քնասակար
 կարկուտ. աղաչեացուք զՍտուած, զի մի և
 բեկեայի մահատարածամ: Յայսմ ամի բազմա-
 նան աւաղակք, և որք ծնան ի ներքոյ զօհա-
 լին ունկնցն զփոքր հաւատ և զքարեպաշտու-
 թիւն. զոր ցուցանէ զօհայն յիններորդ տան
 երկնից: Եւս հրասն կցեալ ընդ մուշթարոյն,
 և յեօթներորդ տան երկնից ցուցանէ գտասիկ
 կոխ և կոտորածս, և զմահ մեծահամբաւ և
 հորուստ արանց. բայց տարին լինի քաղցր:
 Բարձեալ լուսարեւն յեօթներորդ անկնան երկ-
 նից ցուցանէ զաջողութիւն կանանց և իգա-
 բարոյ արանց:

1831 1850 1871 1891 1911
 1831 1850 1871 1891 1911
 1831 1850 1871 1891 1911

1823. 1850. 1878. 1906. 1934.

Երբ արեգակն ի 21 մարտի մտանէ յառա-
 ջին սասձան Խոյի իշխան տարւոյն լինի ա-
 րեգակն ընդ խնցրեալն կենդանակերպի, որ է
 սուն լուսնն: Արեգակն գտանի ի մէջ երկնից,
 ուր ունի զեր բարձրութիւն և զեր առաջին
 հայեցուած: Ասան որոյ ցուցանի թէ տարիս
 այս ընի յոյժ աւատ բերրի, և պարարտ ամե-
 նայի թեթեւագին ընչեւք. լաւ ճաւաքաղութիւն.
 շատ պտուղ, զինի, ապրշոււմ, ձէթ, միս և ձու-
 կրն: Եմն բոլոր լինի առողջ և խաղաղ: Չը-
 մեան ջերմ: Գարունն գէջ: Եման և Եշունն
 քամնս Եաստութիւն ոչխարաց, մեղք և ըն-
 տոց: Եգրիսն պտուղք պարտիլաց մահ և
 հարուած երեխայից: Յայսմ ամի գտանին գողք
 բաղումք, և ի մարտի ոչ տեսանի բարեպաշտու-
 թիւն. ըստ այնմ ցուցանէ զօհայն յիններորդ
 տան երկնից: Եւ զի զօհայն ունի քասանկիւ-
 նի հայեցուած ընդ հրասին. սուս զինուորք
 ունիցն զխառվութիւն ընդ իրեարս, և փո-
 խեայն գտաւջն ակղն: Եւ զի սասցեալ հը-
 բան գտանի յերկտասաներորդ տան երկնից,
 է նշան անկանելոյ դանակաւ և թրով: Եւս
 արեգակն յիններորդ տան երկնից, և կցեալ ընդ
 գլխոյ վաւաղն, ցուցանէ զսունել թաղաւորին
 գձանուպարչս, զմահ մեծամեծաց և փոքունց.
 երկն նոր թաղաւորաց, որք բնութեամբ կա-
 մեայն իշխել և արեւ այլոց: Եւսարեւն և

Փայլածուն վառարարտ և կիզեալ նշանակին
 զվնաս ժողովրդեան և թագաւորին, նմանապէս
 և զվնաս թագաւորին ի ժողովրդինէ: Ի վախ-
 ճանի տաններորդ տանուաէրն վառարարտ, և
 յանկեան տան գոլով, և կիզեալ ևս՝ ցուցանէ
 զցաւս, զնեղութիւնս, զվնշտս և զվնասս ար-
 քունի պաշտօնէից:

1823. 1851. 1879. 1907. 1935.

Յորժամ ի 21 մարտի արեգակն մտանէ յա-
 ուղին կէտն խոյին. իշխան տարւոյն լինի լու-
 սինն, որ դաանի ի մէջ երկնից յառիւծ կեն-
 ղանակերպի, որ է տուն արեգական. վասն որոյ
 տարիս լինի պարտաւ: Յամաւան ժամանակին
 բազում ջուրք և հիւանդութիւնք: Անուան
 շատ ցարս և մեայր Վեպք թանձրաման զինի
 զարնանումնին: Յարաւատ և ի լեւնային տե-
 ղիս հոլով կարկուտ. բայց սոցցեն զբազում
 պտուղս ծաւք լեւնայինք: Ամբ բոլոր լինի ա-
 ուղջ բաց յաշնան: Ատէ Վեմակրիտոս՝ թէ
 շուրջ զեքրանոյն ծնանին փշրակք, և թէ մա-
 նաւանդ երիտասարդք պարտին խմել զզար-
 նան զինի. և գեյթունն յայտմ ասի լինի բա-
 ւական: Աւ զե մուշթարին յառաջին տան երկ-
 նից գասնի, նշանակէ զտուղ ջութիւն մարդ-
 կային մարմնոյ: Աւ ասուա վիշապին կցեալ ընդ

հրատն, և հրատն ի շարժուն կենդանակերպի,
 ցուցանեն զկեծ պատերազմ և կոտորած: Թա-
 գաւորն և իշխանքն զիցին ծանր հարկս հնա-
 զանկերոց և սամկաց, և արտոցեն զսյլ անխ-
 բաւութիւնս: Տեսնին շատ աւազակք և գողք,
 այնպէս զի ճանապարհք իցեն երկիւզալի և
 կասկածոտ, ըստ այնմ ցուցանէ հրատն յիննե-
 րորդ տան երկնից ընդ տոյց վիշապին: Աւ զի
 ասացեալ հրատն գասնի ի տան զօհալին. և
 մուշթարին ոչ հայի ի նա. վասն այտորիկ կար-
 ծիք է, թէ բանաք բանութեամբ բացեալ լի-
 նին և բազումք ի բանտարկելոցն ելցին: Փայ-
 լածուն յերկոտասաներորդ տան երկնից ցուցա-
 նէ թէ վաճառականք անկցին յաստիճանաց և
 ի պատուոց իւրեանց:

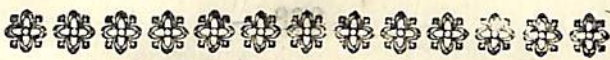
1824. 1852. 1880. 1908. 1936.

Իշխան տարւոյն լինի հրատն, երբ ի 21
 մարտի արեգակն մտանէ յառաջին աստիճան
 խոյին, և հրատն ունիցի ընդ ինքեան զառ-
 իւծն, որ է տուն արեգական: Ամուլ և ցա-
 մաք երեւի տարիս այս: Արիզըն ձմեքան ցուրտ,
 ջրային և քամոտ. այնպէս զի ծաւք արմա-
 տաքի խլիսցին. մէջն բարեխառն. վերջն ցըր-
 տիկ: Վարունն անձրևոտ. նման սմին լիցի ա-
 մառն: Աշունն թուի լինել ջերմ, ցաւազար.

իջուած, հաղ, և անձկութիւն կրծոց. փան
որոյ հարկ է ուտել սակաւ զհաց, և բմպել
շատ զգինի: Ասէ Վեմ. կրիտոս՝ թէ զեյթունն
լինի առատ. տարին անշողակ որթոց. բայց է
պարտ ջրել մեռանին բազում մեծամեծ կին-
զանիք տան. զաղանք աստատանան, հիւանդու-
թիւն կանանց, ձայն բօթալի զօրաց: Պարտ է
աղաչել զՆստուած, զի մի կրեկային կրկրա-
շարժութիւնք: Քօհայն յանկեան եօթներորդ
տան երկնից ցուցանէ զարիւնաշիղ պատերազ-
մունս և զկոտորած: Աւ նոյնն է կցեալ ը ք
լուսարերին, փան որոյ տիկին մի մեծ անուա-
նի և հարուստ մեռանի: Առաջինն կցեալ է
ընդ զլուս վեշապին. փան որոյ մարդիկ գո-
փութեան արժանիք մեռանին. պտուղք վնա-
սին յոյժ և ապականին: Թագաւորն ու զեռ-
րեսցի՝ զի հրատն է ընդ լուսնոյն, ուստի սաս-
տիկ երկրաշարժք գուշակին:

Ապրիլեալ զայս 28 ամս, և զմէրգրեալ լուսնանն,
գործեալ անեա՛ յընէլէտնէ, զի հարմընաւոր շրջան
արեգակնն է. թայն փոխեա՛ զլուսնանն Քրիստոսի
տետլով. 1937. և զայսն ըստ հայերէն:

Յայտանս վան պատահան եղանակայ ի վերայ
երկրորդան ամայ:

Յ Ո Ւ Ն Վ Ա Ր

Ի Յունկարի որ է հոռի՝ թէ լուսինն խա-
ւարի, ելանէ թագաւոր յարեկից, և առնէ բա-
զում արիւնհեղութիւն, յաղթէ բազում զօ-
րաց. աղ և ձիւն շատ. լինի մարխա. և լիւ-
թիւն յարեմուտս: Աւ յառնեն մեծամեծք ի վի-
րայ միմեանց պատերազմն ընդ քաղաքս և
առնեն: Թէ բակ ունի՝ ջուրք պակասին. ի
յուռաջանալ տարւոյն՝ թագաւոր մի փախտա-
կան լինի: Թէ եղջիւրն ողորդ՝ ցուրտ լինի.
և թէ ի կախ՝ անձրև լինի: Թէ արեգակն
խաւարի՝ ոմն թագաւոր ելանէ ի վերայ մարդ-
կան, շարժէ զսուր՝ և աւերի գամենայն. և լի-
նի յայնմ տարւոջ բարկութիւն: Թէ բակ ու-
նի բազմանան գողք, և թագաւոր ոմն փախ-
չի. խաշանց մահ, շարժին պատերազմունք:
Թէ իջանէ աղիցն յարեկը՝ անձրևաց առա-
տութիւն, և կրեն մարդիկ զցաւս: Թէ յա-
րեմուտս իջանէ տարին բարի և հողմային.
հաց. զինի և պատերազմուք յոյժ: Թէ ի
հիւսիս՝ կամ հարաւ՝ հնչէ շատ հողմ: Թէ
կայծակ լինի հնչէ հողմ յարեմուտից. ծառք
պակասին ի պողոց. տարին լինի բարի: Թէ
որտայ՝ բարի է ամենայն իրաց և յաւերա մն.

խաշանց. ցորեան, գինի շատ և լիութիւն ա-
մենայն երկրի || Թէ յաւուր շարժի լինին պա-
տերազմունք, և պակասին չորքոտանիք. բայց
ամենայն իրաց առատութիւն: Թէ ի զիշերի,
յաշխարհի մահատարածամ քաղաքաց փոխու-
մին և կոխք. նեղին ցովմեանս, փախուստ յա-
րեւելս հիւանդութիւն և յարուցմունք գետոց:

Փ Ե Տ Բ Վ Ա Բ

Ի Փետրվարի որ է Սահմի Թէ լուսինն
խաւարի, լինի արիւնհեղութիւն ի մէջ Թա-
գաւորաց, և յարեւելից ելանէ Թագաւոր մի, և
զհամիթ առնու. և վայ լինի արանց բազմոց
և մահ: | Թէ բակ՝ գինի և բամպակ յոյժ: |
Թէ եղջիւրն ողորդ լինի, լիցի ցուրա: | Թէ
կախ՝ հարկանի մուտք տարւոյն: Թէ արեգակն
խաւարի, նուազութիւն իրաց յայտմամբ յա-
մենայն երկրի: Թէ բակ՝ Թագաւոր մի ելանէ
յարեւելից և զբազուսն հնազանդեցուցանէ և
անկանի ի վերայ երկրի տուգանք: Թէ լջանէ
աղեղն յարեւելս բազում ցաւք ախրեն բարկա-
ցոց, և շարժումն լինի հեծելոյ յարեւմուտս
բազում պատերազմունք. Թագաւոր մի ի գորաց
իւրոց կորնչի. ձիւն յոյժ. խաղաղութիւն ի
մէջ մարդկան. բազմութիւն գազանաց. մասնիկ
հեծելոց յարեւմուտս: հողմք և անձրևք: Թէ հա-

րեմուտս իջանէ, հողմ սաստիկ. աղքատութիւն
յամենայն երկրի. արիւնհեղութիւն. հարա-
ժուսն. պատերազմունք, և զօրանան պարսիկք:
Թէ լինի կայծակ սոյ յարեւելից կողմանէ, մահ
մարդոց. սակաւութիւն կերակրոց, և պակա-
սութիւն պաղոց ի ծառս: Թէ որոտայ, գա-
րունն գեղեցիկ. լիցի պատու յոյժ: | Թէ յուր-
բաթի որոտայ, լինի կարկուտ և սոյ. հարք
վաճառեն զարգիս: Թէ յաւուր և թէ ի զի-
շերի լինի երկրաշարժութիւն, սպականէ մար-
դոյ, իսկ անաւնոց ստող ջութիւն և ամենայն
իրաց առատութիւն. լիցին ևս պատերազմունք.
Թագաւորք կուսիցեն ընդ միմեանս մեծամեծք
քաղաքաց անկանիցին նենգաւորք. իշխանք ա-
պրտամբողք. արեւելից զլիսաւորն կորնչի. հե-
ծելոց լիցի գաղարուն, և յեգիպտոս անկանի
սով:

Մ Ա Բ Տ

Ի Մարտի որ է Տրէ Թէ լուսինն խաւարի,
ամենայն իրաց Թանգութիւն. բայց առողջու-
թիւն է. ի պարսիկս մեծամեծք մեռանին, և
լինի տարին բարի: Թէ բակ ունի, նշանակէ
աւեր՝ ահ և մահ: Թէ եղջիւրն ողորդ՝ այ-
գուց պտուղք չորանան: || Թէ ի կախ՝ երաշտ
և հողմ. Թէ արեգակն խաւարի, ի հողմոց

երանէ որ հեծելովք յարարիա, բողոժ սոց-
մուկք լինին **Թ**է բակ հիւանդութիւն լինի
և գանդի նորա աոցէ այլ որ: | **Թ**է իջանէ
աղեղն յարեկըս, հեծեալք երանեն. բայց հաս-
տատութիւն լինի ի մէջ թագաւորաց, պատ զք
շատանան. բայց երեք ամիս ող ծոյն մահ անաս-
նոց. **Թ**ագաւորն զօրանայ ի վերայ մեծամեծաց
իւրոց մահ ի վերայ երկրի և անձրև: | **Թ**է
յարեմուտս իջանէ, առատութիւն յամենայն
իրս և խաղաղութիւն յամենայն երկրի. **Թ**է
կայծակ լինի բողոժ շարիք արեւն երկրի բայց
մեղը յոյժ: **Թ**է որոտայ աշունն լինի չոր և
պարզ ձմեռն երկայն, խաշանց մահ, և մարդ-
կան առողջութիւն: | **Թ**է յուրբաթի որոտայ,
գարուն հոգնային. մարդկան առողջութիւն
մեղը և զինի յոյժ, և պաղոց առատութիւն:
Թէ յաւուր շարժի ի մէջ գաղանաց և թա-
գաւորաց կոխ լինի. զողք կորնչին. աղբառք
ձօխանան. յարեկից կողմն մնաս լինի. բայց ի
բոլոր երկրի և յամենայն քաղաքս բարութիւն,
բարկութիւն վերանայ. լինի սակաւ հիւան-
դութիւն, և թագաւոր ոմն մեռանի: | **Թ**է ի
գիշերի շարժի լինի խաղաղութիւն սաստիկ
հոգմն, և յոյժ ցորեան. սահմանն զիմակաց
լինի թշնամոյն, և **Թ**ռչունք բազմոնան:

Ա Պ Ր Ի Լ

Յապրիլի որ է **Ք**աղոց՝ **Թ**է լուսինն խա-
ւար/, սով և տրտմութիւն լինի յերկրի. մե-
ծամեծք խոնարհին. բայց ի հայս լինի առա-
տութիւն և ամն բարի ի պարսիկս լինի սով
մեծ և թաղաւորք նոցա նուաճին: **Թ**է բակ
ցաւք ի մարդիկ. փախուստ թշնամեաց. ուրա-
խութիւն յամենայն երկրի. **Թ**է կղջիւն ողորդ
լնի, սյգիք լինին բարի: **Թ**է ի կախ՝ մահ
լնի և խառնակի օրն: **Թ**է արեգակն խաւա-
րի, սպանումն թագաւորաց և պակասումն զօ-
րաց: **Թ**է բակ ամուռ, լնի արիւն-հեղութիւն.
հողմ, հողվ հիւանդութիւն ի մարդիկ. պա-
կասումն ջուրց. բազմութիւն զողոց, և ահ ի
մարդիկ: **Թ**է իջանէ աղեղն յարեկըս, խառնա-
կումն լնի թագաւորութեան պարսից. մեծա-
մեծաց կորուստ և սուգ և արամութիւն. յա-
րեկըս մահ մեծի ուրումն, և հակառակութիւն
ընդ թագաւորն արեկից: **Թ**է յարեմուտս
իջանէ, երանէ թագաւոր մի յարեկից կուսէ,
հնգու զարիւն. արեւ քաղաքաց, լնի ևս բա-
ղոժ պատերազմ, գերութիւն յերկրին պարսից.
բազմութիւն զողոց փախուստ մարդոց, և սա-
կաւ խաղաղութիւն. **Թ**է որոտայ՝ գազանք և
խաշինք կատարն, և աղայոց մահ: **Թ**է յուր-
բաթի որոտայ, ի կողմնես հարաւոյ տարին
լնի բարի, և առողջութիւն մարդոց. մեղը
յոյժ. խաշանց բարի. շարժմունք և հարուածք

մեծամեծաց. և կանանց բազմաճնութիւն: Թէ
 յաւուր շարժի, լինի արիւնհեղութիւն յարե-
 ւելքս. հեծեալք տարածին ընդ ամենայն երկիր,
 և խողազութիւն լինի անհաստատ. և ևս կոր-
 ծանուսն թագաւորաց և զխաւորաց: Թէ ի
 գիշերի շարժի վերութիւն լինի. և տեղիս տե-
 ղիս բարի անձրև. բայց պատերազմանք յոյժ
 և անբաւ:

Մ Ա Յ Ի Ս

Ի Մայիսի որ է Երաց՝ Թէ լուսինն խա-
 ւաղի, բարի է ամենայնորմեաց, և հակառակու-
 թիւն երկրին հռոմաց, և կատրումն խառագոյն
 ալլաղբեաց աւերեցեն զբազում տեղիս յա-
 մենայն երկիր ծաղեացի սուղ և մեծ արամու-
 թիւն յանորինաց. կանայք յղիք մեռանիցին.
 Թարաւորն սպանանցէ զսոխ իւր. և ինքն
 մեռանիցի թողլով զսլժոռ. իւր որդեաց իւրոց:
 Թէ բակ՝ խառնակումն լինի յարապիկս և գա-
 զանք մեռանին: Թէ եղջիւրն ողորդ՝ դողք
 բաղմանան և դազանք մեռանին: Թէ կախ՝
 թանդութիւն հացի և հրանդութիւն: Թէ
 արեղակն խաւարի՝ թագաւոր ոմն մեռանի, և
 լինի հակառակութիւն մեծ: Թէ բակ՝ Թա-
 դաւոր ոմն մտանէ յօտար քաղաք. բայց ոչ
 յաջողի և յետս դառնայ, և լինի մարդիսն ա-
 ոտըջութիւն: Թէ իջանէ աղեղն յարեւելքս

մուտք շատ ամն արդիւնաւոր: մեղր և բամբ
 պակ թանկ. պատերազմ բազում. յարեւմուտս
 աղքատութիւն. Թագաւորն արեւելից ի գերու-
 թիւն վարի. իսկ մարացն պատերազմի ընդ այլ
 Թագաւորի, և յետոյ խողաղանայ: Թէ յարե-
 մուտս իջանէ՝ հրանդութիւն. ջիրմ. ծաղիկ
 և ցաւ: Թէ կայծակ լինի, երեք օր հողմ ե-
 լանէ, և լինի արիւնհեղութիւն, և այր մի մեծ
 մեռանի: Թէ որոտայ, պտուղք շատանան. գի-
 նիք քացախին, և հրանդութիւն: Թէ յուր-
 բաթի որոտայ, մարդկան մահ և անանոց
 ծախք. հաց պակասի. գողք շատանան. հա-
 ւառքն կորնչին. մարդիկ դիւահարին. մեծա-
 մեծք չքանան. տղայք խանգարին յորովայնի:
 Թէ յաւուր շարժի ջիրմ յոյժ, և Թարաւոր
 մի ելեալ՝ առնէ արիւնհեղութիւն. և լինի մահ
 մեծամեծաց. մարդիկ սպանին. ընդ հեթանոս
 կռիւ. ցորեան պակասութիւն. Թշնամիք բաղ-
 մանան. հաւատացելոց թերահաւատութիւն:
 Թէ ի գիշերի շարժի, արքունեաց և հարս-
 տաց. մահ Թագաւորաց անկումն. առատութիւն
 ցորենոյ և մարախ անկանի

Յ Ո Ւ Ն Ի Ս

Ի Յունիսի որ է Սեհեկի՝ Թէ լուսինն խա-
 ւարի, սասանութիւնք աղքատաց և արիւնհե-
 35

դու թիւն. անձրեքն պակասին. քառասուն օր
 թագաւորն բարեպաշտոց սպանանէ զսոսկ իւր:
 Թէ բակ յիս հինգ աւօր հոգմ սաստիկ
 անձրեաց պահասումն գաղանք մեռանին, և
 խազազութիւն լինի. Թէ եղջիւրն ողորդ, գա-
 զանք մեռանին, և օրք խառնակին: Թէ կախ
 երաշտ և թանկութիւն: Թէ արեգակն խա-
 ւարի թագաւոր մի ելանէ յարեւելս, և վեր ի
 վայր առնէ զբազում տեղիս, սղմուկ և սասա-
 նումն երկրի յերեսաց նորա: Թէ բակ երթան
 հեծեալք ի հօտանոց յարեւմուտս և սպանն
 զբազաքս բազումս: Թէ իջանէ արեղն յարե-
 վելս, վանասակ բարի ի կողմն հարաւոյ. ցա-
 ւսեկանի մարդիկ և շուք կատաղին յերկրին
 պապից: Թէ յարեւմուտս իջանէ, անձե շատ
 ձեթ գինի և մեղր նոյնպէս շատ: Թէ կայծակ
 լինի արեւթիւն լինի անասնոց և թռչնոց: Թէ
 որոտայ արեւն հեղութիւն լինի. հաց առատ
 և գինի թանկ. բայց մարդկան առողջութիւն
 Թէ յաւուր շարժի արեւն հեղութիւն, պանե-
 դութիւն, սպառաւոր և հիւանդութիւն, ան-
 կանի աթոռ մեծ, ծառք անկանին, և Լսո-
 ուած քաղցրութեամբ հայի յաշխարհ: Թէ ի
 գիշերի շարժի, մանր սմասուր կոտորին. աղ-
 բիւրք բազմանան. ցորեան շատ. աշխարհի խա-
 զազութիւն:

Յ Ո Ւ Ղ Ի Ս
 Ի Յուլիսի օր և Երեմի թէ յուսինն խա-
 ւարի, արեւն հեղութիւն լինի ի խոլաւան և
 աւեր շատ. քաղաքք շարժին. թագաւոր ժա-
 ւանդէ զնո. յարեւմուտս պատերազմուք: Թէ
 բակ անասնոց և հոգմոց և անձրեաց բազմու-
 թիւն. և աղբիւրք առատանան և մարդկան
 առողջութիւն: Թէ եղջիւրն ողորդ լինի ե-
 րաշտ: Թէ ի կախ անձրե լինի. Թէ արե-
 գակն խաւարի, որի թագաւորի սպանանէ
 զհայր իւր, անցանէ ընդ արեւելս առնէ զբա-
 զումք բաղաքս. բայց հեծեալք նորա ցրուին
 ընդ ամենայն երկիր: Թէ բակ մահ հասանէ
 թագաւորի և որպեց նորա. լինի թշուառու-
 թիւն զօրաց նորա. երանէ արապիկն և առնէ
 փնաս բազում: Թէ իջանէ արեղն յարեւելս
 մեռցի թագաւորն, և խափանին գործք նորա.
 հեծեալք կանեն և մտանն յարեւմուտս. պար-
 սիկք պատերազմին ընդ այլազգիս և յաղթեն
 նոցա. ի բարիս և յարեւմուտս պատերազ-
 մուք լինին. ցորեան տաւառ: Թէ յարեւմուտս
 իջանէ, արեւն հեղութիւն ի կողմն հարաւոյ:
 Թէ կայծակ լինի պակասին անձրեք, մեղր և
 բամբակ լաւ. ահ ի վերայ երկրի և պատե-
 լազմ: Թէ որոտայ խաշանց մահ և ծաղիկ
 սղայոց. ցորեան շատ և ազատաց մահ: Թէ
 յուրբաթի որոտայ ձմեռն երկայնաամ, տա-
 րին բարի ծառոց և ստկոց: Թէ յաւուր շար-

այ միջոց ի Յուլիսի օր և Երեմի թէ յուսինն խա-
 ւարի, արեւն հեղութիւն լինի ի խոլաւան և
 աւեր շատ. քաղաքք շարժին. թագաւոր ժա-
 ւանդէ զնո. յարեւմուտս պատերազմուք: Թէ
 բակ անասնոց և հոգմոց և անձրեաց բազմու-
 թիւն. և աղբիւրք առատանան և մարդկան
 առողջութիւն: Թէ եղջիւրն ողորդ լինի ե-
 րաշտ: Թէ ի կախ անձրե լինի. Թէ արե-
 գակն խաւարի, որի թագաւորի սպանանէ
 զհայր իւր, անցանէ ընդ արեւելս առնէ զբա-
 զումք բաղաքս. բայց հեծեալք նորա ցրուին
 ընդ ամենայն երկիր: Թէ բակ մահ հասանէ
 թագաւորի և որպեց նորա. լինի թշուառու-
 թիւն զօրաց նորա. երանէ արապիկն և առնէ
 փնաս բազում: Թէ իջանէ արեղն յարեւելս
 մեռցի թագաւորն, և խափանին գործք նորա.
 հեծեալք կանեն և մտանն յարեւմուտս. պար-
 սիկք պատերազմին ընդ այլազգիս և յաղթեն
 նոցա. ի բարիս և յարեւմուտս պատերազ-
 մուք լինին. ցորեան տաւառ: Թէ յարեւմուտս
 իջանէ, արեւն հեղութիւն ի կողմն հարաւոյ:
 Թէ կայծակ լինի պակասին անձրեք, մեղր և
 բամբակ լաւ. ահ ի վերայ երկրի և պատե-
 լազմ: Թէ որոտայ խաշանց մահ և ծաղիկ
 սղայոց. ցորեան շատ և ազատաց մահ: Թէ
 յուրբաթի որոտայ ձմեռն երկայնաամ, տա-
 րին բարի ծառոց և ստկոց: Թէ յաւուր շար-

ժի՛ ապականութիւն որդոց, նեղութիւն մեծ
ի վերայ երկրի. ձայնք և որոտմունք շարժին
Թէ՛ ի գիշերի շարժի արքունիք յառնեն ի վե-
րայ միմեանց. մեծամեծաց հիւսնդութիւն, և
նաւուց կործանումն:

Օ Յ Ո Ս Տ Ո Ս

Յօգոստոսի որ է Մհերի թէ լուսինն խա-
ւարի, յոյժ ցուրտ լինի, ապա անձրեւէ, հի-
ւանդութիւն սաստիկ ի կողմն հարաւոյ և
հացն առատ. յարեմուտս սոյ և նեղութիւն,
բազում փայտակմունք. ծառք նեղութիւն
կրեն. առողջութիւն մարդկան. երեք ամիս
անձրեն պակասի, զբաղարս հայաստանեայց
առնուն պլլազգիք յամենայն քաղաքս ձայն ահի
և ի խորասան արիւնհեղութիւն: Թէ բակ ու-
նի՛ հողմն ելանէ և լինի անձրեւ, և ի սեղես
սեղես խռովութիւն հողով: Թէ եղջերն ու-
ղորդ հոտք բազմանան. յամենայնի բարի: Թէ
կախ անասունք մեռանին: Թէ արեգակն խա-
ւարի, մտանէ թագաւորն հռոմոց յարապիկն,
և ելանէ արապն և կոտորէ զհռոմն, և լինի
մեծ խառնակումն: Թէ բակ թագաւորն մե-
ռանի և այլ ոք թագաւորէ. յաւուրս սորա լի-
նի խաղաղութիւն: Թէ իջանէ աղեղն ի յա-
րեւելս, ի յառաջիկայ ամիսն ձիւն լինի, պարզ

և ցուրտ. ի հռոմն պատերազմունք բազումք,
պրեմուց թագաւորն ի վերս թիւն վարի. ոռոք
ընդ միմեանս պատերազմին. խաղաղութիւն
ընդ ամենայն երկիր: Թէ յարեմուտս իջանէ,
ստարին բարի պտուղք առատ և փոխումն թա-
գաւորին. մարդիկ ի քաղաքէ ի քաղաք փո-
խին. անկանի մահաւարժան: Թէ կայծակ լի-
նի, ողբումն և աշխարհումն. հայրածումն և
խռովութիւն թագաւորաց և երկրի նոցա: Թէ
յաւուր շարժի, լինի կռիւ և բազումք անկա-
նին յերկիր. աշխարհք ապականին. ծովք ցա-
մաքին. ցորեան և ամենայն պտուղք լինին ա-
ռատ: Թէ ի գիշերի, անձրեւ սաստիկ մինչ ցե-
րեսուն օր. լինի սաստիկ ցուրտ և աղայոց մահ:

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Բ

Սեղանեբերի որ է Մարերի թէ լուսինն
խաւարի, ցուրտ նեղութիւն և խռովութիւն
յամենայն երկիր. զի յառնեն քաղաքք ի վե-
րայ քաղաքաց և մեռանի յարեմուտս այլ փո-
մեծ և նոր խորհուրդ շարժի ի վերոյ երկրի
և պատճառէ վիսա մարդկան. պտուղք երկրի
չորանան: Թէ բակ անձրեւ կարկուտաբանե-
կեցէ, կամ ձիւն հողմով հանդերձ. ցանաք և
ցուրտ լինի. ձմեռն բարի հողմ սաստիկ: Թէ
եղջերն ողորդ լինի, անձրեւ բազում և մահ,

և բարութիւնն պակասի թէ կոխ' անձրև
 սակաւ և բարի յոյժ: Թէ արեգակն խաւարի
 ամենայն իրաց նուազութիւն և մահ. պատե-
 րազմունք և արիւնհնդութիւն. շատանան մար-
 դասողանք, և ապա առատութիւն ամենայն
 երկրի: Թէ բակ զամաք և զուրա, և զար-
 հարունն ի բաղաքի, և մուտք զհեռոյ պակա-
 սին, զորնանն բազմանայ: Թէ իջանէ անցին
 յարեւելս պտղոյ սակաւութիւն և խաղաղու-
 թիւն յամենայն երկրի. բայց սերմն պակասի.
 յերկրին բարիկացոց երեք սմ' սոյ լինի, և
 յարեւմուտս անձրև. սախոճք մարդոց կօթն
 ամիս մնաս առնեն: Թէ յարեւմուտս իջանէ,
 անձրևաց պակասութիւն. յաւք տիրոյց. հա-
 ւուց և խաշանց առողջութիւն: Թէ որտայ,
 առատութիւն հացի. անձրև բազում և հի-
 ւանդութիւն: Թէ կայծակ լինի, դուստտութիւն
 ամենայն իրաց. և զօրք յարեւելից յարեւմուտս
 երկնան, և բազում պատեհազմունք լինի, և
 բարկութիւնն ի վերայ երկրի: Թէ յաւ սեր երկ-
 րաշարժութիւն լինի և խաղաղութիւն յաշ-
 խարհի. պատեհազմաց դարձարունն, մեծատանց
 մահ. կանանց, տղայոց և խաշանց ցոճ: Թէ
 ի գիշերի երկրաշարժութիւն, խաղաղութիւն
 և ուրախութիւն. զուրկոյ լիութիւն. ծովք
 բաղձանան. ձյնքան ինքոճ մեղծ եպի ձրսծի
 ձեծի պիտասս նրոճ զյագ մոմեճ իմի տղոց
 շան մ ի նրոց իմի զյագ մոմեճ իմի տղոց

Հ Ո Յ Տ Ե Մ Բ Ե

Ի Հոկտեմբերի քէ Մարտոյ թէ յուսինն
 խաւարի տարին բարի առատութիւն հացի և
 ամենայն իրաց. խաղաղութիւն ի մեջ մարդ-
 կան. անձրև յոյժ և լիութիւն այլ մի անկա-
 նի յիշխանութիւնն ի լեռնէն աւերոսիս Թէ
 բակ, ձիւն շատ և սաստիկ ցուրտ. անձրևք մե-
 ծամեճք: Թէ եղջիւրն ողորդ' ի յառաջանալ
 ամին բարի լինի: Թէ կոխ գուշակի մահ և
 կարկուտ: Թէ արեգակն խաւարի, տարին զա-
 ւազին և մահաբեր լիցի: Թէ բակ ահալից
 լինի. հոտոք, փախչին, ծաղիկ բազում: Թէ
 որտայ, անձրև բազում և սաստիկ ջրմու-
 թիւն. մեծաց մահ: Թէ յուրբաթի որտայ,
 ելանեն իրաւունք, գառնան մարդիկ ի տեղն
 երկնայ. հաց և գինին յոյժ, շարժումն զօ-
 րաց յարեւմուտս և ի հիւսիսոյ: Թէ իջանէ ա-
 ղիկն յարեւելս, անձրև շատ և փաստակաց ա-
 ձումն, և բազում լիութիւն լինի յերկրի. բայց
 մարդիկ փոստիկն ի ցուրդ, և բազում պատե-
 րազմունք լինին յարեւմուտս, և ի բարիսն
 ժանց. յարեւելս բազմութիւն փաստակոց: Թէ
 յարեւմուտս իջանէ, անկանի սոյ ի կողմն հա-
 ռառոյ: Թէ կայծակ լինի, պտուղք ծառոց
 պակասին և բազում բաղաքաց տապալումն:
 Թէ յաւ սեր երկրաշարժութիւն լինի, սակաւ
 սաստիկ երկիր և օխտարաց մահ: Թէ ի գի-
 շերի շարժի, թաղաւորք բաղաքաց հեկմանա-

սաց յօտար աշխարհ փախչին, և այլք անուռն
գնոցա տեղի և զթագաւորութիւնս. պտուղք
ճառոց պակասին, անձրե քաղցր, ցորեանն զօ-
րանայ վայրի կենդանիք կորնչին, և ապա երե-

Ն Ո Յ Ն Մ Ա Ն Ր

Ի Սոյեմբերի որ է Հրոտից՝ թէ լուսինն
խաւարի, ի ժամանակս դարնան, ածի վաստա-
կրն. ամենայն իրաց առատութիւն, և տղայոց
շահեկանութիւն և Արուսաղէմ լինի անձրե
յոյժ, և ի մէջ թագաւորաց կոխ, և մին մե-
ռանի: Թէ բակ առատութիւն և խաղաղու-
թիւն, և գետք բազմանան: Թէ եղջիւրն ո-
ղորդ հաց և գինի շատ, և ցուրտ: Թէ կախ
գուշակի մահ և անձրե: Թէ արեգակն խա-
ւարի, կոտորուին անասնոց և գազանաց, հի-
ւանդութիւն տղայոց: Թէ բակ շարժին հե-
ծեալք յարեմուտս երթալով: Թէ իջանէ ա-
ղեղն յարեւելս երաշտութիւն, վաստակոց ժանդ,
և յարեւելս թագաւոր մի ի թշնամեաց խորոց
մեռանի և տրտմութիւն լինի, ևս լինի ձիւն
շատ: Թէ իջանէ արեգն յարեմուտս, ատոյ ջու-
թիւն, խաղաղութիւն և առատութիւն: Թէ
որոտայ լինի մահ. վաստակք և այլիք բաւա-
նան. ցորեանն և գինին շատ: Թէ յուրբաթի

որոտայ լինի աւերումն. շարժին քաղաք և
գիւղք. ելանէ թագաւոր օմն յարեւելից և ա-
պականէ զերկիր անաջի խոր: Թէ յաւուր շար-
ժի, ջուրք շատանան, և լինի հողմ. և ամն
պտղաբեր. առատութիւն անշախ: Թէ ի գի-
շերի շարժի յայն տեղին ուր լինի, կոխ լինի
և սասանութիւն, և փախուտ մարդիւն:

Դ Յ Կ Տ Ն Մ Ա Ն Ր

Ի Դեկտեմբերի որ է Սաւասարդ՝ թէ լու-
սինն խաւարի, լինի շատ անձրե և եղեմն.
բայց օրն պարզ. դառնութիւն օրոց. խաղա-
ղութիւն քաղաքի յամառան պատերազմուք.
բայց լիութիւն լինի. մարախ և ի նմանէ վատ,
զտրունն խառնակ և ծաղիկ անկանի: Թէ բակ
ունի, ի մէջ իշխանաց սէր և խաղաղութիւն,
ձիւն և կարկուտ. թագաւորք մեռանին. և
պարսիկք յանձրեաց ապականին: Թէ եղջիւրն
ողորդ լինի, պակասութիւն և ցրտութիւն նշա-
նակէ: Թէ կախ լինի, անձրե: Թէ արեգակն
խաւարի, լինի խաղաղութիւն. բայց ի չորից
կողմանց տարին խառնակ և տղայոց ծաղիկ:
Թէ բակ ունի, շարժին հեծեալք յարեւելից
և յարեմուտս երթան. գինի շատ և ուրախու-
թիւն լինի մարդկան: Թէ իջանէ արեգն յա-
րեւելս, երաշտանան աւուրք, խառնակին ամպք,
26

և շարժի սուր ի վերայ երկրի: Թէ՛ յարևմուտս իջանէ, առասուծիւն ամենայն իրաց և յամենայն երկրի. առողջութիւն մարդկան Թէ՛ կայծակ և Թէ՛ հրացայտ լինին արտերունք, հրամարդութիւն մարդկան, ցորեան և զլինին շատ. պարսից կոտորումն Թէ՛ որոնայ, յամենայն երկրի բարութիւն լինի, վաստակ բազում Թէ՛ յուրբաթի որոտայ՝ նուազութիւն լիցի յարեւելս Թէ՛ յաւուր շարժի, այն տեղեաց մեծի յերկրին սատակումն և կռիւ լինի, և բազում պատերազմունք: Թէ՛ ի գեշերի շարժի, մեծամեծաց արտմութիւն. հեծեալք շարժին և զօրք ելանեն. մարդկան նեղութիւն և սեւումն և վաստակոց նուազումն:

ԳՅՆՆՅՐԱՊԵՏԱԿԱ ՄԱՆԱՆԻԱԿ ԺԶԱՅՐԱԿ ԱՎԵՂՆՈՐ
 ԵՍԱՅ ԺԱՆՆԵՐ Դ Ա ՎԻՅՆԱՆ ԺԻՄԻ ԵՎԵՂՆՈՐԻ ԸՆԿ
 ԺԱԶ ԺԵՅ ԺԻՄԱՅԻՆԱ ՅԻՐԱՅ Ա ՅԱՆՆՈՒՄ ԺԱՆՈՒԿԱՐ
 ԵՎԵՂՆՈՐԱՐԱՄ Ժ ԴԺՆ ՈՒՄԱՄԵՂԻ ԸՅՆ Դ ԺԻՆԱ
 Ա ՄԻՄԱՆԱՆ ԳՂՈՒԱՐԱՐԱՄ ԵՎԵՂՆՈՐ Ժ ԱՄԻՑ
 ՄԳՈՒՋՐՈՒ ԺԵՅ ԺԻՄԱՅԻՆԱ ԳՔԻՅԱՐԱՐ
 ԵՎԵՂՆՈՐԻ ԺԵՅ ԺԻՄԱՅԻՆԱ ԳՔԻՅԱՐԱՐ
 ԱՅԱՐԵՎԱ ԺԵՅ ԺԻՄԱՅԻՆԱ ԺԻՄԱՅԻՆԱ ԺԻՄԱՅ
 ԵՎԵՂՆՈՐ Ժ ԸՅԱԳ ԺԵՂՆՈՐԱՐԱՄ ԺԻՄԻ ԺԻՅԱՆԱ
 ԺԻՐԱՅ ԵՐԵՐՈՒ Ա ՅԱՆՆՈՒՄ ԺԻՂՈՒՄ ԸՄԱՆԻՐՈՒ
 ԵՎԵՂՆՈՐԱԿ ԳՅԱՄԵՑՑ ԺԻՇՈՒՄ ԺԻՆԱ ԺԱԳ ԺԵՅ
 ԵՎԵՂՆՈՐ Ա ՈՍԱԿ ԺԻՄԻ ԺԱՆՆՅՈՒՄ ԵՎԵՂՆՈՐ Ա
 ԵՎ ԵՐԵՐԱ ԺԱՄԻՑ ԺԵՅ ԺԱՐԻՐԱՆ ԺԻՄԻ ԺԵՂՆ
 ԳՔԻՆԱ ԺԻՄԱՅԻՆԱՄ ԳՂՈՒՄ ՄԱՆԱՆՈՒՄԱԿ ԿՔԻՄԻ

ՅՈՒՆԻՍԻ Ի ԸՆԿԱ ԵՐԵՐԱՍՈՒՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱՒԵՐԱԿԻ
 ԵՎԵՂՆՈՐ ՄՈՐԻ ԵՎ ԻՆԻՆ ՏԱՆՈՒՄԵՐԻ:
 ԵՎ ԻՋՈՒՍԱՍ ՄԱՆԱՐԱՐ ԵՎ ԻՋՈՒՍԱՍ
 ՈՍԱԿ ԱՄԻՑ ԵՍԱԿ Ժ Ո Յ .

Յորժամ Խոյն լինի տանուտէր. գարունն ազնիւ. ամենայն իրաց և ցորենոց առասուծիւն, և ի հոռօմ տունկք չորանան. վաստակ բարի յերկրին բարիլունի սով լինի. յասորիս գինին առատ. յերկրին հնդկաց անկանի մահ, և ի սաղաղութիւն յերկրէն դկլաթայ մինչ ի ծովն հրահնոյ. յարևմուտս լինի երկրաշարժութիւն, և բազում քաղաքք տապալին: Եւ յորժամ ի հրահնոյ կողմն ասող ելանէ, ընդ միմեանս հարկանին. մեծամեծաց կորուստ ի թաղաւորաց կամ յասուծոյ: Եւ յորժամ աղեղն իջնակ, ամենայն աշխարհի խաղաղութիւն ցուցանի. յամուտան վաստակ բարի, ևս և լինի անձրև. մեղք և կիթ շատ. ձիւն թեթիւ և մարդկան առողջութիւն:

Յ Ո Ւ Լ .

Յորժամ Յուն լինի տանուտէր. գարունն գիժայլն. յառաջ շատ մի ցաներ՝ զի մուտք սարունջն չէ բարի: Յերկրին բարիլունի լինի սով

և մահ: Եւս գարնան՝ հողմային. զի ցայն
 գէջ է և ջերմ. ելանէ ապականութիւն վաս-
 տակոց ի յերկնից: Եւսորիս՝ մահ՝ եզանց և
 խաշանց. և ի տեղիս տեղիս ամուսն ասթային՝
 սաստիկ ջերմային. բայց հակառակ սաստիկ լի-
 նի, յառաջ ձմեռն բարձր և յետոյ ձիւն շատ.
 գարունն ագնիւ ամենայն բարւոյ աղէկութիւն
 ցուցանէ:

Ե Ր Կ Ա Ի Ո Ր Ն

Յորժամ Երկաւորն լինի տանուաւեր. գա-
 րունն միջակ և բազում տեղիս սով և տրրու-
 ժութիւն: Երկիրն պարսից վաստակ ոչ լինի,
 և ձմեռն սաստիկ վատ լինի. եղիցի կռիւ և
 պատերազմ ընդ իրեարս. խռովի երկիրն ի սահ-
 մանս պարսից, և շարժումն երկիրն դիւաթայ
 մինչ ցովկիանս ծովն և ի բարիւծն՝ բայց ոչ
 սաստիկ: Եւսորիս և ի միջակեսս ձմեռն կա-
 կուղ, և գինին շատ ջան գործեան, և տարին
 առողջ. յետոյ ահագին հողմ՝ ելանէ, և ծը-
 նուելոք ոչ բազմանան. սաստիկ բերանացաւ և
 պահասութիւն աղբերաց:

Ի Ս Տ Ի Ք Ե Ի Տ Ի Ն

Յորժամ Խոցեւորն լինի տանուաւեր. գա-
 րունն երկար և հողմային. ամենայն պաշա-
 բերք ապականին և գինին սակաւ. վաստակ
 բարի լինի, բայց սակաւանայ անձրև: Եւսու-
 նոց և զազանաց անկուսն, և տրամութիւն ի
 վերայ երկրի, սակաւութիւն արօտոց անսանոց,
 և ի տեղիս տեղիս մարեխ երևի. ի ձմեռան
 եղիցի թանկութիւն, և հողմ՝ ելանէ Որ հի-
 ւանդանայ սաստիկ նեղի ի ցաւս: Եւսուն եր-
 կար տեէ, բայց լինի ցուրտ:

Ա Ռ Ի Ի Ս

Յորժամ Լճիւծն լինի տանուաւեր. գարունն
 բարի, լեարար, վաստակք և ամենայն արմուխ
 պտղաբերք. պատուին ոսոք վասն շատ լինե-
 լոյ, և գինին շատ: Եւսուսան անձրև բազում,
 և քաղաքք աւերին ի սրմակաց ի բարիւծն
 շարժումն լինի ժողովոցոց: Եւսորիս տրամու-
 թիւն լինի. զի օրն անու գվաստակն անձրև
 անոյշ յետոյ երաշտի: Զմեռն սակաւ. ցուրտն
 սաստիկ, և ի սաստիկութենէ ձմերսն՝ մարա-
 խուղ նստի, և զազանք սաստակին: Ի տանէն
 յունաց զօրք ելանեն, և բազում քաւաք ընդ
 սոս հարկանին:

Յորժամ Կոյսն լինի զամբաստան զպարծին
բարի, և զամբաստան զպայց մեւար, ստրգոյն
պահասին. յարբօջ մի վաստակի զեղբնի օր
լինի, և զպարծնք օր ասան զպատու: Ի յերկրմն
արեւելից, անարց անկուտ թիւն անարին, զնա
դին և ստացաւ զպատու զպարիս անկ և մեւ
բասն Տարկանէ: Յերկրմն պարսից պիսաւոր մի
անկանի և զորք երեւ յապարկակն, և զբա
պուճ զբասն ստանք: Եւ անկիս անկիս ստանք
ընդ երկար տեւ. ձմեւն թողցու և փոխաւ
տիկ. յորմէ հարկ զորդիս վաճառեցին, և տես
ցին ամենքեան զփոյց իւրեանց:

մնազար . Գ յաւանակ շինի Եւսի . Դ Նաեղո՛՛

Յորժամ Կիսն լինի տանուտեր. Ի զարմուն
անձրե սակաւ. Ի սոյց ցորեանն շատ, և զիսին
պպականի: Ի հոտ արտու թիւն անկանի և
խանակունն սաստիկ: Ի հոյս աւեր մտանէ,
բաժանեն զերկիր ի մէջ իւրեանց, և տոնք
մեծամեծաց տապալին: Յաբ անսոճոյ և Ե
զանց. բայց վաճառունն սակաւ, պիճակ հար
կանէ զերկիրն փորացաւ յարեւէ. զպարտաց
մահ: Լման անձրեային, և ամենայն պողոտ
բերք բարի լինին: Յերկրմն զկաթոյ խողա
ղութին: Յաշնան անձրե. յետոյ երաշտ: Չմեռն
բարի և ձիւն շատ: Ի ակզիս անկիս կարկուտ:

այ զպար . միլանի . Բ Միսն միամարտ մի,
Յորժամ Կորիսն լինի տանուտեր, արեւուն
անձրեան տեղով բայց հոտեր յառնոյ իւրապ,
և յետոյ ցուրտ ասից և տակալեալ զաւերողիցի
տարին զե օրք պարմին ի հասնանէն: Բ ստու
ծոյց, և լինի խոռոտակունն անարց և զմայթունն
իւրյն սակմանց, և ասից արտուից ցոճանի եր
կիր. զեօք և ծովք յարեւն, և երբայկ զգծեալ
մորկին: Ի արտուն խանակ փոյ անկանց մինչ
ցելանել բոցմտակեղն. արտարեք զարանան.
Գ իրին սակու. փոտուկ յարի: Դ սոյց հոտն
սակաւ հաստի կամ անարց, կամ իւրկարեւե,
կամ յայլ պատու հարաց անկար շահ սցիտե
թրթուր երևի: Յերկրմն պարսից խանակուն
ճիւն և անկանիս զիւր փոխարն և շարժին զորք
նորս, և թագաւոր երկիրն այնորիկ ի հոգս
անկանի և թագաւորն յունաց շարժի զօրք
իւրովք յաթոոյ իւրմէ, և բազում զաւառք
ապականին սմբակաց, և խոռվի երկիրն. զե
մուտք ասարուն պակասին: Ե ի մտանել ա
ղեղնաւորին լինի սով. և յանցանել աշնան յա
լինի: Լման հոգմային, ձմեւն թիւթե. բայց
սաստիկ ցորտ, և ի ձմեւնն թուր անձրե:
մնազար սցա. Գ յաւանակ շինի Եւսի . Դ Նաեղո՛՛

Եւսի . Դ Նաեղո՛՛

Յորժամ Կորիսն լինի տանուտեր, արեւուն
անձրեան տեղով բայց հոտեր յառնոյ իւրապ,
և յետոյ ցուրտ ասից և տակալեալ զաւերողիցի
տարին զե օրք պարմին ի հասնանէն: Բ ստու
ծոյց, և լինի խոռոտակունն անարց և զմայթունն
իւրյն սակմանց, և ասից արտուից ցոճանի եր
կիր. զեօք և ծովք յարեւն, և երբայկ զգծեալ
մորկին: Ի արտուն խանակ փոյ անկանց մինչ
ցելանել բոցմտակեղն. արտարեք զարանան.
Գ իրին սակու. փոտուկ յարի: Դ սոյց հոտն
սակաւ հաստի կամ անարց, կամ իւրկարեւե,
կամ յայլ պատու հարաց անկար շահ սցիտե
թրթուր երևի: Յերկրմն պարսից խանակուն
ճիւն և անկանիս զիւր փոխարն և շարժին զորք
նորս, և թագաւոր երկիրն այնորիկ ի հոգս
անկանի և թագաւորն յունաց շարժի զօրք
իւրովք յաթոոյ իւրմէ, և բազում զաւառք
ապականին սմբակաց, և խոռվի երկիրն. զե
մուտք ասարուն պակասին: Ե ի մտանել ա
ղեղնաւորին լինի սով. և յանցանել աշնան յա
լինի: Լման հոգմային, ձմեւն թիւթե. բայց
սաստիկ ցորտ, և ի ձմեւնն թուր անձրե:

ին եղանակն տարին հողմային. դաշտք լիարար վաստաբօք՝ գինեաւ և ամենայն ամպովբայց այգիք սպականին ի կարկտէ, կամ յայլ պատուհարաց, սաստիկ պիծակ, և սով ի բարգոււմ տեղին, և շարժումն զօրաց և ձայն պատերազմաց յարեւելից և յարեւմտից, և շարժումն ժողովոց ի վերայ իրերաց: Օր գաւառք բազումք սպականին ի սմբակաց, տունք մեծամեծաց տապալին ի թագաւորաց, կամ յԵստուծոյ, և ի ժամանակի ներութեանն որանան ձեռք զորդիս իւրեանց, և տազնապի երկիր իբրև նաւ պէկոծեալ, բայց յերկրին ստորոց խաղաղութիւն, և լի ամենայն բարովի պիկըն յառաջ ձևուան, թերմ և ցամաք, և ցորեան լաւ լինի քան զգարի, և ոչխարաց մահ:

Ա Յ Մ Ն Ղ Ջ Ի Ի Ը

Յորժամ Լ յԵղ ջիւրն լինի տանուտէր, գարունն լաւ և անձրև, պիծակ սաստիկ, պրտուղք պականին. դաշտք լիարար վաստակովք վասն յառաջ սերմանողաց, բայց ի բարձր տեղին՝ զվաստակն օրն տանի: Ի հայտ տրամութիւն անկանի, և մեծամեծք թափին յընչից իւրեանց: Ի կողմն հիւսիսոյ և ի հարաւոյ բարկութիւն շարժի ի սմբակաց և ցամաքին աղբիւրք անդնոց և զետոց, լինին ձայթմունք

յիրկնից, գաւառք սպականին ի կարկտէ, տարին լինի ցաւաղին, և բազաբք բազումք կորընին, և մեղր պականի: Իսկ որ յետոյ սերմանեցին, յաշնանն բարի լինի: Չմեռն բարտոք, ցորտ և ձիւն ոչ լինի: Զայն յապրիլն տի մինչ ց յունիսն: Թէ լուսինն խաւարի՝ պողարեղք սպականին, մեռաք բարի լինին եթէ ի տեղիս տեղիս ոչ ժանդա հարեացի:

Ջ Ր Չ Ո Մ Ն

Յորժամ Ջարհունն լինի տանուտէր, գարունն պիժային, անձրևք մեծամեծք պողոց տանաութիւն, ի դաշտային տեղիս մի սերմաներչ զի ժանդն տանու զվաստակն, և շարժումն զօրաց յարեւելից մինչ և ի մուսն արեբուն և սպահահովանան մարդիկ ի ծերոսս վիմացա: Մահ խաշանց, առաջնորդաց կորուստ, մեղր սակաւ ընդ ամենայն երկիր, մարդկան տաղ ջութիւն առ հասարակ, զնացք կարկտի, և հողմն գայ ի հիւսիսոյ, պողոց լինի պակասութիւն, ի տեղիս տեղիս հարկանէ թրութուր: Չմեռն ցամաք, ցորեան և զինին շատ լինի: Իսկ յարեւելս սով լինի լաւին ամսոյն ի վեր, և դաշտք ոչ բերին զպտուղ, վաստակն ի լերինս, այգիք լինին միջակ:

... Գործում Չափն լինի տանուտեր. գարունն միջակ, կտուր և անձրևային և յարուցմունք գետոց: Երբնոյ և պտղոց առատութիւն, մեղր սակաւ. և ի տեղիս տեղիս պատերազմունք: Մահտարածամ խաշանց, և սաստիկ փորս-ցաւ: Ծովք շարժին. և լեռինք լիարար վաստակօք: Մարախն և թրթուր ապականէ գերկիրն պարսեց: Երբեք խաղաղութիւն. և յերկիրն հռոմոց պատերազմունք: Եմանն անձրևային և բարւոք ի հունձս հասանէ. մեծամեծաց մահ. խառնակումն ազգաց ընդ իրեարս: Եաշնան անձրևք բազում. և գոր ցանես ի խաշին ամիսն՝ բարի լինի. ի տեղիս տեղիս ձիւն շատ: Եւ ի հասարակ ձմերան հարաւ շարժի անձրե գայ, և լինի ցուրտ: Գինին շատ, բայց ոչ յամենայն տեղի. մուտք միջակ. ամառոյ որ ի մէջ ձմերան ի տան կամ ի տան և հինգ՝ եզանց բարի. և տղայոց մահ:

Ի Էրոյ եօնն Մորրոմոյ՝ հանրէջ Աղան-տոյոյն, և ծանօթաւնիւնս վան յիւրառն. չիւր տուր ծնեալ ոնչոնս:

Ա Ր Ե Գ Ա Կ Ն .

Երեզակն է իր թագաւոր և ուղեորիչ մարաստեղաց. զի ունի զառաւել ազգողականութիւն քան գայլս: Օր արեզական՝ է կիրակէի առաջին ժամն ի ցերեկն կամ յերեկոյնան: Աղանորն կթէ ի կիրակէի հանդիպեցի, ձմեռն լինի սաստիկ ցուրտ, գարունն բարեխառն. ամառն չոր և սակաւազութ. աշունն հողմային: Ռոճիկ առատ. այսինքն՝ գարին, ցորեանն, գինին, ձէթն, մեղրն, ոչխարն և անդեայք փաքսութիւն ի մէջ ազնուաց. քսութիւն ընդդէմ մեծամեծաց. մահ տղայոց և մանկամարտոց: Ծնեսն իշխանութեամբ արեզական լինի մեղ, շոռագոյն, լայնածակատ, բարագունք, աչեղ, յարմարաքիթ, միջակարևան, միջակապոռունգ, յարմարակզակ, կամրախայտ, և գեղեցկադէմ: Բարուք ծանր, համեստ, առատասիրտ, խորախոհ, պատուասէր և քաղցրաբերան:

Լ Ո Ւ Ս Ի Ն Ն .

Ունի զանազան արարս. մանաւանդ յաճիլն և ի նուազին. նոյնպէս վնասական համարի

յաւան լուսնոյն՝ զկենդանիս կրտէն, զարմը
 տիս հաւաքելն, զուզակցութիւն ամուսնացե-
 լոցն, և այլ տոյնն նման առք և արարք: Իսկ
 ի լուսնն՝ շահեկան, և պիտանի: Օր լուսնոյ
 է առաջին ժամն երկու շաբաթի: յառուր և
 ի զիշերի: Վաղանդն եթէ յերկու շաբաթի
 հանդիպի, ձմեռն բարեխառն գարունն՝ զովս-
 կան. ամառն միջակ և աղնիւ. աշունն՝ յոյժ
 խոնաւ, ջուրք բնաւ ոչ պակասին. պակասու-
 թիւն ցորենոյ. բայց այլ սերմանց առատու-
 թիւն. դինի և ձէթ միջակ. սաստիկ նուազու-
 թիւն անանոց. հիւանդութիւն մարդկան. փե-
 ուկտութիւն ի մէջ մեծամեծաց. արգանտա-
 ցաւ կանանց. պակասութիւն ասլըմի և մե-
 զու: Օճենտն բնոյ իշխանութեամբ լուսնոյն՝
 լինի սպիտակամարմին, մաղատա, նեղակզակ,
 բորբաղէմ, առամնայարմար, միջակաչեայ, քնափ,
 փոքրաբերան, գաղտիրակ, հաստաթիկուիք, եր-
 կայնարագուկ, յամրաշարժ, սպիտակամազ, լճ-
 նաճակատ, նստաքիթ, բացերես, փոփոխական,
 զիւրահիւանդ, երկրասէր, ջրասէր, և վազաշու:

Հ Ր Ա Տ Ն

Պատճառ է զանազան փոթորակիս, սառնա-
 մանիս, ալէկոծութիւնս, և զայլ օդային սղղ-
 տորութիւնս, երբեմն և զսաստիկ ջերմութիւ-
 նքս, ծանր հիւանդութիւնս, և շարժէ զան-
 ձինս ի խոռոպութիւն և ի միճարմնութիւն:

յարստամարութիւն՝ յարեան հեղութիւն և յայլ
 բազմաոսեակ թշուառութիւն: Օր հրասին է
 առաջին ժամն երեք շաբաթի. ի ցերեկն կամ
 յերեկոյնան: Վաղանդն եթէ երեք շաբաթի
 հանդիպի, ձմեռն լինի ցրտային՝ ունձրեպնն
 խաւարորու և շառաճիւն գոյտունն դիջային
 ամառն ջերմ, աշունն չոր: Յառաջիկայ տարին
 լինի ալէկոծութիւն ծովու, նաւաբեկութիւնս
 նուազութիւն ցորենոյ, և այլ արմատաց միջո-
 կութիւն մեղուէ՝ ձիթոյ և ժուգաց, առատու-
 թիւն մաշի և հունդ սերմանոց, պակասութիւն
 զինոց, մահ մանր կենդանեաց՝ հաւե իգաց ա-
 ստեղ, հիւանդութիւն և մահ քոյր թէ պ-
 րուաց: Իջուի թէ բազումք յաղտուաց մա-
 հոտմք զկենտոս փոփոխցին: Օճենտն լուսնոյ իշ-
 խանութեամբ հրասին լինի թխամարմին, շու-
 ոակնաւեսի, ոլոր և փոքրատոյ, հրասնոյ, մե-
 ծապինչ, սակաւամօրուք. և անյարմարասամն,
 սրտմազ, չարաբարոյ, չարահոնք, չարտնդաց.
 լեզու սղար, կամազարու, թերսհաւառ, սրե-
 նաբոց, ամբարասան, իգամե, խաբկայ, ռա-
 տերկմնեայ, անգութն յախշակեայ, թէ չաւի-
 խաղազութեան և անյայտ ի միսաահարութեան:

Փ Ա Յ Լ Ա Մ Ո Ւ Ն

Ի փայլաբուն փոփոխակիս և երկարուն միջ-
 բարոյնս բարձրարոյ բնոյ շարին շարանարոյ:
 Օր փայլածութիւն է առաջին ժամն չորեքու-

բախի, յառաօտի, կամ յերեկոյնի Սաղանդն
 եթէ ի շրեքշարաթի հանդիպի, ձմեռն դժուար
 լինի բայց ոչ սաստիկ ցուրտ, գարունն՝ գեղ
 և ոչ գոպիկ, ամառն՝ բազմ ջիւր և ազնիւ
 Սիջակ ցորեան, և այլ հունգ. կուտ գի
 նայ ձիւթոյ մեղու ստառ բայց ի տեղիս տե
 դիս սակաւութիւն ռոճկաց, Լըբեի թէ յաշ
 նան իցե մահ գլխաւոր արանց, խեղանու
 թիւնք, կողացաւութիւնք, գլխացաւութիւնք,
 վեճացք, և նոր համբաւք, Օնկան ընդ իշ
 խանութեամբ փայլածուն մաղասամակարգի
 ծանր և փափկամարմին, ունայնախոհ, երկրա
 սեր, քաղցրախօս, յօժարածիճար, մարտիչոյ
 հպարտ, ամասաց, խորամանկ, նեղմտակաւ,
 երկայնահոնք, սեպեւայ, շարմարակեմ, նեղա
 քիթ, հաստաշողիճն, յարմարակզակ, և սի
 րող սեաւ զգեստուց, այցոյ ձ յոյս յիմաստմտա
 մաստայնուպոյնս ձ ցոցոցմաւորսս շմբատ
 քայնմոյցս Լ Ո Ւ Ն Ն Թ Ի Գ Ն

Պատճառ է զբարեկամութիւնս, զխորտոյն
 թիւնս, զհանդարտութիւնս, և զջիւղեանս
 դութիւնս. մննաւանդ ի մանկութեան հաստ
 կին լշխէ ի վերայ խոհեմ համեմտ անթե
 խած ներհուն ազատարարոյ գուարձամիտ, և
 բարեպաշտ անձանց: Օր լուսեթաղին է ա
 ուղին ժամն հինգշարաթի առաօտու կամ
 յերեկոյնի Սաղանդն եթէ ի հինգշարաթի
 հանդիպի, ձմեռն լինի անոյշ գարունն հող

մոտ, արձան ցանկալի, ոչուն անձրևային Ս
 առաւթիւն ցորեայ, ռոճկի մրդաց արմեռաց
 գիւնոյ և անթեոյն Օնկան ընդ իշխանու
 թեամբ լուսեթաղին լինի գեղեցկահասակ կար
 մրտախայտ, փափկամիտ, հաստերակ, բարեմէ,
 միջակամտնեայ, գորշահեր, մեծամտկաւ, մե
 ծարերան, մեծախոհորդ, հաստաքիթ, սեպեայ,
 աստմախիտ, լայնածնօտ, յայնակուրծ, և լայ
 նաթիկուրք, Լարս քիւի հանգարտ, համե
 տակեցաց, բարեհաճոյ, անպատիր, հաւատա
 բիւ, ժուժկայ, ընդունակ ամեռայն բարեայ և
 հանձարոյ

Ս և զիշերափայր ձայնի, իշխէ ի վերայ կա
 նանց, երկխայից, երաճշտաց, բարեբախտ, և
 զարդարուն անձանց: Օր լուսեթաղին է ուր
 բաթ. առաջին ժամն յառաօտու կամ յերե
 կոյնի Սաղանդն եթէ յուրբաթի հանդիպի,
 ջուրք ոչ պակասին. ձմեռն ծանր, և ամառ
 կութիւն դառն ցրտոյ, գարունն հողմոտ, ա
 մառն գեղ և անոյշ, աշունն մասամբ չոր, մա
 սամբ հողմակոծ և անձրևային Սպրուտն ա
 ուտ թեթեւ ծանրագին, կուտն շատ և լաւ,
 երեի նշան աչացաւութեան, ծանր ապգնաց
 մեծանուն և պատուական անձանց, արքաձայ
 նութիւն յայլ և այլ աշխարհի, և ի տեղիս տե
 դիս գեանաշարժութիւն: Օնկան ընդ իշխա

նոր թեպիտակ լուսաներին՝ զնիստ քարեքանհասակի,
 զաւարձեղենս, աշխարհի ճիւղազգեան, հերթադարձ,
 և սրբութեամբ թափառելի: Բարձրացն ճարտարարանս, կնի-
 ճեան զգե՞տու, սիրելի, համեղատես, զբարձրակերպ,
 իգնակերպ և յապաճած: սփարթիտի, սրբախոսացի
 -մն, սասանածանն զիջաչոյց զստմասանկարջի
 զանչաւս, եկեղեցեան ի Կոնստանտնուպոլս
 -՝ Պատմաւ է զերկիս և զանխնամոնս, զսոյս և
 զնահ: զանձեղութիւն, զաներածութիւն, և բզ-
 սոյնպիսի թշուառութիւնս: Տղի, ի վերայ Տե-
 րոց, անկեւոյց, և անանձնոցեւոյց: զճարտար,
 վաշխակեր, կախարդ, զճուճ և մտայցիլ ան-
 ձանց: Օր երեւակին է շարաթի առաջին ժա-
 մին՝ յառաւօտն և կամ յերեկոյնիս Կաղանդն և
 թէ և շարաթի հանդիպի, տրու թիւն և սրբ-
 թիւն յանձնակն ընդ երկար, հողմակոճ, սար-
 սուս, և սակաւ անձրեային, զարուկն հոսե-
 անկան գեջ. աշուկն չոր և հոյս Բաղձառե-
 ակն անձնութիւն, անկուսն հին տանց. կրիք-
 օրեայ և չորեքօրեայ յոննոս մահ ճերոց, սե-
 կեոց, ուխտոց և արարմանորճ որդանց:
 Ծանկան զնոց իշխանութեանս երեւակին ինն
 սեւանայ, թիւղեան, մեծակզակ մարտո, հաս-
 տապարտեաց, ջրոս և ներսակոճ: Բարձր ա-
 զահ, կողմանս, մտայցիլ յանձնարար, նեւ-
 զաւարձախոս, առանձնակեաց, և սիրոյ սեւա-
 հանդիպեց:

ՅԱՆԻ ՊԱՏԻԱՄԱԽՕՍԻ.

081 . . . . . Ման I . . . . .

781 . . . . . Բ Ե Ր Ա Ջ Ն Ե Ը . . . . .

118 . . . . . Յառաջարան . . . . . V.

Երազների բացատրութիւնները . . . . . 11.

Երազների կատարումները լուսնի բա-
 ըի և շարժերի վերայ հիմնված . . . . . 86.

Հարիւրամեայ Յոյն ճերտուկոյ ա-
 տղաբաշխական ջուղակը . . . . . 88.

Լուսնի երազացոյց . . . . . 100.

Երազացոյց կրկին ի վերայ երկոտա-
 սան կենդանակերպից . . . . . 109.

Երազներին վերաբերեալ մի քանի
 նկատողութիւններ . . . . . 111.

Օրուոյ և գիշերուոյ ժամերը, որոց
 մէջ երազները պատահումեն . . . . . 112.

Ման II.

ԳՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.

Գուշակութիւն գնդակով կամ սիսեռով . . . . . 115.

ա. Հարցեր . . . . . 117.

բ. Բարդի աղիւսակները . . . . . 120.

գ. Միջարդոյ աղիւսակները . . . . . 148.

դ. Տարածութիւն պարտախոսները . . . . . 151.

- Գուշակութիւն կենդանակերպից և
 մոլորակաց վերայ . . . 180.
 Իգնատիոսի արարեալ մարմնախաղաց
 փորձիւ. . . 187.
 Գուշակութիւն այբուբենից վերայ . . . 211.
 Մշտնջենաւոր տարեկան փոփոխմանց
 գուշակումն . . . 230.
 Յուլեանց փանն պատահմ. եղան.
 ի վերայ երկոտասան ամաց . . . 267.
 Յուլեանց ի վերայ երկուտ. կենդան. . . 283.
 Ի վերայ եօթն մոլորակաց և այլն . . . 391.

101
 1001
 111 Երեսուց Երկուտոր 1 Պատմութիւն շենչու-է.
 115 Յիմարները միշտ հարուստ են:

111
 111
 1501
 1481
 161

Х МЕЛІКОВЪ

2013

23336

« Ազգային գրադարան

NL0058389

